

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2019

(περιλαμβανομένων θεμάτων που προέκυψαν και εξετάστηκαν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021)

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
αρ. ΡΙΚ/01/2022

24 Ιανουαρίου 2022

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ: ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΣΤΙΣ 31.12.2019

(περιλαμβανομένων θεμάτων που προέκυψαν και εξετάστηκαν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	Σύνοψη.....	1
2.	Εισαγωγή.....	5
3.	Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία.....	6
3.1	Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή.....	6
3.2	Σκοπός του ελέγχου.....	7
3.3	Μεθοδολογία.....	7
4.	Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους που έληξε στις 31.12.2019.....	10
4.1	Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού.....	10
4.2	Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις.....	11
4.3	Δαπάνες προσωπικού.....	11
5.	Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις.....	13
6.	Επιστολή προς τη Διοίκηση.....	14
7.	Ευρήματα και συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας.....	15
7.1	Ετοιμασία Οικονομικών Καταστάσεων.....	15
7.2	Οικονομική Θέση.....	15
7.3	Υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων.....	15
7.4	Προϋπολογισμός.....	17
7.5	Μελέτη για Στρατηγικό και Υπηρεσιακό Σχεδιασμό για το ΡΙΚ.....	17
7.6	Προσωπικό.....	21
7.7	Έλεγχος του χρόνου προσέλευσης των υπαλλήλων (μόνιμων και συνεργατών που εργάζονται με ωράριο γραφείου) στην εργασία και αποχώρησής τους από αυτήν.....	31
7.8	Επιδόματα.....	34
7.9	Μετατροπή των Ανταποκριτών Ειδήσεων Εσωτερικού από Παροχείς Υπηρεσιών σε Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) και Μισθολογική Τοποθέτηση.....	41
7.10	Διαφημίσεις/χορηγίες.....	42
7.11	Χρεώστες.....	47
7.12	Περιθωριακά ωφελήματα μόνιμου προσωπικού.....	51
7.13	Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.....	53
7.14	Έκθεση για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων που δόθηκαν προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κατά τη διάρκεια του έτους 2019.....	54
7.15	Αγορά νομικών υπηρεσιών.....	54
7.16	Έσοδα.....	55
7.17	Δαπάνη για υπηρεσιακά ταξίδια.....	56
7.18	Οχήματα.....	58
7.19	Τηλεοπτικά προγράμματα.....	59
7.20	Εκκρεμή θέματα.....	64
8.	Γενικά συμπεράσματα.....	71
9.	Γενικές συστάσεις.....	72

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΓΔ	Γενικός Διευθυντής
ΓΕΣΥ	Γενικό Σχέδιο Υγείας
ΔΟΥ	Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών
ΔΠΔ	Διευθυντής Προσωπικού και Διοίκησης
ΔΣ	Διοικητικό Συμβούλιο
ΡΙΚ	Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου
ΣΑΧ	Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου
ΣΕΕ	Συμβουλευτική Επιτροπή Επιλογής
ΣΟΧ	Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου
ΤΔΔΠ	Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
ΤΕΕ	Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου
ΤΠΩ	Ταμείο Περιθωριακών Ωφελημάτων

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού. Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον, ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της από την ελεγχόμενη οντότητα.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδεμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνουμε κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζουμε επίσης ότι οι συστάσεις και τα ευρήματά μας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

1. Σύνοψη

Στο πλαίσιο των προνοιών του άρθρου 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η Ελεγκτική Υπηρεσία διεξήγαγε έλεγχο στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ). Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ελεγχθεί από ιδιώτη ελεγκτή που διόρισε το Ίδρυμα, ύστερα από έγκριση του Γενικού Ελεγκτή, σύμφωνα με το άρθρο 24B του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου (ΚΕΦ.300Α). Η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει διενεργήσει έλεγχο συμμόρφωσης για το έτος που έληξε στις 31.12.2019 και έχει προβεί σε διερεύνηση καταγγελιών για θέματα που προέκυψαν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021.

Τα σημαντικότερα ευρήματα του ελέγχου είναι τα ακόλουθα:

- ◆ Καθυστέρηση στην υποβολή οικονομικών καταστάσεων του έτους.
- ◆ Έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους €7,43 εκ. και σύνολο υποχρεώσεων που υπερβαίνει το σύνολο του ενεργητικού κατά €131,65 εκ. Τα εν λόγω στοιχεία καταδεικνύουν ότι η ικανότητα του Ιδρύματος να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στηρίζεται στη συνέχιση παροχής κρατικής χορηγίας.
- ◆ Ραγδαίος εκμηδενισμός της αξίας του Ταμείου Συντάξεων και δημιουργία αναλογιστικού ελλείμματος στις 31.12.2019 ύψους €125,6 εκ.
- ◆ Μη λήψη ενεργειών, στη βάση των συστάσεων της μελέτης που έγινε για τον Στρατηγικό και Επιχειρησιακό Σχεδιασμό για το ΡΙΚ. Αντίθετα, το Ίδρυμα προβαίνει σε ενέργειες προς την ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση, όπως:
  - Υπογραφή συμφωνιών με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις των υπαλλήλων του ΡΙΚ για:
    - Αναβάθμιση των κλιμάκων μόνιμων υπαλλήλων που κατέχουν πανεπιστημιακά προσόντα σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης τους από την κλίμακα Α4-7(ii) στην κλίμακα Α8-10-11 ή Α9-11-12.
    - Ένταξη όλων των Συνεργατών Αορίστου Χρόνου (ΣΑΧ) με πανεπιστημιακό πτυχίο ή/και επαγγελματικό τίτλο στην κλίμακα Α8-10-11 ή Α9-11-12, έναντι κενών μόνιμων θέσεων ή ως υπεράριθμοι και αναβάθμιση εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου που κατέχουν δίπλωμα τουλάχιστον τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών στην κλίμακα Α5+2η βαθμίδα-7-8(i).
    - Παροχή δυνατότητας στο ΡΙΚ να ανανεώνει τις συμβάσεις εργασίας των εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου. Σε περίπτωση που τα εν λόγω άτομα καταστούν ΣΑΧ, τότε θα έχουν την ίδια μεταχείριση στο νέο οργανόγραμμα με τους υφιστάμενους ΣΑΧ, όπως προβλέπεται στη συμφωνία της 27.10.2020.
    - Δημιουργία νέων θέσεων και δέσμευση για ζήτηση εξαίρεσης από την απαγόρευση πλήρωσης των κενών θέσεων προαγωγής.

- Σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το έτος 2021, οι οργανικές θέσεις του Ιδρύματος αυξήθηκαν από 181 το 2020 σε 266 και οι περισσότερες θέσεις αναβαθμίστηκαν.
- Με τη δέσμευση για άμεση πλήρωση των 29 μόνιμων κενών θέσεων και τη δημιουργία 20 πρόσθετων θέσεων προαγωγής (A11(ii) και A12(ii)) (συνολικά 49 θέσεων προαγωγής) είναι προφανές ότι πολύ σύντομα, δεκάδες ΣΑΧ που υπηρετούσαν στη θέση Βοηθού Λειτουργού κλίμακας A4-7(ii) θα έχουν αναβαθμιστεί στις κλίμακες A8-10-11 ή A9-11-12 και πολλοί εξ αυτών στις κλίμακες A11(ii) και A12(ii). Προφανώς πρόκειται για μία σκανδαλώδη περίπτωση διασπάθισης δημοσίου χρήματος.
- Τη στιγμή που στο Ίδρυμα εργάζονται 58 δημοσιογράφοι/συντάκτες που είναι είτε μόνιμοι υπάλληλοι είτε εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου, γίνεται συνεχώς πρόσληψη νέων συνεργατών σε θέσεις δημοσιογράφων/συντακτών και μάλιστα με αδιαφανείς και απαράδεκτες διαδικασίες. Καταγράφουμε την περίπτωση δύο τέτοιων προσλήψεων.
- Μη τήρηση Δελτίων Υπηρεσίας για τους Συνεργάτες Αορίστου και Ορισμένου χρόνου.
- Ικανοποίηση αιτήματος μόνιμων υπαλλήλων για αναγνώριση της προϋπηρεσίας τους κατά την περίοδο που υπηρέτησαν ως Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου ως συντάξιμης, με συνεπακόλουθο την αύξηση των συνταξιοδοτικών τους ωφελημάτων.

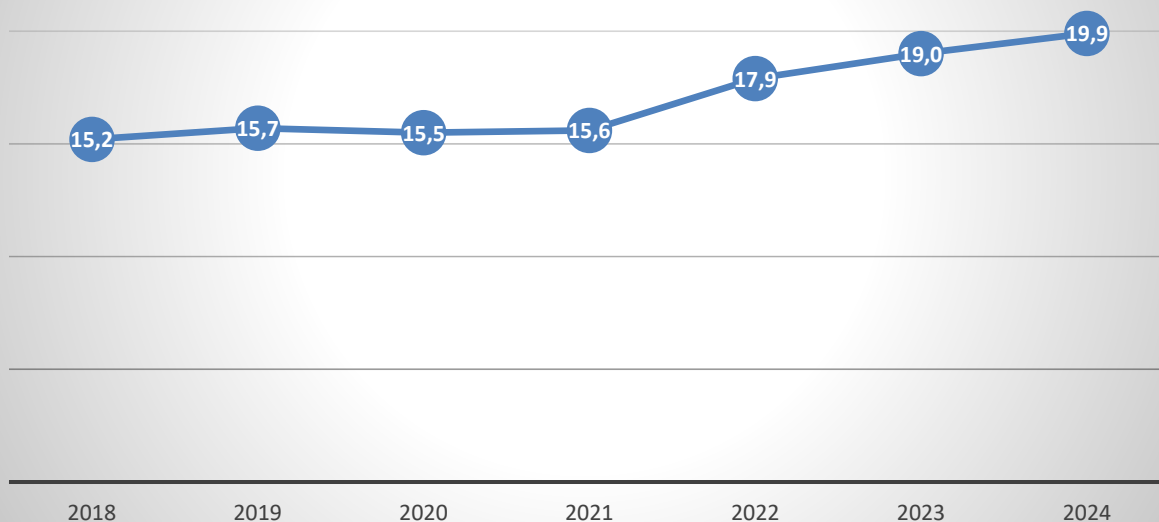
Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Ίδρυμα τα τελευταία χρόνια (τα στοιχεία αφορούν την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους)

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Υπαλληλικό προσωπικό:							
Μόνιμοι υπάλληλοι	71	73	77	83	85	86	90
Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου	253	248	247	253	256	258	263
Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου (έκτακτοι συνεργάτες παρουσιαστές και ηθοποιοί)	67	60	62	57	71	44	41
	391	381	386	393	412	388	394
Εργατικό προσωπικό:							
Τακτικοί	35	37	38	38	39	39	39
Σύνολο	426	418	424	431	451	427	433

Σημ.: Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από το Ίδρυμα

Η εκτόξευση του κόστους μισθοδοσίας κατά 28% σε τρία χρόνια, φαίνεται χαρακτηριστικά στο πιο κάτω γράφημα.

Κόστος μισθοδοσίας (σε εκ. €)

- ◆ Λανθασμένος υπολογισμός αδειών ανάπαυσης.
- ◆ Προσλήψεις παρόχων υπηρεσιών χωρίς την προκήρυξη προσφορών.
- ◆ Χρόνος προσέλευσης των υπαλλήλων:
  - Μεταφορά ελλειμματικού/πλεονασματικού χρόνου από το 2018 στο 2019 και χρησιμοποίηση πλεονασματικού χρόνου σε άδεια απουσίας.
  - Παράτυπη κατανομή πλεονασματικού χρόνου 247 ωρών και 56 λεπτών λειτουργού που αποχώρησε από το ΡΙΚ ως άδεια ανάπαυσης σε έξι λειτουργούς.
  - Μη τήρηση ωραρίου από όλο το προσωπικό του ΡΙΚ.
- ◆ Διαπιστώθηκε ότι ανώτερος λειτουργός Α13(ii) ο οποίος αποσπάστηκε στο δημόσιο, δεν παρουσιάστηκε ποτέ στην εργασία του. Για τον εν λόγω λειτουργό έγιναν από το τέως ΔΣ του ΡΙΚ τρεις πειθαρχικές έρευνες, κατά τις οποίες κρίθηκε ένοχος αλλά δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία. Τελικά όχι μόνο δεν του επιβλήθηκε οποιαδήποτε ποινή από το νυν ΔΣ, αλλά λίγες ημέρες αργότερα τον διόρισε στη θέση Αναπληρωτή Προϊσταμένου (κλίμακα Α14(ii)).
- ◆ Υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας:
  - Υπολογισμός ποσού ωριαίας αποζημίωσης που καταβάλλεται ως επίδομα βάρδιας ή/και υπερωριακής εργασίας ανάλογα με τη βαθμίδα της κλίμακας, αντί με τη μέση ωριαία αποζημίωση της κλίμακας.
  - Μη κτύπημα κάρτας λειτουργών κατά τη διάρκεια του διαλείμματός τους κατά την αποχώρηση και επιστροφή τους στο Ίδρυμα.

- Πληρωμές υπερωριών σε Ανώτερο Λειτουργό για την ετοιμασία και παρουσίαση εβδομαδιαίας εκπομπής, χωρίς έλεγχο των πραγματικών ωρών που εργάστηκε.
- ◆ Λανθασμένος τρόπος υπολογισμού, από κάποια Τμήματα, των ωρών που πιστώνονται υπάλληλοι που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας κατά τις μέρες απουσίας τους με άδεια ασθένειας.
- ◆ Καταβολή επιδόματος βάρδιας κατά τις ώρες πτήσης υπηρεσιακών ταξιδιών.
- ◆ Περιθωριακά ωφελήματα:
  - Ποσό ύψους €146.195 έχει καταβληθεί παράτυπα στο Διευθυντικό Προσωπικό.
  - Υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ ΡΙΚ και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων, σχετικά με τον τελικό διακανονισμό που αφορά στο Ταμείο Περιθωριακών Ωφελημάτων (ΤΠΩ) (α) για μεταφορά του ποσού των €3,6 εκ. στον λογαριασμό του Ταμείου Ευημερίας των Υπαλλήλων του ΡΙΚ (β) απαλλαγή του ΡΙΚ από τις συσσωρευμένες οφειλές στο ΤΠΩ και το ποσό αυτό να διατεθεί για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων και (γ) ένταξη από την 1.1.2021 των συνεργατών αορίστου χρόνου στο υφιστάμενο Ταμείο Ευημερίας των υπαλλήλων ΡΙΚ.
- ◆ Καθυστέρηση στην είσπραξη επιδικασθέντων δικηγορικών εξόδων, για υποθέσεις που επιδικάστηκαν υπέρ του Ιδρύματος.
- ◆ Έλλειψη διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης για χορηγίες προγραμμάτων/εκπομπών.
- ◆ Ο ηθοποιοί–συνεργάτες ορισμένου χρόνου, αντιμετωπίζονται ως μισθωτοί ορισμένου χρόνου και στις απολαβές τους γίνονται όλες οι προβλεπόμενες συνεισφορές εργοδότη και αποκοπές εργοδοτούμενου.
- ◆ Μετατροπή συμβασιούχου με το καθεστώς της αγοράς/μίσθωσης υπηρεσιών σε εργοδοτούμενο αορίστου χρόνου.

Για τα πιο πάνω ευρήματα υποβλήθηκαν σχετικές συστάσεις από την Υπηρεσία μας, οι οποίες, μαζί με τα σχόλια και απόψεις του ΡΙΚ παρουσιάζονται στην παρούσα Έκθεση.

---

2. Εισαγωγή

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (ΡΙΚ) είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που ιδρύθηκε σύμφωνα με τον περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμο, Κεφ. 300Α και λειτουργεί κάτω από την εποπτεία του Υπουργείου Εσωτερικών. Το ΡΙΚ διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελούμενο από εννέα μέλη που διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο για περίοδο τριών χρόνων.

Σκοπός του ΡΙΚ – Δημόσιας Ραδιοτηλεόρασης είναι η προσφορά ειδησεογραφικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και ψυχαγωγικού προγράμματος, που απευθύνεται σε διάφορες κατηγορίες κοινού και η υποστήριξη των αξιών που διέπουν τις πολιτικές, νομικές και κοινωνικές δομές στις δημοκρατικές κοινωνίες, ιδιαίτερα τον σεβασμό του ανθρώπινου δικαιώματος του πολιτισμού και του πολιτικού πλουραλισμού.

Αποστολή του ΡΙΚ είναι να εμπλουτίζει τη ζωή όλων των ανθρώπων της Κύπρου, καθώς και των αποδήμων, με ποιοτικά, καινοτόμα και πολυπολιτισμικά προγράμματα και υπηρεσίες, ικανοποιώντας τις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες των πολιτών, δημιουργώντας παράλληλα πρόσθετη αξία για την κοινωνία και να συμβάλλει στον αγώνα για απαλλαγή από την κατοχή και για επανένωση της Κύπρου.

3. Σκοπός του ελέγχου και μεθοδολογία

3.1 Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014).

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης, Αρχής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, κρατικού οργανισμού και κρατικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο (Ν.38(Ι)/2014), ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης τού οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης (άρθρα 7(1) και 8).

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Επίσης, με βάση την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία, ο Γενικός Ελεγκτής ή εκπρόσωπός του έχει δικαίωμα να λαμβάνει αντίγραφο των εγγράφων του διαγωνισμού ταυτόχρονα με την προκήρυξή του και να παρακάθεται σε συνεδρίες των αρμόδιων Συμβουλίων Προσφορών και Επιτροπών αξιολόγησης ως ανεξάρτητος παρατηρητής και να εκφράζει τις απόψεις του.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24B του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου (ΚΕΦ.300Α), ο Γενικός Ελεγκτής ασκεί ετήσιο έλεγχο των λογαριασμών του Ιδρύματος, προκειμένου να ελέγχει κατά πόσο οποιαδήποτε δημόσια ενίσχυση, που έλαβε το ίδρυμα κατά τη διάρκεια του προηγούμενου οικονομικού έτους, χρησιμοποιήθηκε κατά τρόπο που να μη συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 24Α, δηλαδή δεν χρησιμοποιήθηκε για χρηματοδότηση της αποστολής του ως ο πάροχος δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας. Το ίδρυμα δύναται να αναθέτει τον έλεγχο των λογαριασμών του, για σκοπούς του παρόντος άρθρου, σε ιδιώτη εγκεκριμένο ελεγκτή,

νοουμένου ότι η ανάθεση, ο διορισμός και η αμοιβή του διοριζόμενου ελεγκτή τυγχάνει της έγκρισης του Γενικού Ελεγκτή και οι ελεγμένοι από αυτόν λογαριασμοί, καθώς επίσης η έκθεση που ετοιμάζεται από αυτόν, υποβάλλονται στον Γενικό Ελεγκτή το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου για έγκριση.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.113(Ι)/2002) παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

3.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός του ελέγχου είναι η εξακρίβωση του βαθμού συμμόρφωσης του Ιδρύματος με το θεσμικό πλαίσιο.

3.3 Μεθοδολογία

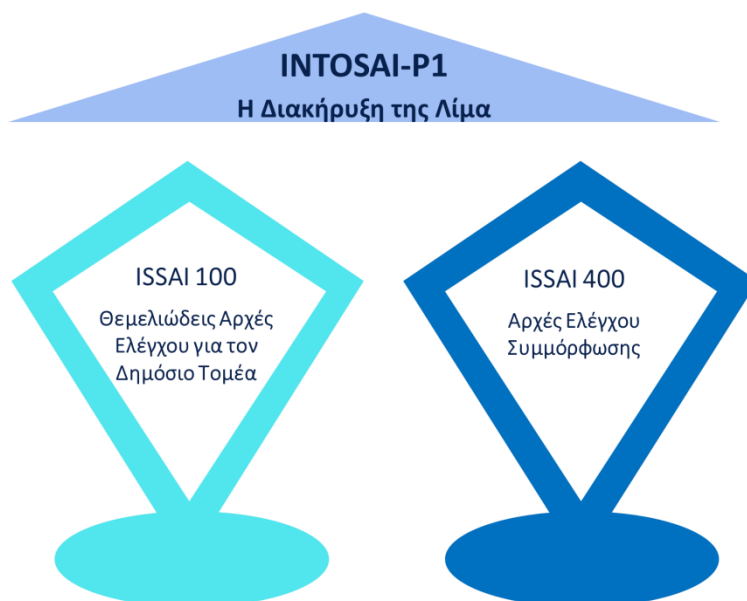
3.3.1 Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ISAs) που εκδίδονται από τη Διεθνή Ομοσπονδία Λογιστών (IFAC) και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAIs) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους (“financial audit”), τους ελέγχους συμμόρφωσης (“compliance audit”) και τους διαχειριστικούς ελέγχους (“performance audit”). Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις των πιο κάτω Προτύπων:

Το θεμελιώδες πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (“The Lima Declaration”). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014).

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Το Πρότυπο ISSAI 400 ορίζει τον έλεγχο συμμόρφωσης ως μια ανεξάρτητη εκτίμηση του κατά πόσο ένα δεδομένο θέμα είναι σύμφωνο με τις αρχές που έχουν οριστεί ως κριτήρια ελέγχου. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν στην αξιολόγηση του κατά πόσο οι ενέργειες του ελεγχόμενου φορέα συνάδουν με τις αρχές ή κανόνες που τον διέπουν. Οι αρχές και κανόνες αυτοί μπορεί να αφορούν στη συμμόρφωση με διατάξεις των σχετικών Νόμων, Κανονισμών ή συμφωνιών ή με τις γενικές αρχές χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και συμπεριφοράς δημοσίων αξιωματούχων.

3.3.2 Ελεγκτική προσέγγιση

Ο παρών έλεγχος βασίστηκε σε στοιχεία που υποβλήθηκαν από το ΡΙΚ, σε επισκόπηση εγγράφων, μητρώων και αρχείων αλληλογραφίας και στη διενέργεια συναντήσεων με τη Διεύθυνση και το προσωπικό του Ιδρύματος.

Ο έλεγχος καλύπτει οικονομικά στοιχεία που αφορούν στο έτος 2019 αλλά και θέματα που προέκυψαν και εξετάστηκαν μέχρι τον Δεκέμβριο του 2021.

Τα ευρήματα του ελέγχου διαβιβάστηκαν για σχόλια και απόψεις στο ΡΙΚ και οι απόψεις τους ενσωματώθηκαν, όπου ενδείκνυτο, στην παρούσα Έκθεση.

3.3.3 Κριτήρια ελέγχου

Για σκοπούς του ελέγχου συμμόρφωσης χρησιμοποιήθηκαν, ως αρχές και κανόνες, τα ακόλουθα:

- α. Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος (Ν.20(Ι)/2014).
- β. Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος (Ν.38(Ι)/2014) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι.
- γ. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (ΚΕΦ.300Α) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- δ. Ο περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμος (Ν.73(Ι)/2016) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και εγκύκλιοι, περιλαμβανομένου του οδηγού βέλτιστων πρακτικών που έχει εκδώσει η Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων.
- ε. Ο περί της Ρύθμισης της Απασχόλησης Εργοδοτούμενων Αορίστου και Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμος (Ν.70(Ι)/2016).
- στ. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμος (Ν.194/87).
- ζ. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμος (Ν.1/90) και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί.
- η. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Άλλων Ωφελημάτων σε Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαιρουμένων αυτών) Κανονισμοί Κ.Δ.Π. 63/2016).
- θ. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαιρουμένων αυτών (όμοιον προς το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης)) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 205/87).
- ι. Ο περί Συντάξεων Νόμος (Ν.97(Ι)/1997).
- ια. Ο περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμος (Ν.158(Ι)/1999).
- ιβ. Ο περί Παραγραφής Αγώγιμων Δικαιωμάτων Νόμος (Ν.66(Ι)/2012).

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 7 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(Ι)/2014), οι ελέγχοντες λειτουργοί έχουν, μεταξύ άλλων, την ευθύνη υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και οφείλουν να αναπτύσσουν και εφαρμόζουν κατάλληλες δομές, ώστε να εφαρμόζονται διαδικασίες ελέγχου που να διασφαλίζουν την ορθότητα και την έγκαιρη είσπραξη των εσόδων και την πληρωμή των δαπανών. Οι αρχές αυτές συνιστούν αρχές για τις οποίες επίσης γίνεται έλεγχος συμμόρφωσης.

4. Σύνοψη αποτελεσμάτων του έτους που έληξε στις 31.12.2019

4.1 Οικονομικά αποτελέσματα έτους και υλοποίηση Προϋπολογισμού

Αποτελέσματα έτους	€
Έσοδα	35.525.380
Εκ των οποίων κρατική χορηγία	34.317.626
Δαπάνες εκτός φορολογίας	27.484.690
Πλεόνασμα πριν από τη φορολογία	8.040.690

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος. Το ποσό της κρατικής χορηγίας υπολογίστηκε μετά την αφαίρεση του αναβαλλόμενου εσόδου που αφορούσε στην ετήσια κρατική χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες και την προσθήκη/χρεολυσία του αναβαλλόμενου εσόδου προηγούμενων ετών.

Κατηγορία Προϋπολογισμού	Τελικός Προϋπολογισμός	Πραγματικά αποτελέσματα	Αδαπάνητα ποσά/ (υπερβάσεις) Προϋπολογισμού δαπανών ή Υπερβάσεις/(μη επίτευξη Προϋπολογισμού) εσόδων	Ποσοστό αδαπάνητων ποσών/ (υπερβάσεων)
	€	€	€	%
Κρατική Χορηγία	33.360.000	33.360.000	0	0
Άλλες Δραστηριότητες	1.100.000	1.207.754	107.754	9,80
Δαπάνες για Μόνιμο Προσωπικό	13.906.500	8.087.320	5.819.180	41,85
Γενικά Έξοδα για Υπηρεσίες	1.565.000	1.462.383	102.617	6,56
Έξοδα Προγραμμάτων	15.172.500	14.211.013	961.487	6,33
Συντήρηση & Λειτουργία Μηχανημάτων και Άλλων Εγκαταστάσεων	1.916.000	1.851.728	64.272	3,35
Αποπληρωμή Δανείων	810.000	804.320	5.680	0,70
Κεφαλαιουχικές Δαπάνες	850.000	833.623	16.377	1,93

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από το Ίδρυμα και από τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις. Η υλοποίηση του Προϋπολογισμού γίνεται στη βάση των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων (accrual basis). Η διαφορά μεταξύ Προϋπολογισμού και πραγματικών αποτελεσμάτων στις 'Δαπάνες για Μόνιμο Προσωπικό' οφείλεται στο ότι στον Προϋπολογισμό περιλαμβάνεται πρόνοια για το ποσό που καταβάλλεται στο Ταμείο Συντάξεων ΡΙΚ (ύψους €7 εκ.), ενώ στα πραγματικά αποτελέσματα περιλαμβάνεται η δαπάνη του έτους για συνταξιοδοτικά ωφελήματα ύψους €1.897.513, σύμφωνα με τις οικονομικές καταστάσεις.

4.2 Εισπρακτέα ποσά και υποχρεώσεις

Υπόλοιπο στις 31.12.2019	€
Εισπρακτέα ποσά	3.208.021
Εκκρεμείς υποχρεώσεις	10.611.036

Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από το Ίδρυμα και από τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος. Στις εκκρεμείς υποχρεώσεις δεν περιλαμβάνονται οι μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις για ωφελήματα προσωπικού (€127.852.031) και η αναβαλλόμενη φορολογία (€5.410.391).

4.3 Δαπάνες προσωπικού

4.3.1 Μόνιμο προσωπικό

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2019	77
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	4.809.441
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο [βάσει του αριθμού υπαλλήλων στις 31.12.2019]	62.460
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο χωρίς την εισφορά στο Σχέδιο Συντάξεων	57.743
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων ¹	68.001
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων χωρίς την εισφορά στο Σχέδιο Συντάξεων	63.284

4.3.2 Συνεργάτες αορίστου χρόνου

Αριθμός υπαλλήλων στις 31.12.2019	247
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές	8.536.634
Μέσος όρος δαπάνης ανά συνεργάτη [βάσει του αριθμού υπαλλήλων στις 31.12.2019]	34.561
Μέσος όρος δαπάνης ανά συνεργάτη περιλαμβανομένων των ωφελημάτων	35.421

4.3.3 Συνεργάτες ορισμένου χρόνου

Αριθμός συνεργατών στις 31.12.2019	62
	€
Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές Σημ.	920.428
Μέσος όρος δαπάνης ανά συνεργάτη [βάσει του αριθμού συνεργατών στις 31.12.2019]	14.846
Μέσος όρος δαπάνης ανά συνεργάτη περιλαμβανομένων των ωφελημάτων	14.848

Σημ.: Η δαπάνη αφορά σε έκτακτους συνεργάτες ηθοποιούς και παρουσιαστές. Η δαπάνη δεν αφορά μόνο στους 62 Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) που απασχολούνταν στις 31.12.2019 αλλά σε 127 ΣΟΧ που απασχολήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2019 στο Ίδρυμα.

¹ Δαπάνες για μισθούς, επιδόματα και εργοδοτικές εισφορές, πλέον ωφελήματα για το προσωπικό, εξαιρουμένων τυχόν ωφελημάτων για συνταξιούχους.

4.3.4 Ωρομίσθιο προσωπικό

Αριθμός προσωπικού στις 31.12.2019	38
	€
Δαπάνες για μισθούς και εργοδοτικές εισφορές	1.092.210
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο [βάσει του αριθμού υπαλλήλων στις 31.12.2019]	28.742
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο χωρίς την εισφορά στο Ταμείο Προνοίας	27.316
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων	30.940
Μέσος όρος δαπάνης ανά υπάλληλο περιλαμβανομένων των ωφελημάτων χωρίς την εισφορά στο Ταμείο Προνοίας	29.514

4.3.5 Ωφελήματα προσωπικού

	Μόνιμο προσωπικό €	Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου €	Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου €	Ωρομίσθιο προσωπικό €	Συνταξιούχοι €	Σύνολο €
Ταμείο Ευημερίας και Περιθωριακά Ωφελήματα	328.500	-	-	80.119	-	408.619
Συνεισφορά στο Ταμείο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους υπαλλήλους και στα κρατικά νοσηλευτήρια	98.140	212.315	178	3.394	635.250	949.277
Ταμείο Προνοίας	-	180.309	-	54.198	-	234.507
Σύνολο	426.640	392.624	178	137.711	635.250	1.592.403

5. Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις

Αντίγραφο των ελεγμένων οικονομικών καταστάσεων για το έτος που έληξε στις 31.12.2019, συμπεριλαμβανομένης της Έκθεσης Ελεγκτή που ετοιμάστηκε από ιδιώτες ελεγκτές, επισυνάπτεται **(Παράρτημα)**.

6. Επιστολή προς τη Διοίκηση

Η Επιστολή προς τη Διοίκηση ετοιμάστηκε από τους ιδιώτες ελεγκτές που διόρισε το Ίδρυμα για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων.

Όπως αναφέρεται σε αυτή, κατά τη γνώμη τους, οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης του ΡΙΚ στις 31 Δεκεμβρίου 2019 και της χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ταμειακών ροών του, για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου (Κεφ. 300Α). Παρόλα αυτά, η Έκθεση Ελεγκτή για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019, περιλαμβάνει έμφαση θέματος που περιγράφεται στη σελίδα 2 των οικονομικών καταστάσεων.

Παρατίθεται πιο κάτω αυτούσια η παράγραφος της Έμφασης θέματος της Έκθεσης Ανεξάρτητων Ελεγκτών:

«Επισύρουμε την προσοχή στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης που δείχνει ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2019 το σύνολο των υποχρεώσεων υπερέβαινε το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων κατά €131.646.602 (εκ των οποίων €125.590.420 αφορούν την υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων και €8.991.610 τα Περιθωριακά Ωφελήματα Προσωπικού). Η ικανότητα του ΡΙΚ να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στηρίζεται στη νομική υποχρέωση που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει για κάλυψη οποιουδήποτε ελλείμματος παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του ΡΙΚ βάσει του Περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Τροποποιητικού Αρ. 2 Νόμου του 2000, καθώς επίσης και στη συνέχιση παροχής Κρατικής Χορηγίας σύμφωνα με τον Νόμο 116(Ι)/2003, όπως και στη μη υποχρέωση για άμεση καταβολή των οφειλών προς τα Ταμεία Συντάξεων του ΡΙΚ. Η γνώμη μας δεν έχει επιφύλαξη σε σχέση με αυτό το θέμα.

Βάσει του άρθρου 24B του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α, το ΡΙΚ παρουσιάζει στη σημείωση 30 των οικονομικών καταστάσεων χωριστούς λογαριασμούς. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει καθορισμένο λεπτομερές καθοδηγητικό πλαίσιο ως προς την ετοιμασία τέτοιων χωριστών λογαριασμών, το ΡΙΚ πιστεύει ότι οι εν λόγω χωριστοί λογαριασμοί που παρουσιάζονται στη σημείωση 30 των οικονομικών καταστάσεων πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας στον καλύτερο δυνατό βαθμό. Η γνώμη μας δεν έχει επιφύλαξη σε σχέση με αυτό το θέμα.»

7. Ευρήματα και συστάσεις Ελεγκτικής Υπηρεσίας

7.1 Ετοιμασία Οικονομικών Καταστάσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 109(3) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου (Ν.20(Ι)/2014), το ΡΙΚ θα έπρεπε να υποβάλει στην Υπηρεσία μας τις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2019 μέχρι 30.4.2020. Σημειώνουμε ότι το ΡΙΚ μάς υπέβαλε υπογεγραμμένες οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2019 στις 13.8.2021.

7.2 Οικονομική Θέση

Στις 31.12.2019, οι τρέχουσες υποχρεώσεις του Ιδρύματος ανέρχονταν σε €11,90 εκ., σε σύγκριση με €14,62 εκ. στις 31.12.2018, ενώ το σύνολο των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων ήταν €4,47 εκ. (€3,98 εκ. στις 31.12.2018), δηλαδή υπήρχε έλλειμμα στο κεφάλαιο κίνησης ύψους €7,43 εκ. (€10,64 εκ. στις 31.12.2018). Το σύνολο των υποχρεώσεων του Ιδρύματος υπερβαίνει το σύνολο του ενεργητικού του κατά €131,65 εκ. Το πιο πάνω έλλειμμα, που προέκυψε κυρίως από τις υποχρεώσεις του Ιδρύματος προς το Ταμείο Συντάξεων για κάλυψη των συνταξιοδοτικών ωφελημάτων, για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των υπαλλήλων του Ιδρύματος μετά τη συνταξιοδότησή τους και από την οφειλή για τα περιθωριακά ωφελήματα των υπαλλήλων, καταδεικνύει ότι η ικανότητα του Ιδρύματος, να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, στηρίζεται στη συνέχιση παροχής κρατικής χορηγίας και στη μη υποχρέωση για άμεση καταβολή των οφειλών στο Ταμείο Συντάξεων του προσωπικού.

7.3 Υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων

α. Ύψος αναλογιστικού ελλείμματος. Σύμφωνα με την αναλογιστική εκτίμηση που υποβλήθηκε τον Ιούνιο του 2020, με ημερ. αναφοράς την 31.12.2019, το Ταμείο Συντάξεων παρουσιάζει αναλογιστικό έλλειμμα ύψους €125.590.421 (€119.552.820 στις 31.12.2018). Η οφειλή αυτή παρουσιάζεται στην Κατάσταση Χρηματοοικονομικής Θέσης του Ιδρύματος.

β. Χρηματοδότηση του αναλογιστικού ελλείμματος. Στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το έτος 2019 έχει συμπεριληφθεί πρόνοια για πληρωμές προς το Ταμείο Συντάξεων ύψους €7.000.000, ποσό το οποίο έχει καταβληθεί.

Σημειώνουμε ότι κατά το 2019 καταβλήθηκαν από το Ταμείο Συντάξεων ωφελήματα (συντάξεις και εφάπαξ) ύψους €6.986.223.

Όπως αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, το ύψος της πιο πάνω πρόνοιας, καθώς και της πραγματικής πληρωμής προς το Ταμείο, καταδεικνύουν ότι δεν έχει αρχίσει ακόμη η ουσιαστική χρηματοδότηση του ελλείμματος.

Αναφέρουμε ότι η ετήσια επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού, στις οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος για το 2019, ανήλθε σε €1.897.513.

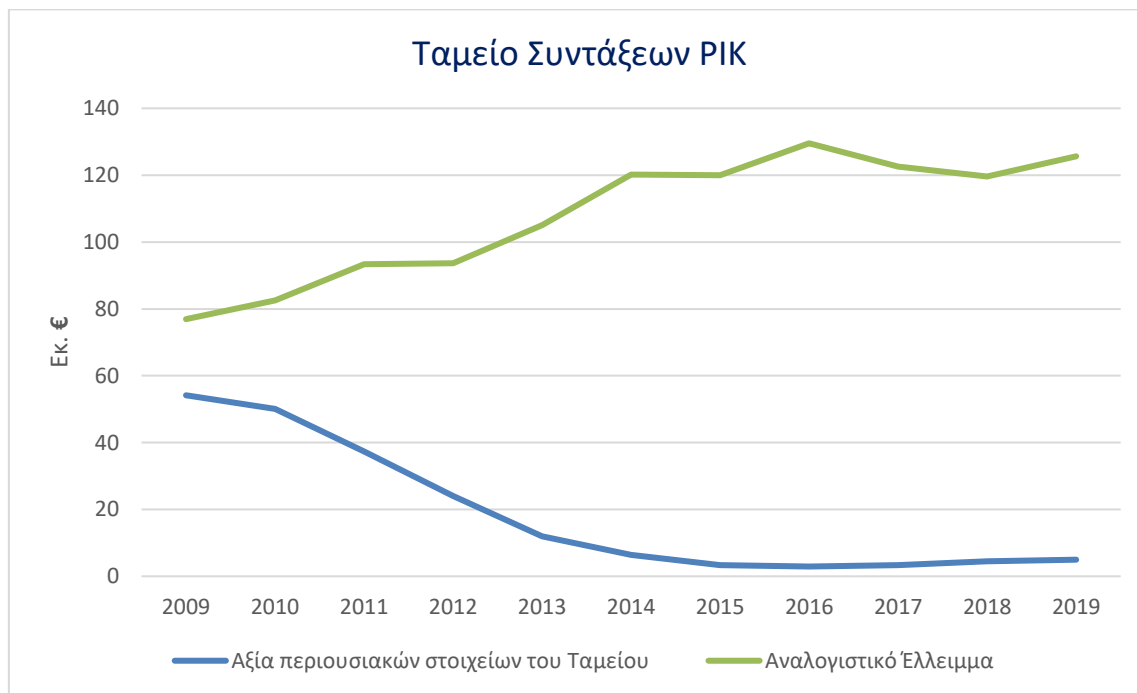
γ. Όπως αναφέραμε και στις προηγούμενες Εκθέσεις μας, το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου του Ιδρύματος ετοίμασε έκθεση στις 10.3.2015, σχετικά με τη λειτουργία/χρηματοδότηση/διαχείριση του Ταμείου, από την οποία διαφαίνεται ότι, διαχρονικά, κυριότερο πρόβλημα του Ταμείου ήταν η

ανεπαρκής χρηματοδότησή του, αφού τα ποσά που εγκρίνονταν στους ετήσιους Προϋπολογισμούς του Ιδρύματος, για τις συνταξιοδοτικές δαπάνες ήταν, κατά μέσο όρο, πολύ χαμηλότερα από τις πραγματικές οφειλές. Πέραν τούτου, το Ταμείο υπέστη χρηματική ζημιά ύψους €954.489 από το «κούρεμα» λογαριασμού στη Λαϊκή Τράπεζα τον Μάρτιο του 2013 και σημειώθηκε επίσης μεγάλη απομείωση στην αξία των επενδύσεων σε χρεόγραφα και αξιόγραφα τριών εμπορικών τραπεζών (η αγοραία αξία στις 31.12.2010 ήταν €17.217.144, ενώ στις 31.12.2012 ήταν €2.338.233, στις 31.12.2016 €930.000, στις 31.12.2017 €900.000, στις 31.12.2018 €1.440.000 και στις 31.12.2019 €1.590.000, χωρίς να διενεργηθεί οποιαδήποτε αγοραπωλησία). Επίσης, μέρος της μείωσης των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου οφείλεται και στον μεγάλο αριθμό αφυπηρητήσεων μονίμων υπαλλήλων τα τελευταία χρόνια χωρίς την αναγκαία συμπλήρωση των εισφορών από τον εργοδότη.

Στον πιο κάτω πίνακα καταγράφεται η διαχρονική μείωση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου και η αύξηση του αναλογιστικού ελλείμματος.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Αξία περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου	5.001.700	4.461.688	3.328.045	2.931.465	3.383.378	6.398.442	11.938.913	24.061.884	37.330.834	50.057.034	54.155.356
Αναλογιστική υποχρέωση του ΡΙΚ προς το Ταμείο	130.592.120	124.014.508	125.919.474	132.465.347	123.377.566	126.530.612	116.971.481	117.680.588	130.707.019	132.604.416	131.082.757
Αναλογιστικό Έλλειμμα	125.590.420	119.552.820	122.591.429	129.533.882	119.994.188	120.132.170	105.032.668	93.618.704	93.376.185	82.547.382	76.927.401

Η σταδιακή μείωση των περιουσιακών στοιχείων του Ταμείου και η αντίστοιχη διόγκωση του αναλογιστικού ελλείμματος φαίνονται χαρακτηριστικά στο πιο κάτω γράφημα.

Σημειώνουμε ότι στις 8.12.2017, η Υπηρεσία μας, μετά από καταγγελία για πιθανή κακοδιαχείριση του Ταμείου Συντάξεων, απέστειλε επιστολή στον Γενικό Εισαγγελέα, με την οποία ζητούσε όπως εξεταστεί το ενδεχόμενο τυχόν διάπραξης ποινικών αδικημάτων και για τη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων τα οποία ήθελε κρίνει ενδεδειγμένα. Η Νομική Υπηρεσία, μας κοινοποίησε επιστολή, ημερ. 21.12.2017, προς τον Αρχηγό Αστυνομίας, με την οποία ζητούσε να διερευνηθεί το ενδεχόμενο διάπραξης οποιωνδήποτε αδικημάτων από οποιοδήποτε πρόσωπο. Ο Αρχηγός Αστυνομίας με επιστολή του, ημερ. 9.4.2020, μας πληροφόρησε ότι η διερεύνηση της υπόθεσης ολοκληρώθηκε, ότι ο ποινικός φάκελος διαβιβάστηκε στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για μελέτη και οδηγίες και ότι στις 7.4.2020 ο φάκελος της υπόθεσης επιστράφηκε και αρχειοθετήθηκε, καθότι από τη μελέτη του μαρτυρικού υλικού από τη Νομική Υπηρεσία διαπιστώθηκε ότι δεν έχουν διαπραχθεί ποινικά αδικήματα και δεν τίθεται ζήτημα ποινικής δίωξης οποιουδήποτε προσώπου.

7.4 Προϋπολογισμός

Ο Προϋπολογισμός για το οικονομικό έτος 2019 εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο (ΔΣ) του Ιδρύματος με σημαντική καθυστέρηση την 1.11.2018, υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών στις 2.11.2018, υποβλήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 22.2.2019 και ψηφίστηκε σε Νόμο (Ν.26(ΙΙ)/2019), ο οποίος δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 28.3.2019, με έγκριση δαπανών ύψους €33.960.000.

Επιπρόσθετα, στις 12.7.2019 εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο συμπληρωματικός Προϋπολογισμός, ο οποίος ψηφίστηκε σε Νόμο (Ν.47(ΙΙ)/2019) και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 29.10.2019 για δαπάνες ύψους €500.000.

Η Βουλή ενέκρινε δωδεκατημόρια για τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο του 2019. Όπως αναφέραμε σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, η καθυστέρηση στην όλη διαδικασία έγκρισης του Προϋπολογισμού, δημιουργεί προβλήματα ρευστότητας και νομιμότητας στο Ίδρυμα.

Σύσταση: Ο Προϋπολογισμός να ετοιμάζεται στα χρονικά πλαίσια που προνοούνται στον περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμο (Ν.194/87) και στον περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμο (Ν.20(Ι)/2014).

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος μάς ανέφερε ότι το πρόβλημα με την καθυστέρηση υποβολής του Προϋπολογισμού του ΡΙΚ δεν οφείλεται μόνο στο ΡΙΚ.

7.5 Μελέτη για Στρατηγικό και Υπηρεσιακό Σχεδιασμό για το ΡΙΚ

α. Όπως εκτενώς αναφέραμε και σε προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, το Υπουργείο Εσωτερικών, κατόπιν διενέργειας διαγωνισμού με συνοπτικές διαδικασίες, υπέγραψε στις 28.4.2014 σύμβαση με Συμβουλευτικό Οίκο, για την ετοιμασία μελέτης για στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό για το ΡΙΚ, με συνολικό ποσό δαπάνης €36.000, μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., η οποία ολοκληρώθηκε τον Νοέμβριο του 2014. Αντικείμενο της σύμβασης ήταν η λειτουργική ανασκόπηση του ΡΙΚ με εφαρμογή διαρθρωτικών, οργανωτικών και άλλων μεταρρυθμίσεων, διασφαλίζοντας ότι το ΡΙΚ θα είναι σε θέση να ανταποκρίνεται άμεσα στις δημοκρατικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες της Κυπριακής κοινωνίας, παρέχοντας ποιοτική πληροφόρηση.

Αξιοσημείωτη είναι και η εισήγηση που γίνεται στη μελέτη για τη μείωση του προσωπικού του Ιδρύματος κατά 49-60 άτομα, που θα έχει ετήσια εξοικονόμηση ύψους τουλάχιστον €1.831.955. Προς την επίτευξη του στόχου αυτού, παρατίθενται οι επιλογές του Ιδρύματος, που περιλαμβάνουν εκούσια σχέδια αφυπηρέτησης, κατάργηση θέσεων και πλεονασμούς.

Στις Εκθέσεις ελέγχου της Υπηρεσίας μας, για τα έτη 2015 έως 2018, σημειώσαμε ότι παρατηρείται σημαντική καθυστέρηση στη λήψη ενεργειών στη βάση των συστάσεων της μελέτης. Παρόλο που και στις προηγούμενες Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε με τα κυριότερα πορίσματα της μελέτης που το Ίδρυμα προτίθεται να υλοποιήσει, τη θέση του Διοικητικού Συμβουλίου, των Διευθυντών, καθώς και τη θέση των συντεχνιών του προσωπικού του Ιδρύματος για την εν λόγω μελέτη, εντούτοις δεν έχουμε λάβει οποιαδήποτε πληροφόρηση.

β. Οργανόγραμμα. Επισημάναμε ότι, ενώ στη μελέτη του οίκου έγινε εισήγηση για τη μείωση του προσωπικού του Ιδρύματος κατά 49-60 άτομα, που, όπως αναφέρουμε πιο πάνω, θα είχε ετήσια εξοικονόμηση ύψους τουλάχιστον €1.831.955 και προς την επίτευξη του στόχου αυτού, παρατέθηκαν οι επιλογές του Ιδρύματος, που περιλάμβαναν εκούσια σχέδια αφυπηρέτησης, κατάργηση θέσεων και πλεονασμούς, το Ίδρυμα στις 27.10.2020 υπέγραψε συμφωνία με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις των υπαλλήλων του ΡΙΚ, η οποία προέβλεπε, μεταξύ άλλων, ότι:

- ◆ Σε περιπτώσεις που μόνιμοι υπάλληλοι του ΡΙΚ κατέχουν πανεπιστημιακά προσόντα, σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης τους, αλλά δεν αμείβονται στη μισθοδοτική κλίμακα Α8-10-11 ή Α9-11-12, θα εξεταστούν κατά περίπτωση και θα μετονομαστούν και αναβαθμιστούν στην κλίμακα Α8-10-11 ή Α9-11-12, άσχετα αν κατέχουν θέση Βοηθού Λειτουργού κλίμακας Α4-7(ii). Σε περίπτωση που μόνιμος υπάλληλος αποκτήσει τα προσόντα αυτά, μεταγενέστερα, θα εντάσσεται στις πιο πάνω κλίμακες ανάλογα.
- ◆ Όλοι οι εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου, που έχουν πανεπιστημιακό πτυχίο ή/και επαγγελματικό τίτλο, θα ενταχθούν στην κλίμακα Α8-10-11 ή Α9-11-12, αντίστοιχα, αρχικά έναντι κενών μονίμων θέσεων και σε περίπτωση που υπάρχουν πρόσθετοι εργαζόμενοι που κατέχουν τα προαναφερθέντα προσόντα, θα υπηρετούν υπεράριθμα, σημειώνοντας τις αντίστοιχες θέσεις με διπλό σταυρό.
- ◆ Εργοδοτούμενοι αορίστου χρόνου που κατέχουν δίπλωμα τουλάχιστον τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών, θα αναβαθμίζονται στην κλίμακα Α5+2η βαθμίδα-7-8(i).

Αξιοσημείωτο είναι ότι στις 2.12.2020 το Ίδρυμα υπέγραψε με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις συμπληρωματική συμφωνία, που δίνει τη δυνατότητα στο ΡΙΚ να ανανεώνει τις συμβάσεις εργασίας των εργοδοτούμενων ορισμένου χρόνου, στις περιπτώσεις όπου το Ίδρυμα κρίνει ότι η συνέχιση της σύμβασης ορισμένου χρόνου, ατόμων που προσλήφθηκαν πριν τις 27.10.2020, είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του ΡΙΚ και η εν λόγω ανάγκη είναι μόνιμη και δεν μπορεί να καλυφθεί από το υφιστάμενο προσωπικό. Επιπρόσθετα, η συμφωνία διαλαμβάνει ότι σε περίπτωση που τα εν λόγω άτομα καταστούν Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου (ΣΑΧ), τότε θα έχουν την ίδια μεταχείριση στο νέο οργανόγραμμα με τους υφιστάμενους ΣΑΧ, όπως προβλέπεται στη συμφωνία της 27.10.2020.

γ. **Προϋπολογισμός 2021-Οργανόγραμμα.** Σύμφωνα με τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2021 (Ν.37(ΙΙ)/2021), οι οργανικές θέσεις του Ιδρύματος αυξάνονται από 181 (περιλαμβανομένου του Γενικού Διευθυντή (ΓΔ) με Συμβόλαιο) το 2020, σε 266 και σχεδόν όλες οι θέσεις αναβαθμίζονται. Ο πίνακας που ακολουθεί, είναι ενδεικτικός:

Μισθολογική Κλίμακα		Θέσεις			
Υφιστάμενη	Εγκεκριμένη 2021	Υφιστάμενες	Κενές 1.1.21	Εγκεκριμένες 2021	Αύξηση/ (μείωση)
Πάγιος	Πάγιος	1	1	1	-
A15(ii)	A15(ii)	8	3	5	(3)
	A14(ii)	-	-	3	3
A12(ii)	A13(ii)	13	11	20	7
A11(ii)	A11(ii)	33	18	46	13
	A9, A11, A12			15	15
A8, A9, A10(i)	A8, A10, A11	52	43	135	83
A8, A10, A11	A8, A10, A11	2		2	-
A10(i)	A10(i)	2	2	1	(1)
A8, A9(i)	A8, A9(i)	6	6	6	-
A4, A7(ii)	A4, A7(ii)	39	14	16	(23)
	A5, A7, A8			3	3
A2, A5, A7(ii)	A2, A5, A7(ii)	21	8	12	(9)
A1, A2, A5(ii)	A1, A2, A5(ii)	4	3	1	(3)
		181	109	266	85

Σχετικά με τον Προϋπολογισμό του 2021, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα :

- ♦ Στον Προϋπολογισμό του 2021 υπάρχει πρόνοια για 258 Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου (ΣΑΧ), ενώ στις 31.12.2020 ο αριθμός των ΣΑΧ ανερχόταν στους 248, γεγονός που ενδεχομένως υποδηλοί ότι στον Προϋπολογισμό συμπεριλήφθηκε πρόνοια για μετατροπή και των υφιστάμενων Συνεργατών Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) σε ΣΑΧ.
- ♦ Σύμφωνα με τον Προϋπολογισμό του 2021, από τους 258 ΣΑΧ, οι 89 θα υπηρετούν έναντι οργανικών θέσεων και ακόμη 58 ως υπεράριθμοι στις θέσεις αυτές. Επιπρόσθετα, 111 ΣΑΧ θα παραμείνουν στη θέση που κατείχαν, με βάση την προηγούμενη δομή.

Σύμφωνα με το άρθρο Ε της πιο πάνω συμφωνίας, το ΡΙΚ δεσμεύεται να ζητήσει άμεσα μετά την έγκριση του Προϋπολογισμού του 2021, την εξαίρεση από την απαγόρευση πλήρωσης των κενών θέσεων προαγωγής. Με τη δέσμευση για άμεση πλήρωση των 29 μόνιμων κενών θέσεων και τη δημιουργία 20 πρόσθετων θέσεων προαγωγής (A11(ii) και A12(ii)) (συνολικά 49 θέσεων προαγωγής) είναι προφανές ότι πολύ σύντομα, δεκάδες ΣΑΧ που υπηρετούσαν στη θέση Βοηθού Λειτουργού κλίμακας A4-7(ii) θα έχουν αναβαθμιστεί στις κλίμακες A8-10-11 ή A9-11-12, και πολλοί εξ αυτών στις κλίμακες A11(ii) και A12(ii). Προφανώς πρόκειται για μία σκανδαλώδη περίπτωση διασπάθισης δημοσίου χρήματος.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι, η δημιουργία του νέου Οργανογράμματος έγινε βάσει των αιτημάτων των Συντεχνιών και όχι βάσει των πραγματικών αναγκών του ΡΙΚ. Αυτό προκύπτει και από το

γεγονός ότι ΣΑΧ αναβαθμίζονται σε υπεράριθμες θέσεις. Επίσης, οι μόνιμοι υπάλληλοι διατηρούν το δικαίωμα να αναβαθμιστούν όταν αποκτήσουν πρόσθετα προσόντα, ασχέτως των αναγκών του Ιδρύματος.

Το κόστος προσωπικού δεν αναμένεται να μειωθεί, όπως πρότεινε η μελέτη του Ελεγκτικού Οίκου, αλλά αντιθέτως αναμένεται να εκτοξευτεί, αφού αυξάνεται ο αριθμός των υπαλλήλων σε υψηλόβαθμες θέσεις και δημιουργούνται νέες θέσεις. Ζητήσαμε όπως μας αποσταλεί το αναμενόμενο ύψος της μισθοδοσίας του προσωπικού του Ιδρύματος για τα έτη 2022 και 2023.

Εκφράσαμε την αντίθεσή μας με τις πιο πάνω συμφωνίες, αφού θα οδηγήσουν σε διασπάθιση των χρημάτων των φορολογουμένων πολιτών, εκτοξεύοντας το κόστος μισθοδοσίας του ΡΙΚ, το οποίο στηρίζεται στην κρατική χορηγία για να συνεχίσει να λειτουργεί.

Άτομα θα αναβαθμιστούν χωρίς την ανοικτή διαδικασία προκήρυξης θέσεων. Οι θέσεις θα έπρεπε να πληρούνται μόνο όπως καθορίζεται στα Σχέδια Υπηρεσίας, δηλαδή ως θέσεις προαγωγής ή πρώτου διορισμού και προαγωγής, ανάλογα με την περίπτωση και εφόσον είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής θα έπρεπε να μπορούν να διεκδικηθούν από όλους όσους πληρούν τις απαιτήσεις του Σχεδίου Υπηρεσίας εντός και εκτός ΡΙΚ και όχι μόνο από υπαλλήλους αορίστου χρόνου που ήδη υπηρετούν στο ΡΙΚ.

Ως Υπηρεσία, θεωρούμε απαράδεκτο, πρόσωπα που προσλήφθηκαν ως έκτακτοι ή με μίσθωση υπηρεσιών και στην πορεία μετατράπηκαν ή θα μετατραπούν σε έκτακτους αορίστου χρόνου και τα οποία εξ αρχής γνώριζαν τους συγκεκριμένους όρους εργοδότησής τους, να αναβαθμίζονται αυτόματα σε θέσεις προαγωγής που ουδέποτε προβλέπονταν στους όρους εργοδότησής τους.

Αντιλαμβανόμαστε ότι οι υπάλληλοι αορίστου χρόνου επικαλούνται αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, θεωρούμε ωστόσο ότι η ερμηνεία και σημασία τέτοιων αποφάσεων θα πρέπει να αξιολογηθεί από τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, αφού επηρεάζουν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Σε γνωμάτευσή του, ημερ. 22.3.2019, ο Γενικός Εισαγγελέας επεσήμανε, μεταξύ άλλων, ότι οι υπάλληλοι αορίστου χρόνου δεν είναι μόνιμοι υπάλληλοι. Η έννοια του δημοσίου υπαλλήλου και ο τρόπος διορισμού του, όπως επίσης και η ανέλιξή του, ρυθμίζονται, κατά αποκλειστικότητα, από τον περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμο (Ν.1/90). Η εργοδότηση υπαλλήλων ορισμένου και αορίστου χρόνου διαμορφώνεται από σχετική σύμβαση. Οι υπάλληλοι αορίστου χρόνου δεν είναι μόνιμοι υπάλληλοι. Σχετική νομολογία καταγράφεται πιο αναλυτικά στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας αρ. ΡΙΚ/02/2019, ημερ. 30.10.2019.

Επιπρόσθετα, εκφράσαμε την ανησυχία μας ότι, η αναβάθμιση του συνόλου των υπαλλήλων του ΡΙΚ (μόνιμων και αορίστου), βάσει των προσωπικών τους προσόντων και ανεξάρτητα από τη θέση για την οποία προσλήφθηκαν, ενδεχομένως να οδηγήσει σε ανάλογες απαιτήσεις των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπου χιλιάδες υπάλληλοι υπηρετούν σε θέσεις κατώτερες των προσόντων που κατέχουν.

Από τα πιο πάνω, θεωρούμε προφανές ότι οι συμφωνίες που έγιναν διασφάλισαν μόνο τα συμφέροντα του προσωπικού, μόνιμων, εκτάκτων αορίστου χρόνου, ακόμη και εκτάκτων

ορισμένου χρόνου και ουδόλως έλαβαν υπόψη τα συμφέροντα του ΡΙΚ, την ανάγκη για εξυγίανση του Οργανισμού και μείωση της τεράστιας δαπάνης λειτουργίας του, ούτε και τις παγιωμένες αρχές που διέπουν τα θέματα προσωπικού στον δημόσιο τομέα.

Σχολιάζοντας τις πιο πάνω παρατηρήσεις και διαπιστώσεις μας, ο Πρόεδρος του ΡΙΚ μάς πληροφόρησε τα ακόλουθα:

- ◆ Σχετικά με τη δέσμευση του ΡΙΚ, για εξαίρεση από την απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποφάσισε την εξαίρεση 33 θέσεων προαγωγής, από την απαγόρευση πλήρωσης κενών θέσεων.
- ◆ Σχετικά με το ύψος μισθοδοσίας του προσωπικού του Ιδρύματος, για τα έτη 2022 και 2023, αυτό υπολογίστηκε για σκοπούς υποβολής του ετήσιου Προϋπολογισμού του 2021 (Προϋπολογισμός 2021: Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2022 €16.490.433, Μεσοπρόθεσμο Δημοσιονομικό Πλαίσιο 2023 €17.610.706).
- ◆ Οι Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου δεν θα αναβαθμιστούν σε θέσεις προαγωγής, αλλά σε θέσεις πρώτου διορισμού (Α8,10,11 και Α9,11,12).
- ◆ Σχετικά με την αναβάθμιση του συνόλου των υπαλλήλων του ΡΙΚ (μόνιμων και αορίστου), βάσει των προσωπικών τους προσόντων και ανεξάρτητα από τη θέση για την οποία προσλήφθηκαν, δεν λήφθηκαν υπόψη μόνο τα προσόντα που κατέχουν, αλλά και τα καθήκοντα/ευθύνες/αρμοδιότητες που εκτελούσαν κατά τον ουσιώδη χρόνο και το Σχέδιο Υπηρεσίας της θέσης που αναβαθμίζονται.

Ως Υπηρεσία, κρούομε τον κώδωνα του κινδύνου. Με βάση τα στοιχεία που παρατίθενται στην παράγραφο 4.3 πιο πάνω, στις 31.12.2019 το ΡΙΚ εργοδοτούσε 77 μόνιμους υπαλλήλους, 247 εργοδοτούμενους αορίστου χρόνου, 62 εργοδοτούμενους ορισμένου χρόνου και 38 άτομα ως ωρομίσθιο προσωπικό. Αντί δε το Ίδρυμα να λαμβάνει μέτρα για μείωση του προσωπικού και του κόστους μισθοδοσίας, προβαίνει σε αναβαθμίσεις θέσεων και μισθών, δημιουργία νέων θέσεων προαγωγής, μετατροπή των εκτάκτων ορισμένου χρόνου σε έκτακτους αορίστου χρόνου και νέες προσλήψεις με αδιαφανείς και σε πολλές περιπτώσεις σκανδαλώδεις διαδικασίες. Είναι δε αξιοσημείωτο ότι, τη στιγμή που υποτίθεται ότι το Ίδρυμα παραδέχεται πως έχει υπεράριθμο προσωπικό, συνεχίζει να προσλαμβάνει συνεργάτες (πχ δημοσιογράφους ή παρουσιαστές εκπομπών) με αδιαφανείς διαδικασίες, δήθεν για να καλύψει ανάγκες σε προσωπικό.

7.6 Προσωπικό

α. Στον πιο κάτω Πίνακα φαίνεται το κόστος μισθοδοσίας του προσωπικού του Ιδρύματος για τα έτη 2018 έως 2024. Για τα έτη 2018 και 2019 τα ποσά έχουν ληφθεί από τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις του Ιδρύματος, για τα έτη 2020 και 2021 παρουσιάζονται όπως έχουν υπολογιστεί και μας έχουν δοθεί από το ίδιο το Ίδρυμα (μη ελεγμένα) και για τα έτη 2022 έως 2024 παρουσιάζονται τα ποσά που περιλήφθηκαν από το Ίδρυμα στο προσχέδιο του Προϋπολογισμού για το 2022 που το ίδιο έχει ετοιμάσει. Στο κόστος αυτό δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες για συντάξεις του μόνιμου προσωπικού.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	€	€	€	€	€	€	€
Μόνιμο Προσωπικό	4.829.262	4.544.363	4.181.578	13.022.324	15.284.391	16.410.706	17.297.600
Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου	8.123.123	8.748.948	8.802.745	0	0	0	0
Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου	783.585	920.606	1.060.594	902.082	900.000	900.000	900.000
Ωρομίσθιο Προσωπικό	1.040.752	1.095.604	1.081.993	1.170.543	1.200.000	1.200.000	1.200.000
Ταμείο Ευημερίας	415.603	408.619	394.804	311.272	260.000	304.000	305.000
Ταμείο Προνοίας	0	0	0	185.774	212.720	224.400	236.500
Σύνολο	15.192.325	15.718.140	15.521.714	15.591.995	17.857.111	19.039.106	19.939.100

Σημ.1: Στις πιο πάνω δαπάνες δεν περιλαμβάνονται ποσά €141.222 και €140.708, αντίστοιχα, που αφορούν σε επιστροφή 1,5% αποκοπών για Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη (ΙΠ) κατά τα έτη 2019 και 2020. Στη δαπάνη ΙΠ του 2020 δεν περιλαμβάνεται ποσό €1.842.855, που αφορά στο κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού του Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για το 2020, σύμφωνα με την αναλογιστική μελέτη. Στην ίδια μελέτη υπολογίστηκε €1.673.515 αναλογιστικό κέρδος προς καταχώριση στην κατάσταση Αναγνωρισμένων Εσόδων.

Σημ.2: Οι δαπάνες Συνεργατών Αορίστου Χρόνου των ετών 2021-2024 περιλαμβάνονται στις αποδοχές μόνιμου προσωπικού.

Η εκτόξευση του κόστους μισθοδοσίας κατά 28% σε τρία χρόνια, φαίνεται χαρακτηριστικά στο πιο κάτω γράφημα.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται το προσωπικό που εργοδοτούσε το Ίδρυμα τα τελευταία χρόνια (τα στοιχεία αφορούν στην 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους):

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Υπαλληλικό προσωπικό:							
Μόνιμοι υπάλληλοι	71	73	77	83	85	86	90
Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου	253	248	247	253	256	258	263
Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου (έκτακτοι συνεργάτες παρουσιαστές και ηθοποιοί)	67	60	62	57	71	44	41
	391	381	386	393	412	388	394

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Εργατικό προσωπικό:							
Τακτικοί	35	37	38	38	39	39	39
Σύνολο	426	418	424	431	451	427	433

Σημ.: Τα πιο πάνω στοιχεία λήφθηκαν από το Ίδρυμα

Στις 31 Δεκεμβρίου 2021 υπηρετούσαν στο Ίδρυμα οι πιο κάτω συντάκτες/δημοσιογράφοι:

	Μόνιμοι	Αορίστου Χρόνου	Ορισμένου Χρόνου	Σύνολο
Διευθυντής	1 (Κλ. Α15(ii))	-	-	1
Αρχισυντάκτες	4 (Κλ. Α13(ii))	-	-	4
Συντάκτες	-	34	-	34
Δημοσιογράφοι	-	10	6	16
Βοηθοί Συντάκτες	-	9	5	14
Σύνολο	5	53	11	69

β. Αποζημίωση για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες, υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας.

Στον πιο κάτω πίνακα, που ετοιμάστηκε σύμφωνα με την αναλυτική κατάσταση υπερωριών και επιδόματος βάρδιας, φαίνεται, κατά κατηγορία, η δαπάνη για τα έτη 2017-2019.

	Μόνιμοι υπάλληλοι			Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου		
	2019	2018	2017	2019	2018	2017
	€	€	€	€	€	€
Αποζημίωση για εργασία κατά τις Κυριακές και αργίες	80.632	73.979	67.965	256.013	244.157	202.834
Επίδομα βάρδιας	46.806	53.204	49.256	143.845	150.777	151.470
	127.438	127.183	117.221	399.858	394.934	354.304
Υπερωρίες	100.235	84.165	82.344	250.914	223.417	230.241
Σύνολο	227.673	211.348	199.565	650.772	618.351	584.545

Σημειώνουμε ότι για τους Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου, τα πιο πάνω ποσά χρεώνονται στο Κεφάλαιο «Έξοδα Προγραμμάτων».

γ. Απασχόληση συνεργατών

(i) **Γενικά.** Στον πιο κάτω πίνακα φαίνεται ο συνολικός αριθμός των Συνεργατών Αορίστου Χρόνου που αναφέρονταν στο αμοιβολόγιο κατά την 31 Δεκεμβρίου των ετών 2019 και 2018.

Κατηγορία προσωπικού	2019	2018
Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου (ενταγμένοι σε κλίμακα)	238	242
Με ειδικό συμβόλαιο	9	11
Συνολικός αριθμός αορίστου χρόνου	247	253

Οι συνολικές δαπάνες για την αμοιβή των Συνεργατών Αορίστου Χρόνου και των εισφορών στα διάφορα Ταμεία για το 2019 ανήλθαν σε €8.748.770 (2018: €8.123.123).

Επίσης, οι συνολικές δαπάνες για την αμοιβή των Συνεργατών Ορισμένου Χρόνου (εκτός των ηθοποιών) και των εισφορών στα διάφορα Ταμεία ανήλθαν σε €507.531 (2018: €335.899). Επιπρόσθετα, οι δαπάνες για την αμοιβή των ηθοποιών και την αγορά υπηρεσιών ανήλθαν στις €413.075 (2018: €447.686) και €672.592 (2018: €761.693), αντίστοιχα.

(ii) Δελτία Υπηρεσίας για τους Συνεργάτες Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου. Το Ίδρυμα δεν τηρεί Δελτία Υπηρεσίας (αντίστοιχο ΓΕΝ95) για τους Συνεργάτες Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται ο έλεγχος της ορθότητας των απολαβών των Συνεργατών.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως το Ίδρυμα δημιουργήσει Δελτία Υπηρεσίας, για όλους τους συνεργάτες, στα οποία να περιληφθούν όλα τα στοιχεία των υπαλλήλων, όπως, ονοματεπώνυμο, αριθμός ταυτότητας, αριθμός κοινωνικών ασφαλίσεων, μισθολογική κλίμακα, ημερ. πρόσληψης και παραχώρησης προσαυξήσεων κ.λπ.

δ. Αιτήματα υπαλλήλων για αναγνώριση της προϋπηρεσίας τους ως συντάξιμης.

Υπάλληλοι του ΡΙΚ, οι οποίοι πριν τον διορισμό τους απασχολήθηκαν στο Ίδρυμα ως Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου, ζήτησαν όπως η προϋπηρεσία τους αυτή αναγνωριστεί ως συντάξιμη υπηρεσία, επικαλούμενοι τις πρόνοιες του Κανονισμού 8(6) των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Άλλων Ωφελημάτων σε Υπάλληλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτώμενους Αυτών) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 63/2016), αλλά και τον περί Συντάξεων Νόμο (Ν.97(Ι)/1997).

Στην Κ.Δ.Π. 63/2016 αναφέρεται ότι «όταν περίοδος υπηρεσίας σε μη συντάξιμη θέση ή υπηρεσία πάνω σε προσωρινή βάση ή με σύμβαση ή επί δοκιμασία ή έκτακτη ή ωρομίσθια βάση, ακολουθείται είτε αμέσως, είτε ύστερα από διακοπή από υπηρεσία σε συντάξιμη θέση και ο διορισμός του υπαλλήλου σε συντάξιμη θέση έχει επικυρωθεί, η περίοδος αυτή λογίζεται ως συντάξιμη». Η πιο πάνω πρόνοια προσομοιάζει με το άρθρο 14(α) του περί Συντάξεων Νόμου (Ν.97(Ι)1997), ο οποίος ισχύει για τους Δημόσιους Υπαλλήλους.

Το ΔΣ του ΡΙΚ ασχολήθηκε με το θέμα σε διάφορες συνεδριάσεις του. Για τον εν λόγω θέμα, ο Νομικός Σύμβουλος του Ιδρύματος με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερ. 1.2.2019, ενημέρωσε το ΡΙΚ, μεταξύ άλλων, με τα ακόλουθα:

«Η ασφαλέστερη οδός θα ήταν απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου επί του θέματος. Αυτή ήταν πάντα η προσέγγισή μας, ενόψει του σημαντικού κόστους που φαίνεται ότι θα συνεπάγεται η αναγνώριση της προϋπηρεσίας των συνεργατών. Για διάφορους λόγους, προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου δεν έχει γίνει ούτε έχει ληφθεί οποιοδήποτε ένδικο μέσο.

Όσον αφορά στο θέμα, φαίνεται ότι η σχετική προϋπηρεσία στην περίπτωση συνεργατών αναγνωρίζεται ως συντάξιμη, τόσο με βάση το τι ακολουθείται στη Δημόσια Υπηρεσία όσο και με βάση το τι προνοούν οι Κανονισμοί του ΡΙΚ. Επομένως ως θέμα αρχής, φαίνεται ότι η θέση των αιτητών είναι νομικά ισχυρή, τουλάχιστον αν ικανοποιούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Πιστεύουμε ότι το θέμα είναι σημαντικό και δύσκολο, κυρίως όσον αφορά στον καθορισμό της συντάξιμης υπηρεσίας καθώς και της απόδοσης των σχετικών ωφελημάτων».

Στα πρακτικά της συνεδρίας του ΔΣ του ΡΙΚ 3/2019, ημερ. 26.2.2019, αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, να «επιβεβαιωθεί και με το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού η πιο πάνω θέση, για εφαρμογή του εν λόγω Κανονισμού και η βασική θέση αρχής να επικυρωθεί από το Υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εσωτερικών».

Στην απόφαση του ΔΣ, ημερ. 17.12.2019, αναφέρεται ότι «το ΔΣ έχει αναγνωρίσει ως αρχή τα συντάξιμα χρόνια». Μετά την εν λόγω απόφαση, η Διεύθυνση του ΡΙΚ απέστειλε (τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2020), επιστολή σε 37 μόνιμους υπάλληλους και 408 συνταξιούχους του Ιδρύματος, ενημερώνοντάς τους ότι, το ΔΣ αναγνώρισε την προϋπηρεσία για σκοπούς σύνταξης των έκτακτων εργαζομένων, οι οποίοι έχουν προσληφθεί σε μόνιμες θέσεις και τους κάλεσε να προσκομίσουν τα κατάλληλα πιστοποιητικά από τις Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που να περιλαμβάνουν τις αναγκαίες πληροφορίες και στοιχεία για αναγνώριση πρόσθετης υπηρεσίας.

Η Υπηρεσία μας θεωρεί λογική τη θέση του Νομικού Συμβούλου του Ιδρύματος ότι, ενόψει του σημαντικού κόστους που συνεπάγεται η αναγνώριση της προϋπηρεσίας των υπαλλήλων του Ιδρύματος, η ασφαλέστερη οδός θα ήταν απόφαση του Διοικητικού Δικαστηρίου επί του θέματος. Επισημάναμε, επίσης, ότι παρά την απόφαση του ΔΣ, ημερ. 26.2.2019, το ΡΙΚ δεν ζήτησε την επικύρωση του θέματος από τα Υπουργεία Οικονομικών και Εσωτερικών, προτού αποστείλει τις επιστολές στους εν λόγω υπαλλήλους.

Έχουμε επίσης την άποψη ότι το ΡΙΚ δεν θα έπρεπε να προχωρήσει σε αναγνώριση της προϋπηρεσίας των συνταξιούχων του ΡΙΚ, που αφυπηρέτησαν πριν τις 11.3.2016, ημερομηνία δημοσίευσης της Κ.Δ.Π. 63/2016, αφού κάτι τέτοιο αντίκειται στις πρόνοιες του άρθρου 4 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου (Ν.158(Ι)/1999), που προνοεί ότι, η ουσιαστική ισχύς μιας διοικητικής πράξης αρχίζει από την ημέρα της δημοσίευσης. Σημειώσαμε ότι, η συντάξιμη υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών, εγκρίθηκε από τη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου Συντάξεων κατά την αφυπηρέτησή τους, με βάση τους τότε ισχύοντες Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 205/87). Οι υπάλληλοι αυτοί μπορούσαν, κατά την αφυπηρέτησή τους, να προσβάλουν την απόφαση της Διαχειριστικής Επιτροπής, με βάση τον Κανονισμό 50 της Κ.Δ.Π. 205/87. Σε περίπτωση που τα άτομα αυτά έκαναν προσφυγή, το θέμα θα αποφαιζόταν από το δικαστήριο. Επίσης, το Ίδρυμα όφειλε και για αυτή την πτυχή να αποταθεί στα Υπουργεία Εσωτερικών και Οικονομικών για να εξασφαλίσει την έγκρισή τους, αναφορικά με οποιοσδήποτε ενέργειες προτίθετο να προβεί.

ε. Άδειες προσωπικού

(i) Άδειες ανάπαυσης. Από δειγματοληπτικό έλεγχο των αδειών ανάπαυσης εντοπίσαμε ότι δεν ελέγχονται οι καταχωρίσεις των αδειών ανάπαυσης στο μηχανογραφικό σύστημα από δεύτερο άτομο, με αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται η ορθότητα των αδειών ανάπαυσης που πιστώνονται και παραχωρούνται. Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- ◆ Η άδεια ανάπαυσης από 27.5.2020 μέχρι 30.5.2020 (Τετάρτη–Σάββατο) που έλαβε υπάλληλος με εξαήμερη εργασία, υπολογίστηκε από το σύστημα ως τρεις ημέρες άδεια ανάπαυσης, επειδή το Σάββατο καταχωρίστηκε στο σύστημα ως αργία.

- ◆ Σε υπάλληλο παραχωρήθηκαν δύο ημέρες άδειας απουσίας, ενώ στο σύστημα καταχωρίστηκε μία ημέρα.
- ◆ Το 2019, σε δύο Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου πιστώθηκαν 25 ημέρες άδειας ανάπαυσης αντί 24.
- ◆ Το 2020, σε ένα ΣΑΧ πιστώθηκαν 29 ημέρες άδεια ανάπαυσης αντί 24 και σε άλλο ΣΑΧ με εξαήμερη εργασία πιστώθηκαν 36 ημέρες άδεια ανάπαυσης αντί 30.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως ελέγχονται οι καταχωρίσεις των αδειών ανάπαυσης στο μηχανογραφικό σύστημα από δεύτερο άτομο.

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος μάς ενημέρωσε ότι έγινε έλεγχος και όπου εντοπίστηκε λανθασμένη πίστωση ημερών άδειας ανάπαυσης έγιναν όλες οι διορθώσεις.

(ii) **Έλεγχος αδειών ασθενείας Συνεργατών Αορίστου Χρόνου από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου (ΤΕΕ).** Με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 24.363, ημερ. 20.2.2018, έγινε εξομοίωση των αδειών ανάπαυσης και αδειών ασθενείας των εργοδοτούμενων αορίστου χρόνου, με αυτές που ισχύουν για τους μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, με ισχύ από 1.1.2018.

Στις 13.3.2019, το ΤΕΕ υπέβαλε στον Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος έκθεση ελέγχου για τις εν λόγω άδειες, για τα έτη 2017 και 2018, σύμφωνα με την οποία διαπιστώθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- ◆ Ο συνολικός αριθμός των ημερών άδειας ασθενείας με πιστοποιητικό γιατρού αυξήθηκε κατά 46% (2017:1.339, 2018:1.953) και επιπρόσθετα λήφθηκαν 277 άδειες ασθενείας χωρίς πιστοποιητικό γιατρού, αυξάνοντας τις άδειες ασθενείας συνολικά κατά 67%, σε σύγκριση με αυτές του 2017.
- ◆ Η άδεια ασθενείας που λήφθηκε από τους ΣΑΧ το 2018 σημείωσε σημαντική αύξηση, σε σχέση με το 2017.

Εισηγήθηκε όπως το Τμήμα Προσωπικού και Διοίκησης παρακολουθήσει το θέμα της συστηματικής λήψης άδειας ασθενείας και αξιολογήσει την κάθε περίπτωση ξεχωριστά, εντοπίσει τις περιπτώσεις κατάχρησης και προβεί στις ανάλογες συστάσεις.

Σύσταση: Να υπάρξει συμμόρφωση με τις συστάσεις/εισηγήσεις του ΤΕΕ.

στ. Αγορά Υπηρεσιών και Συνεργάτες (Μισθωτοί) Ορισμένου Χρόνου

Σύμφωνα με κατάσταση του Τμήματος Προσωπικού και Διοίκησης, στις 31.12.2019 υπήρχαν σε ισχύ 70 συμβόλαια παροχής υπηρεσιών. Το συνολικό κόστος, κατά τη διάρκεια του 2019, ανήλθε σε €672.592 και χρεώθηκε στο Κονδύλι «Συνεργάτες-Αγορά Υπηρεσιών».

Διαδικασία ανάθεσης παροχής υπηρεσιών

Όπως είχαμε σημειώσει και στην προηγούμενη Ειδική Έκθεση (ΡΙΚ/01/2019), η ανάθεση των πιο πάνω εργασιών γίνεται με τη σύναψη συμφωνητικών εγγράφων παροχής υπηρεσιών, οι οποίες στις πλείστες των περιπτώσεων ανανεώνονται για σειρά ετών, χωρίς την προκήρυξη διαγωνισμού. Για τη μη τήρηση ανοικτών διαδικασιών, το Ίδρυμα επικαλείται την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου (Ν.73(Ι)/2016), στο άρθρο 14(1)(β), το οποίο προβλέπει ότι:

«14(1)(β) Ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν την απόκτηση, την ανάπτυξη, την παραγωγή ή τη συμπαραγωγή υλικού προγραμμάτων που προορίζεται για υπηρεσίες οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων τις οποίες αναθέτουν πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων ή στις συμβάσεις για τον χρόνο μετάδοσης ή την παροχή προγραμμάτων που ανατίθενται σε παρόχους υπηρεσιών οπτικοακουστικών ή ραδιοφωνικών μέσων. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι όροι «υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων» και «πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων» έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς στο άρθρο 2 των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 έως 2015. Ο όρος «πρόγραμμα» έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του ίδιου Νόμου, αλλά περιλαμβάνει επίσης ραδιοφωνικά προγράμματα και υλικό ραδιοφωνικών προγραμμάτων.

Νοείται ότι, για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, το «υλικό προγραμμάτων» έχει την ίδια έννοια με το «πρόγραμμα.»

Σε αρκετές περιπτώσεις (π.χ. υπηρεσίες κινηματογραφικών καλύψεων, ηχοληψίας και εγκατάστασης ήχου, ανταποκριτών, ενδυματολόγου για τις ανάγκες παρουσιαστών, σύνταξη αρμένικου δελτίου ειδήσεων, μεταφράσεων και τιτλοθετήσεων κ.λπ.), είναι προφανές ότι οι υπηρεσίες που ανατίθενται από το Ίδρυμα δεν εμπίπτουν στις πιο πάνω εξαιρέσεις του Νόμου.

Όπως άλλωστε έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει, ακόμη και στις συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσίας, θα πρέπει να τηρούνται οι βασικές αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού.

Συνεργάτες (μισθωτοί) ορισμένου χρόνου

Στις 31.12.2019, το ΡΙΚ απασχολούσε 18 άτομα ως ΣΟΧ. Κατά τη διάρκεια του 2019 προσλήφθηκαν πέντε Βοηθοί Συντάκτες και ένας ανταποκριτής στο Τμήμα Ειδήσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στους σχετικούς Κανονισμούς.

Ενώ δε το ΡΙΚ απασχολεί πέραν των 400 ατόμων, τη στιγμή που ιδιωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί απασχολούν περίπου 100-150 άτομα, συνεχώς προσλαμβάνει νέο προσωπικό. Θεωρούμε τούτο απαράδεκτο και το ΡΙΚ πρέπει αναπόφευκτα να επαναξιολογήσει τις διαδικασίες και μεθόδους που ακολουθεί, με κατάλληλους μηχανισμούς και μεθόδους αξιολόγησης και αξιοποίησης του υφιστάμενου προσωπικού με έμφαση και στην αύξηση της παραγωγικότητας, που καθίσταται, κατά την άποψή μας, ιδιαίτερα σημαντική.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το Ίδρυμα προβαίνει σε προσλήψεις συνεργατών δημοσιογράφων με το καθεστώς ΣΟΧ, ενώ εργοδοτούσε παράλληλα συντάκτες/δημοσιογράφους με το καθεστώς ΣΑΧ, οι οποίοι στις 31.12.2021 ανέρχονταν σε 53. Στις 31.12.2021 εργοδοτούσε 11 συντάκτες/δημοσιογράφους ως ΣΟΧ, μεταξύ των οποίων και δύο δημοσιογράφους/παρουσιαστές που προσλήφθηκαν το 2021 με αδιαφανείς διαδικασίες, επικαλούμενο, όπως διαπιστώσαμε, κάλυψη αναγκών με συνεργάτες για την εκτέλεση εξειδικευμένων καθηκόντων και χωρίς να αιτιολογήσει τη μη δυνατότητα κάλυψης των εν λόγω αναγκών από το υφιστάμενο προσωπικό ή/και ότι δεν προσφέρεται άλλη οικονομικότερη και προσφορότερη λύση, όπως προβλέπεται στους σχετικούς εσωτερικούς Κανονισμούς του Ίδρυματος «Διαδικασία Πρόσληψης Μισθωτών Συνεργατών Εσωτερικοί Κανονισμοί». Επιπρόσθετα και στις δύο αυτές περιπτώσεις διαπιστώσαμε ότι δεν τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες, σε αυτούς, διαδικασίες.

Συγκεκριμένα, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία που μας στάλθηκαν από το Ίδρυμα, διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

Δημοσιογράφος/Παρουσιαστής Α. Προσλήφθηκε για την επιμέλεια και παρουσίαση συγκεκριμένης τηλεοπτικής εκπομπής, για την περίοδο από 22.9.2021–22.3.2022, με μηνιαίες απολαβές €1.710. Για την εν λόγω πρόσληψη δεν συστάθηκε από τον ΓΔ Συμβουλευτική Επιτροπή, για να προβεί στις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 5 των προαναφερθέντων εσωτερικών Κανονισμών. Σύμφωνα με τον Αν. ΓΔ, στις 24.5.2021 του κοινοποιήθηκε επιστολή του τότε Προέδρου του ΔΣ προς τον Υπουργό Εσωτερικών, ημερ. 6.5.2021, σχετικά με τη δρομολογούμενη πρόσληψη ΣΟΧ, με αναφορά, μεταξύ άλλων, ότι το ΡΙΚ εισηγείται την πρόσληψη του Α, αφού σε δοκιμαστικά και συνεντεύξεις, μέσω ανάλογης πρόσφατης ανοικτής διαδικασίας για εξεύρεση δημοσιογράφων παρουσιαστών για τα διάφορα προγράμματα του ΡΙΚ, διαφάνηκε ότι ο Α έχει τα προσόντα και την πείρα για μια τέτοια εκπομπή. Ο Αν. ΓΔ, έχοντας υπόψη και την απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών, ότι για την απασχόληση νέων συνεργατών, σε αντικατάσταση άλλων, δεν απαιτείται οποιαδήποτε έγκριση, εφόσον παραμένουν στο πλαίσιο του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού, έδωσε στις 24.5.2021 οδηγίες για την πρόσληψη. Περί τα τέλη Αυγούστου εντοπίστηκε ηλεκτρονικό μήνυμα από τον νυν Πρόεδρο του ΔΣ προς τον Αν. ΓΔ, με οδηγίες όπως προχωρήσουν με την πρόσληψη του Α και να εξασφαλιστεί, αν χρειάζεται, απόφαση ΔΣ, εκφράζοντας την άποψη ότι αφού θέλουν να συνεχίσουν το πρόγραμμα και αφού ο πιο πάνω δημοσιογράφος έχει περάσει τα δοκιμαστικά και κρίθηκε κατάλληλος, δεν θεωρεί ότι είναι σωστό να τον ξαναπεράσουν από την ίδια διαδικασία.

Υποδείξαμε την παρέμβαση στη διαδικασία από αναρμόδια όργανα, τον τέως και νυν Πρόεδρο του ΔΣ, προτού το θέμα οδηγηθεί για ενημέρωση και έγκριση από το ΔΣ. Το ΔΣ ενημερώθηκε και

ενέκρινε την πρόσληψη στις 7.9.2021 και η συμφωνία μεταξύ των μερών υπογράφηκε στις 22.9.2021. Επιπρόσθετα, υποδείξαμε ότι η πιο πάνω αναφερθείσα διαδικασία, βάσει της οποίας έγινε η πρόσληψη, αφορούσε σε διαδικασία και σχετικές ακροάσεις που έγιναν το 2019 για την πρόσληψη συνεργατών για τις ανάγκες του σε δημοσιογράφους/παρουσιαστές για διάφορα προγράμματα του ΡΙΚ, στο πλαίσιο της οποίας τον Οκτώβριο του 2019 κλήθηκαν σε συνέντευξη από υπηρεσιακή Επιτροπή πέντε υποψήφιοι, μεταξύ των οποίων και ο υπό αναφορά δημοσιογράφος, για την πρόσληψη παρουσιαστή στο τμήμα προγραμμάτων τηλεόρασης, σε θέση που απαιτούσε τη δημοσιογραφική επιμέλεια, τη σύνταξη και παρουσίαση του δελτίου ειδήσεων συγκεκριμένης πρωινής ενημερωτικής εκπομπής, καθώς επίσης και ανταποκρίσεις και ζωντανές συνδέσεις. Ο συγκεκριμένος δημοσιογράφος κρίθηκε από την τότε υπηρεσιακή Επιτροπή, μαζί με ακόμη δύο από τους υπόλοιπους τέσσερεις υποψήφιους, ως επικρατέστεροι για τη θέση αυτή, την οποία θέση όταν του προτάθηκε, μαζί με δύο άλλους υποψήφιους (ένας από τους προτεινόμενους και ένας από τους υποψήφιους) είχαν απορρίψει, λόγω ωραρίου. Δεν φαίνεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας του 2019, να καταρτίστηκε κατάλογος υποψηφίων με σειρά κατάταξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5(4) και 5(5) των σχετικών εσωτερικών Κανονισμών του ΡΙΚ (στη βάση μοριοδότησης με ανάλογη βαρύτητα και ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΡΙΚ), βάσει του οποίου, με διαφάνεια, να μπορούν να γίνονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους Κανονισμούς, μετέπειτα προσλήψεις ούτε και γιατί δεν κλήθηκε για συμμετοχή στην όλη διαδικασία του 2021 τουλάχιστον ο άλλος επικρατέστερος (ο ένας είχε ήδη προσληφθεί). Επίσης, θεωρούμε απαράδεκτο να γίνεται διαδικασία πρόσληψης το 2019, για θέση με συγκεκριμένα καθήκοντα (υποστηρικτικά καθήκοντα σε παρουσιαστές εκπομπής) και το 2021 να αναζητείται παρουσιαστής που θα κάνει δική του εκπομπή και να θεωρείται ότι μπορεί να κληθεί για τη νέα θέση, χωρίς καμία διαδικασία, πρόσωπο που είχε εκδηλώσει αρχικά το 2019 ενδιαφέρον (το οποίο μετά απέσυρε). Και όλα αυτά, πέραν του γεγονότος που θίγουμε πιο πάνω ως προς αυτή καθ' αυτή την ανάγκη ή μη για πρόσληψη νέου παρουσιαστή, τη στιγμή που το Ίδρυμα έχει υπερπληθυσμό δημοσιογράφων και παρουσιαστών.

Δημοσιογράφος/Παρουσιαστής Β. Ο δημοσιογράφος προσλήφθηκε για την περίοδο από 1.10.2021–31.3.2022, με καθήκοντα αρχισυνταξίας και παρουσίασης συγκεκριμένης ενημερωτικής εκπομπής, με κατ' αποκοπή αμοιβή €170 ανά εκπομπή. Σύμφωνα με το Ίδρυμα, ο δημοσιογράφος προσλήφθηκε με τη μέθοδο «Head Hunting» (κυνήγι ταλέντων), μετά από σχετική πρόταση της Αν. Προϊστάμενης Προγραμμάτων Τηλεόρασης, ημερ. 29.7.2021. Η πρόταση έτυχε της έγκρισης του Αν. ΓΔ στις 3.8.2021 και για την επιλογή του διορίστηκε Συμβουλευτική Επιτροπή Επιλογής (ΣΕΕ). Η Επιτροπή, σύμφωνα με το Πρακτικό, ημερ. 6.9.2021, παρακολούθησε τα δοκιμαστικά τεσσάρων υποψηφίων και αφού συζήτησε το θέμα αποφάσισε ότι ο καταλληλότερος για την παρουσίαση της εκπομπής κρίθηκε ο Δημοσιογράφος Β.

Σχετικά με τις διαδικασίες που ακολουθήθηκαν, για την πιο πάνω πρόσληψη, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με το άρθρο 7 των Εσωτερικών Κανονισμών του ΡΙΚ, ο Γενικός Διευθυντής, ανάλογα με τις υπηρεσιακές ανάγκες, δύναται, κατ' εξαίρεση, να εγκρίνει την εφαρμογή της διαδικασίας πρόσληψης με τη μέθοδο Head Hunting. Σύμφωνα με αυτή, θα έπρεπε ο οικείος Διευθυντής να

υποβάλει αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη πρόταση στον ΓΔ. Από τα διαθέσιμα σε εμάς στοιχεία δεν φαίνεται να τεκμηριώνεται, στην πρόταση που υποβλήθηκε, ο λόγος για τον οποίο θα πρέπει να ακολουθηθεί η μέθοδος Head Hunting. Επίσης, στην έκθεση της ΣΕΕ γίνεται αναφορά για συμμετοχή στα δοκιμαστικά τεσσάρων υποψηφίων, χωρίς να παρατίθεται ούτε ο τρόπος που επιλέγηκαν ούτε και πώς τεκμηριώνεται ή αιτιολογείται η απόφαση της Επιτροπής για την επιλογή του Β.

Σημειώνουμε ότι, σύμφωνα με τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας, η θέση του Αρχισυντάκτη είναι θέση προαγωγής. Επίσης, όπως ο ίδιος ο Δημοσιογράφος ανέφερε, σε σχετική συνέντευξή του, θα συνεχίσει να ασκεί τα καθήκοντά του ως Διευθυντής Επικοινωνίας και Δημοσίων Σχέσεων που έχει σε συγκεκριμένη ιδιωτική εταιρεία.

Υποδείξαμε ότι η μέθοδος Head Hunting αφορά διαδικασία που τυγχάνει εφαρμογής σε εξαιρετικές περιπτώσεις μόνο, όταν στόχος είναι η επιλογή από ποιοτικούς υποψηφίους ή/και πρόσληψη συγκεκριμένου ατόμου που εργάζεται στον χώρο που ο οργανισμός δραστηριοποιείται, στην περίπτωση του Ιδρύματος στον χώρο των ραδιοτηλεοπτικών δρώμενων, αξιολογείται με τα χαρακτηριστικά του γνωστού και γενικά αποδεκτού ως «ταλέντο», καθώς και ποιοτικού υποψήφιου περιζήτητου από ανταγωνιστικούς σταθμούς/φορείς.

Ο Αν. ΓΔ του ΡΙΚ με επιστολή του, μας πληροφόρησε στις 11.1.2022 ότι για την πρόσληψη του Δημοσιογράφου/Παρουσιαστή Α ακολουθήθηκε η διαδικασία Head Hunting, αφού κρίθηκε από την Συμβουλευτική Υπηρεσιακή Επιτροπή ως κατάλληλος και ότι πληρούσε τα προσόντα. Συμφώνησε ότι οι ακροάσεις έγιναν το 2019, αλλά, όπως αναφέρει, στις 3.9.2020 με σχετική επιστολή του είχε ο ίδιος ζητήσει από τον ΓΔ Υπουργείου Εσωτερικών, όπως γίνουν οι δέουσες ενέργειες προς το Υπουργείο Οικονομικών ώστε το ΡΙΚ να εξασφαλίσει εξαίρεση, για την πρόσληψη 5 ΣΟΧ, μεταξύ των οποίων και ο Δημοσιογράφος/Παρουσιαστής Α, σύμφωνα με τις πρόνοιες της Εγκυκλίου αρ. 1618, ημερ. 13.5.2020 που απαγόρευε νέες προσλήψεις Εργοδοτούμενων Ορισμένου Χρόνου μέχρι τις 31.12.2020. Ωστόσο οι υποδείξεις της Υπηρεσίας μας αφορούν στη καθ' αυτή διαδικασία που ακολουθήθηκε.

Για την πρόσληψη του Δημοσιογράφου/Παρουσιαστή Β με την μέθοδο Head Hunting, μας ανέφερε ότι η αιτιολόγηση για κατ' εξαίρεση εφαρμογή της διαδικασίας αυτής είναι πως δεν κατέστη δυνατό να εξευρεθεί άτομο εντός του ΡΙΚ, το οποίο ήταν πρόθυμο να εργαστεί κάθε Σαββατοκύριακο, αφού το μόνο άτομο που επέδειξε ενδιαφέρον δεν μπορούσε να αποδεσμευτεί από το Τμήμα Ειδήσεων όπου απασχολείται. Για τους 4 υποψήφιους που η ΣΕΕ κάλεσε για δοκιμαστικά, μας ανέφερε ότι αυτοί επιλέγηκαν έπειτα από έρευνα της αγοράς από τα μέλη της Επιτροπής.

Όσον αφορά στον αριθμό ατόμων που απασχολεί το ΡΙΚ σε σύγκριση με τον αριθμό ατόμων που απασχολούν ιδιωτικοί τηλεοπτικοί, ο Αν. ΓΔ θεωρεί ότι δεν μπορεί να γίνεται τέτοια σύγκριση, αφού το Ίδρυμα λειτουργεί με διαφορετικά δεδομένα.

Απασχόληση κινηματογραφιστή στα κατεχόμενα

Το Ίδρυμα απασχολεί κινηματογραφιστή στα κατεχόμενα, με το καθεστώς Συνεργάτη Ορισμένου Χρόνου (προσλήφθηκε την 1.3.2004), σε αντίθεση με τους κινηματογραφιστές των Επαρχιών στις ελεύθερες περιοχές, οι οποίοι απασχολούνται με το καθεστώς αγοράς υπηρεσιών.

Σύμφωνα με το συμβόλαιο που υπογράφηκε με το εν λόγω άτομο, το ελάχιστο ωράριο απασχόλησής του είναι 37,5 ώρες την εβδομάδα. Το ερώτημα που εγέρθηκε ήταν πώς γίνεται ο έλεγχος για την τήρηση του ωραρίου του.

Ο Πρόεδρος του ΡΙΚ μάς πληροφόρησε ότι ο κινηματογραφιστής εργάζεται στα κατεχόμενα και η εργασία του ανατίθεται και ελέγχεται από το Τμήμα Τηλεόρασης (Δικοινοτικά προγράμματα) και από το Τμήμα Ειδήσεων για τις Ειδήσεις και Επικαιρικά προγράμματα.

7.7 Έλεγχος του χρόνου προσέλευσης των υπαλλήλων (μόνιμων και συνεργατών που εργάζονται με ωράριο γραφείου) στην εργασία και αποχώρησής τους από αυτήν

α. Γενικές παρατηρήσεις. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 51(1) των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών «Άπαντες οι υπάλληλοι οφείλουν όπως προσέρχονται εις τα γραφεία των μετ' ακρίβειας κατά τοιαύτας ώρας εργασίας οίαι δυνατόν να καθορισθώσιν υπό του Ιδρύματος». Το Ίδρυμα εξέδωσε σχετικές εγκυκλίους, στις οποίες αναφέρεται ότι το Ίδρυμα ακολουθεί το ωράριο της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Στο Ίδρυμα λειτουργεί ηλεκτρονικό σύστημα καταγραφής του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων από την εργασία τους, το οποίο χρησιμοποιεί όλο το προσωπικό εκτός από τον Αν. Γενικό Διευθυντή και τους Διευθυντές του Ιδρύματος.

Σημειώνουμε ότι στη Δημόσια Υπηρεσία, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 56.567, ημερ. 16.10.2002, εγκρίθηκε η καθολική εφαρμογή του ηλεκτρονικού συστήματος καταγραφής του χρόνου προσέλευσης των υπαλλήλων στην εργασία τους και αποχώρησής τους από αυτήν.

Από τον έλεγχο στα ωράρια εργασίας των λειτουργών της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών, παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- ◆ Το πλεόνασμα/έλλειμμα που είχε συγκεντρώσει ο κάθε λειτουργός στις 31.12.2018 μεταφέρθηκε στο έτος 2019.
- ◆ Σε έξι λειτουργούς κατανεμήθηκε παράτυπα το πλεόνασμα 247 ωρών και 56 λεπτών ως άδεια ανάπαυσης, λειτουργού που αποχώρησε από το ΡΙΚ γεγονός που είναι απαράδεκτο και προκλητικό.
- ◆ Έξι λειτουργοί έλαβαν παράτυπα άδεια απουσίας (time off) από τον πλεονασματικό χρόνο που συγκέντρωσαν κατά τη διάρκεια του έτους, μετά από έγκριση του Διευθυντή του Τμήματος.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο των κτυπημάτων κάρτας για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2019, 10 λειτουργών άλλων Τμημάτων, διαπιστώσαμε ότι:

- Δεν τηρήθηκε σε όλες τις περιπτώσεις το προκαθορισμένο/εγκεκριμένο ωράριο, (προσέλευση μετά τις 8:30 πμ και αποχώρηση πριν τις 3:00 μμ).

- Συγκεκριμένος λειτουργός παρουσίαζε μεγάλη καθυστέρηση στην ώρα προσέλευσης στην εργασία του και για να καλύψει τις ώρες αποχωρούσε αργότερα (π.χ. 09:05 μέχρι 18:37), χωρίς να υπάρχει γραπτή έγκριση για διαφοροποιημένο ωράριο.

Αναφέρουμε σχετικά ότι, με επιστολή, ημερ. 27.3.2018, ο τέως Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος ζήτησε από τους Διευθυντές και Αναπληρωτές Διευθυντές ότι «οποιαδήποτε διαφοροποίηση ωραρίων σε τακτική βάση και κατ' εξαίρεση από το ισχύον ωράριο (7:30-8:30/3:00-4:00) λόγω υπηρεσιακών αναγκών, θα πρέπει να τυγχάνει της γραπτής έγκρισης της Διεύθυνσης εκ των προτέρων».

β. Έλεγχος ωραρίου από Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου. Σύμφωνα με Έκθεση του ΤΕΕ, ημερ. 25.9.2019, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα: (α) δεν τηρείτο το προκαθορισμένο ωράριο, (β) εντοπίστηκαν περιπτώσεις υπαλλήλων που παρουσίαζαν ελλειμματικό χρόνο (οκτώ περιπτώσεις μέχρι τρεις ώρες, έξι περιπτώσεις μέχρι δύο μέρες και μία περίπτωση μέχρι εννέα μέρες) και (γ) μη καταχώριση άδειας απουσίας/ασθενείας στο σύστημα καταχώρισης εισόδου/εξόδου.

Στην εν λόγω Έκθεση αναφέρεται ότι ο ελλειμματικός χρόνος για την ΔΟΥ προέκυψε επειδή ο έλεγχος από το ΤΕΕ έγινε με βάση τις ώρες του καθορισμένου ωραρίου (7:30/8:30–15:00/16:00), ενώ η ΔΟΥ υπολόγισε τον ελλειμματικό χρόνο με βάση τις ώρες παρουσίας του υπαλλήλου στην εργασία, με τον συλλογισμό ότι οι ώρες παρουσίας εκτός των κανονικών εργασιμων ωρών γίνονταν με την έγκριση του αρμόδιου Διευθυντή και ως εκ τούτου θεωρήθηκαν εργασιμες ώρες.

Σημειώνουμε ότι από τον Σεπτέμβριο του 2019 λαμβάνονται υπόψη μόνο οι ώρες εργασίας.

Ο έλεγχος του ΤΕΕ κατέληξε στις ακόλουθες εισηγήσεις, με τις οποίες η Υπηρεσία μας συμφώνησε:

- ◆ Το ωράριο πρέπει να εφαρμόζεται από όλο το προσωπικό. Σε περιπτώσεις όπου κρίνεται αναγκαία η διαφοροποίηση του ωραρίου, τότε θα πρέπει να δίνεται έγκριση από τον Γενικό Διευθυντή.
- ◆ Για καλύτερη εφαρμογή της εγκυκλίου αρ. 34/2016 (Διακανονισμός Ελλειμμάτων), να γίνεται μηνιαία συμφιλίωση των κτυπημάτων κάρτας από κάθε υπάλληλο, η οποία θα αποστέλλεται σε εξουσιοδοτημένο για τον σκοπό αυτό υπάλληλο σε κάθε Τμήμα για έλεγχο. Στις περιπτώσεις ελλειμμάτων να γίνεται, από τη Γραμματεία του κάθε Τμήματος, κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου Διευθυντή και ενημέρωσης του επηρεαζόμενου υπαλλήλου, αποκοπή από την ετήσια άδεια ανάπαυσης του υπαλλήλου, σύμφωνα με την εγκύκλιο του Γενικού Διευθυντή με αρ. 34/2016.

Σε σοβαρές περιπτώσεις μη τήρησης του ωραρίου και όπου κριθεί αναγκαίο θα μπορούσε να ενεργοποιηθεί η πρόνοια του Πειθαρχικού Κώδικα του ΡΙΚ Κ.Δ.Π. 160/86–Κανονισμός 3(4)(β), σύμφωνα με την οποία «...η μη τήρησης των περί ωρών εργασίας ισχυουσών εκάστοτε διατάξεων...» αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα.

- ◆ Σύνδεση του συστήματος καταγραφής αδειών με το σύστημα καταγραφής εισόδου/εξόδου, για να μπορεί να υπάρχει πλήρης εικόνα της παρουσίας του υπαλλήλου για σκοπούς ελέγχου. Επίσης, έγινε εισήγηση να δημιουργηθούν κωδικοί για «Εκπαιδευτική άδεια», «Υπηρεσιακό ταξίδι», «Κάλυψη ελλειμματικού ωραρίου» και «Μισή μέρα άδεια».

γ. Ωράριο εργασίας Ανώτερου Λειτουργού (Κλ. Α13(ii)). Αναφορά για το εν λόγω πάνω θέμα, έγινε στην προηγούμενη Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας.

Ο συγκεκριμένος λειτουργός, ο οποίος εργαζόταν με το καθεστώς βάρδιας, δεν ακολουθούσε συγκεκριμένο ωράριο εργασίας, το οποίο να εγκρίνεται εκ των προτέρων από τον ΓΔ αλλά, ετοιμάζε τη ρότα εργασίας του εκ των υστέρων, στη βάση κτυπημάτων της κάρτας εισόδου/εξόδου. Επίσης, προσερχόταν στο ΡΙΚ, χωρίς συγκεκριμένο ωράριο, κατά τις Κυριακές που υπήρχε ζωντανή τηλεοπτική αθλητική εκπομπή από τις 9.00–9.30 μ.μ.. Για τις ώρες αυτές, διεκδικούσε υπερωριακή αποζημίωση και επίδομα βάρδιας.

Όπως αναφέραμε και στην προηγούμενη Έκθεσή μας, ο τέως ΓΔ με επιστολή του, ημερ. 18.4.2019, έδωσε οδηγίες στον συγκεκριμένο λειτουργό όπως, από την 1.5.2019 εργάζεται είτε με ώρες γραφείου, δηλαδή ελαστικό ωράριο 7:30/8:30-15:00/16:00 ή εναλλακτικά σταθερό ωράριο ρότας κατά τις καθημερινές από τις 9:00/9:30-16:30/17:00. Στην ίδια επιστολή, του ζητήθηκε να επιλέξει και να ενημερώσει με πιο ωράριο πιστεύει ότι εξυπηρετείται καλύτερα η Υπηρεσία και το οποίο θα ακολουθεί.

Ο Γενικός Διευθυντής, με επιστολή του στις 24.6.2019, τον κάλεσε να τηρεί το ωράριο και τον προειδοποίησε ότι σε περίπτωση μη τήρησης του ωραρίου θα εφαρμοστούν οι πρόνοιες του Πειθαρχικού Κώδικα, χωρίς άλλη προειδοποίηση. Από τις 24.6.2019, που του δόθηκε η επιστολή, μέχρι τις 6.10.2019 που εργαζόταν στο ΡΙΚ, δεν συμμορφώθηκε με τις οδηγίες του Γενικού Διευθυντή, αλλά εξακολουθούσε να παρουσιάζεται και να κτυπά την κάρτα εισόδου/εξόδου, σύμφωνα με τη δική του βούληση.

Αναφέραμε επίσης ότι ο Αν. Διευθυντής του Τμήματος που εργαζόταν ο εν λόγω λειτουργός με εγκύκλιο επιστολή του, ημερ. 2.1.2020, έδωσε οδηγίες σε όλους τους Ανώτερους Λειτουργούς του Τμήματος, όπως εργάζονται σε πενθήμερη βάση εργασίας (7:30-8:30 μέχρι 15:00-16:00).

Από τον έλεγχο των κτυπημάτων εισόδου/εξόδου του συγκεκριμένου λειτουργού, που διενήργησε το ΤΕΕ για την περίοδο 1.5.2019–16.3.2020, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- ◆ Κατά την περίοδο 1.5.2019–6.10.2019 δεν κτύπησε καθόλου κάρτα στις 26.8.2019, στις 9.9.2019 και στις 2.10.2019, ενώ 12 φορές κτύπησε μόνο μία φορά είσοδο/έξοδο.
- ◆ Για την περίοδο 7.10.2019–1.12.2019 αποσπάστηκε σε Υπηρεσία του κεντρικού κράτους, όπου δεν παρουσιάστηκε ποτέ.
- ◆ Για την περίοδο από 2.12.2019, που ανακλήθηκε η απόσπασή του, μέχρι τις 22.1.2020 δεν κτύπησε κάρτα.

Ο Αν. Γενικός Διευθυντής, με επιστολή του στις 9.6.2020, κάλεσε ξανά τον εν λόγω λειτουργό να εφαρμόσει το ωράριο εργασίας. Στις 30.6.2020, ο Αν. Γενικός Διευθυντής ενημέρωσε το ΔΣ ότι, για τον συγκεκριμένο λειτουργό έχει κινηθεί διαδικασία για άσκηση εναντίον του πειθαρχικής έρευνας για μη τήρηση του ωραρίου του.

Το ΔΣ του Ιδρύματος καταρτίστηκε σε πειθαρχικό σώμα και εξέτασε τρεις πειθαρχικές υποθέσεις εναντίον του συγκεκριμένου λειτουργού. Οι πειθαρχικές υποθέσεις αφορούσαν μεταξύ άλλων σε απουσία από την εργασία χωρίς άδεια, σε αδικαιολόγητη μη τήρηση του ωραρίου, σε παράλειψη και άρνηση συμμόρφωσης με οδηγίες προϊσταμένου, σε απρεπή συμπεριφορά, στην μη παρουσίαση για εργασία στο δημόσιο όπου είχε αποσπαστεί, στην εκ των υστέρων παρουσίαση ιατρικών πιστοποιητικών και σε μετάβαση σε επαγγελματικό ταξίδι που αφορούσε το ΡΙΚ κατά την περίοδο απόσπασής του στο δημόσιο, για το οποίο αιτήθηκε και έξοδα ταξιδιού. Το ΔΣ τον έκρινε ένοχο και στις τρεις υποθέσεις αλλά δεν ολοκλήρωσε τη διαδικασία και δεν επέβαλε ποινές με αποτέλεσμα το θέμα να παραπεμφθεί στο νέο ΔΣ, το οποίο διορίστηκε την 1.8.2021. Το νέο ΔΣ ζήτησε νομική συμβουλή κατά πόσο έχει ευθύνη, ποια είναι αυτή και κατά πόσο μπορεί να επιβάλει ποινή σε πειθαρχικές υποθέσεις στις οποίες δεν συμμετείχε.

Στη γνωμάτευσή τους οι Νομικοί Σύμβουλοι του ΡΙΚ ανέφεραν τρεις επιλογές από τις οποίες το νέο ΔΣ θα μπορούσε να αποφασίσει. Η πρώτη επιλογή ήταν ότι το νυν ΔΣ μπορούσε να μελετήσει τη διαδικασία ενώπιον του και να μην προχωρήσει στην επιβολή ποινής, καθιστώντας την όλη διαδικασία ατελή. Η δεύτερη επιλογή ήταν ότι το νυν ΔΣ θα μπορούσε να ξεκινήσει τη διαδικασία από την αρχή με το να κατηγορηθεί ξανά ο υπάλληλος και να γίνει η διαδικασία εξ' υπαρχής ενώπιον του. Η τρίτη επιλογή ήταν ότι το νυν ΔΣ θα μπορούσε να μελετήσει τις τρεις αποφάσεις και να προχωρήσει στην έκδοση της απόφασης επί της ποινής, αφού καλέσει τον υπάλληλο και τον ακούσει σε σχέση με τον μετρισμό αυτής.

Σε συνεδρία του στις 9.11.2021, το νέο ΔΣ αποφάσισε να ακολουθήσει την πρώτη επιλογή και να μην προχωρήσει στην επιβολή ποινής, καθιστώντας την ολοκλήρωση της διαδικασίας ατελή.

Η Υπηρεσία μας επισημαίνει ότι η πιο πάνω απόφαση δεικνύει την κουλτούρα ατιμωρησίας που επικρατεί στο Ίδρυμα. Αξιοσημείωτο μάλιστα είναι το γεγονός ότι όχι μόνο δεν επιβλήθηκε οποιαδήποτε ποινή στον εν λόγω ανώτερο λειτουργό, αλλά το νυν ΔΣ τον διόρισε από 15.12.2021 στη θέση Αναπληρωτή Προϊσταμένου (κλίμακα Α14(ii)).

Συστάσεις:

- α. Το Ίδρυμα να μεριμνήσει για την πιστή τήρηση του ωραρίου από όλους τους υπαλλήλους.
- β. Ο ελλειμματικός χρόνος να υπολογίζεται με βάση το καθορισμένο ωράριο που είναι 7:30/8:30-15:00/16:00 για όσους εργάζονται ώρες γραφείου, εκτός των περιπτώσεων για τις οποίες θα έχει εγκριθεί από τη Διεύθυνση διαφορετικό ωράριο για λόγους πραγματικής υπηρεσιακής ανάγκης.
- γ. Το Ίδρυμα να λάβει όλα τα δέοντα μέτρα, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τους σχετικούς Κανονισμούς.

7.8 **Επιδόματα**

- α. **Επίδομα υπερωριών.** Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η συνολική δαπάνη για αποζημίωση Κυριακής, υπερωρίες και επιδόματα βάρδιας για το 2019.

Προσωπικό	Προϋπολογισμός	Πραγματικά	Υπερβάσεις
	€	€	€
Αποζημίωση Κυριακής	75.000	80.632	5.632
Υπερωρίες και Αργίες	90.000	100.235	10.235
Επίδομα Βάρδιας	50.000	46.806	(3.194)
Συνεργάτες			
Αποζημίωση Κυριακής	200.000	256.013	56.013
Υπερωρίες και Αργίες	200.000	250.914	50.914
Επίδομα Βάρδιας	160.000	143.845	(16.155)
ΟΛΙΚΟ	775.000	878.445	103.445

β. Τρόπος υπολογισμού της ωριαίας αποζημίωσης για υπερωρίες. Στο επεξηγηματικό υπόμνημα για τον Προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2019, αναφέρεται ότι «η πρόβλεψη για την αποζημίωση Κυριακής και αργιών ύψους €75.000, για τις υπερωρίες και αργίες ύψους €90.000 και επιδόματα βάρδιας ύψους €50.000, έχει στηριχθεί στα δεδομένα που ισχύουν στη Δημόσια Υπηρεσία».

Στη συλλογική σύμβαση που υπογράφηκε την 1.2.2006 και αφορούσε στην περίοδο 2004-2006, προνοείται ότι «εργασία πέραν των κανονικών ωρών θεωρείται υπερωριακή απασχόληση και αποζημιώνεται εις χρήμα, βάσει του μικτού μισθού των επηρεαζόμενων υπαλλήλων. Υπερωριακή εργασία από Δευτέρα μέχρι Παρασκευή υπολογίζεται η 1 ώρα ως 1½ ώρα και τα Σάββατα, Κυριακές και αργίες η 1 ώρα ως 2 ώρες».

Από δειγματοληπτικό έλεγχο, παρατηρήσαμε ότι το Ίδρυμα υπολογίζει το ποσό της ωριαίας αποζημίωσης που καταβάλλεται ως επίδομα βάρδιας ή/και υπερωριακής εργασίας, ανάλογα με τη βαθμίδα της μισθολογικής κλίμακας που βρίσκεται ο κάθε υπάλληλος και όχι τη μέση ωριαία αποζημίωση της κλίμακας, όπως εφαρμόζεται στη Δημόσια Υπηρεσία.

Σύσταση: Επειδή οι πρόνοιες των συλλογικών συμβάσεων δεν υπερισχύουν της νομοθεσίας, το Ίδρυμα οφείλει να εφαρμόζει τις διατάξεις που προβλέπονται στον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του.

γ. Πληρωμή υπερωριών και επιδομάτων βάρδιας σε ανώτερους Λειτουργούς (Αρχισυντάκτες) του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων. Παρατηρήσαμε ότι, σε 4 ανώτερους Λειτουργούς (Αρχισυντάκτες) του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων πληρώθηκαν συνολικά €46.984, για υπερωρίες και επιδόματα, ως ακολούθως:

Υπερωρίες και Επίδομα Βάρδιας Αρχισυντακτών 2019							
Υπερωρίες				Αποζημίωση	Επίδομα βάρδιας		
1:1,2	1:1,5	1:1,7	Σύνολο	Κυριακής		Σύνολο	
€	€	€	€	€	€	€	€

Υπάλληλος Α	784	---	4.495	5.279	6.966	1.792	14.037
Υπάλληλος Β	3.097	702	2.077	5.876	5.249	1.540	12.665
Υπάλληλος Γ	590	1.221	3.586	5.397	4.171	944	10.512
Υπάλληλος Δ	712	---	2.120	2.832	3.869	3.069	9.770
ΟΛΙΚΟ	5.183	1.923	12.278	19.384	20.255	7.345	46.984

Σχετικά με τα επιδόματα των πιο πάνω Λειτουργών παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- ◆ Η αρχισυνταξία τηλεόρασης ανατίθεται σχεδόν αποκλειστικά στον Υπάλληλο Α και Υπάλληλο Β, οι οποίοι εργάζονται εκ περιτροπής 10,5 ώρες τις καθημερινές με διακοπτόμενο ωράριο και τα Σαββατοκύριακα 12,5 ώρες συνεχές ωράριο, κατά παράβαση των συλλογικών συμβάσεων που προνοούν ως ανώτατο όριο εργασίας τις 9 ώρες. Σημειώνουμε ότι, η ανάθεση στους πιο πάνω υπαλλήλους 12,5 ωρών εργασίας την Κυριακή συνεπάγεται κόστος διαφόρων επιδομάτων (για κάθε Κυριακή) ύψους €308 και €242, αντίστοιχα.
- ◆ Κατά τη διάρκεια του διαλείμματός τους τις καθημερινές δεν κτυπούν την κάρτα τους κατά την αποχώρησή τους στις 13:00 και την επιστροφή τους στις 15:00. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να ελεγχθεί ο πραγματικός χρόνος εργασίας και διαλείμματός τους.
- ◆ Οι ρότες εργασίας τους δεν φέρουν ημερομηνία ετοιμασίας και έγκρισης.
- ◆ Σημειώνουμε ότι, επειδή το Τμήμα Ειδήσεων δεν ετοιμάζει κατάσταση με τα ημερήσια ρεπορτάζ ανά υπάλληλο, δεν μπορούμε να εκφέρουμε γνώμη για τις πραγματικές ανάγκες του Τμήματος σε ανθρωπόωρες.

Σύσταση: Το Ίδρυμα να μελετήσει το ενδεχόμενο αξιοποίησης του υφιστάμενου προσωπικού, έτσι ώστε η αρχισυνταξία τηλεόρασης να ανατίθεται σε περισσότερα από δύο άτομα, ώστε οι ημερήσιες ώρες εργασίας των υπαλλήλων να μην υπερβαίνουν τις προβλεπόμενες από τη νομοθεσία.

Το Ίδρυμα οφείλει επίσης να ετοιμάζει κατάσταση εργασιών για κάθε υπάλληλο, για να αξιολογούνται οι πραγματικές ανάγκες του και η αναγκαιότητα καταβολής των πιο πάνω επιδομάτων.

Ο Πρόεδρος του Ίδρυματος μάς ενημέρωσε ότι δεν υπάρχουν τεράστιες διαφορές στα ποσά που λαμβάνουν οι τέσσερεις ανώτεροι λειτουργοί, αν ληφθεί υπόψη η διαφορετική μισθολογική τους κλίμακα.

Σημειώνουμε ότι, επικαλούμενες λόγους υγείας, οι Υπάλληλοι Γ και Δ (που απασχολούνται κατά βάση στην Υπηρεσία Ειδήσεων Ραδιοφώνου) δεν εργάζονται ή εργάζονται περιορισμένα στην αυγινή βάρδια ραδιοφώνου του ΡΙΚ, κάτι που μειώνει το ποσό που λαμβάνουν ως επίδομα βάρδιας.

- ◆ Οποτεδήποτε προκύπτει ανάγκη αντικατάστασης ή υπερωριακής απασχόλησης στο Τμήμα Ειδήσεων και Επικαίρων, λόγω προγραμματισμένων ή έκτακτων απουσιών, δίδεται

προτεραιότητα στην ανάθεση εργασίας σε όσο το δυνατόν πιο χαμηλόμισθο προσωπικό (συνεργάτες αορίστου χρόνου, κλίμακας Α4-7).

- ◆ Η απαίτηση χτυπήματος κάρτας κατά την αποχώρηση και επιστροφή του προσωπικού από το ΡΙΚ έχει επισημανθεί σε επανειλημμένες εγκυκλίους τόσο του Γενικού Διευθυντή, όσο και του Διευθυντή Ειδήσεων και Επικαίρων, για όλο το προσωπικό του Τμήματος και όχι μόνο τους ανώτερους λειτουργούς.
- ◆ Όπως αναφέρει ο Διευθυντής Ειδήσεων και Επικαίρων, ανέκαθεν οι ρότες εργασίας δεν έφεραν ημερομηνία ετοιμασίας και από τώρα και στο εξής θα έχουν. Οι ρότες ετοιμάζονται από τον Διευθυντή Ειδήσεων και Επικαίρων και συνεπώς δεν τίθεται θέμα έγκρισής τους.
- ◆ Το Τμήμα Ειδήσεων και Επικαίρων δεν ετοιμάζει κατάσταση με τα ημερήσια ρεπορτάζ που ετοιμάζει καθημερινά το προσωπικό του, διότι ο καθένας επιφορτίζεται με διαφορετικές εργασίες, που είναι πολύ δύσκολο να συγκριθούν.

δ. Πληρωμή υπερωριών σε Ανώτερο Λειτουργό για την ετοιμασία και παρουσίαση εβδομαδιαίας εκπομπής. Από τον έλεγχο του πιο πάνω θέματος, σημειώσαμε τα ακόλουθα:

- ◆ Σε Ανώτερο Λειτουργό του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων, καταβάλλεται συγκεκριμένος μηνιαίος αριθμός ωρών ως υπερωρίες. Στον εν λόγω λειτουργό καταβάλλεται μηνιαίο ποσό υπερωριακής εργασίας ύψους €262, που αντιστοιχεί σε 10 ώρες υπερωριακής εργασίας μηνιαίως, για την ετοιμασία και παρουσίαση συγκεκριμένου προγράμματος. Σημειώσαμε, ωστόσο, ότι στο σχετικό έντυπο «Ανάθεση και Πιστοποίηση Υπερωρίας», που υπογράφεται εκ των υστέρων από τον Διευθυντή Ειδήσεων, δεν έγινε αναφορά σε συγκεκριμένες μέρες και ώρες εργασίας.
- ◆ Στον εν λόγω Λειτουργό καταβάλλονται οι υπερωρίες, άσχετα αν τα γυρίσματα γίνονται σε εργάσιμο χρόνο ή όχι. Σημειώσαμε ότι, για το 2019, του καταβλήθηκε συνολικό ποσό ύψους €2.884, που αντιστοιχεί σε 110 εργάσιμες ώρες ή 44 επεισόδια, ενώ σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Στήριξης Παραγωγής, κατά το 2019, γυρίστηκαν 39 επεισόδια της εν λόγω εκπομπής, από τα οποία, τα 18 εμπίπτουν στις κανονικές ώρες εργασίας του.
- ◆ Για την καταβολή των πιο πάνω υπερωριών, δεν υπάρχει έγκριση από τον Αν. Γενικό Διευθυντή. Αναφέραμε σχετικά ότι ο εν λόγω Λειτουργός το 2014 ζήτησε από την Διεύθυνση του ΡΙΚ όπως του καταβάλλεται επιπλέον ποσό για την ετοιμασία και παρουσίαση του εν λόγω προγράμματος, χωρίς το αίτημά του να γίνει αποδεκτό, λόγω της πολιτικής απόφασης του ΡΙΚ να μην καταβάλλεται, επιπρόσθετα από τον μηνιαίο μισθό, κατ' αποκοπή αμοιβή για οποιαδήποτε εργασία. Το Ίδρυμα τον ενημέρωσε ότι το Τμήμα Ειδήσεων και Επικαίρων, θα πρέπει να προσαρμόσει το ωράριο εργασίας του, ώστε σε αυτό να συμπεριλαμβάνεται και η εργασία για την εν λόγω εκπομπή. Ο τότε Αν. Διευθυντής Ειδήσεων και Επικαίρων ενημέρωσε τον τότε Αν. Γενικό Διευθυντή, ότι ο Λειτουργός θα πιστώνεται με 2,5 ώρες για κάθε εκπομπή του συγκεκριμένου προγράμματος. Σημειώσαμε ότι, στην εν λόγω επιστολή δεν διευκρινίζεται κατά πόσο οι 2,5 ώρες για κάθε εκπομπή που θα πιστώνονται, θα

συμπεριλαμβάνονται στο κανονικό ωράριο, όπως ήταν και η θέση του Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης ή εάν θα υπολογίζονται ως υπερωρίες.

Σύσταση: Το Ίδρυμα να προσαρμόσει το ωράριο του εν λόγω λειτουργού, ώστε για την ετοιμασία και παρουσίαση του εν λόγω προγράμματος να μην καταβάλλονται υπερωρίες.

Ο Πρόεδρος του ΡΙΚ μάς ενημέρωσε ότι η συγκεκριμένη απόφαση λήφθηκε πριν από αρκετά χρόνια, από τη Γενική Διεύθυνση του ΡΙΚ και αποφασίστηκε να παραχωρηθούν κάποιες ώρες υπερωρίας στον συγκεκριμένο Ανώτερο Λειτουργό, για να μην επηρεάζεται η εργασία του στο Δελτίο Ειδήσεων.

ε. Ωράρια εργασίας των υπάλληλων που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας. Οι υπάλληλοι που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας θεωρούνται υπάλληλοι εξαήμερης απασχόλησης και κάθε μέρα εργασίας τους αντιστοιχεί με 6,25 ώρες.

Σύμφωνα με την Αν. Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου, ο τρόπος υπολογισμού των ωρών που πιστώνονται κατά τις ημέρες που υπάλληλος απουσιάζει με άδεια ασθένειας, τυγχάνει διαφορετικού χειρισμού από τα διάφορα Τμήματα, αφού σε κάποια Τμήματα οι υπάλληλοι που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας, κατά τη διάρκεια απουσίας τους με άδεια ασθένειας πιστώνονται με 6,25 ώρες ανά ημέρα, ενώ σε κάποια άλλα Τμήματα πιστώνονται με τις πραγματικές ώρες που αναγράφονται στη ρότα τους.

Ο Διευθυντής Προσωπικού και Διοίκησης (ΔΠΔ) θεωρεί ότι, στις πιο πάνω περιπτώσεις οι υπάλληλοι θα πρέπει να πιστώνονται με τις ώρες που ήταν στο πρόγραμμα εργασίας τους και όχι με τις ώρες που αντιστοιχούν σε μία ημέρα εργασίας. Η Αν. Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου διαφωνεί με την πιο πάνω θέση.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας θεωρεί ότι, οι υπάλληλοι που εργάζονται με το σύστημα βάρδιας θα πρέπει να πιστώνονται με 6,25 ώρες για κάθε μέρα απουσίας τους, είτε με άδεια ασθένειας είτε με άδεια ανάπαυσης.

στ. Έγκριση υπερωριακής απασχόλησης. Ο Αν. Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος, με επιστολή του, ημερ. 1.6.2020, ζήτησε από τους Διευθυντές/Αν. Διευθυντές, όπως του υποβάλλουν όλες τις υπερωρίες για προέγκριση, τονίζοντας ότι «καμιά υπερωρία δεν θα εγκρίνεται εκ των υστέρων».

Παρά τις οδηγίες του Αν. Γενικού Διευθυντή, οι υπερωρίες του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων, για τον Ιούνιο του 2020, υποβλήθηκαν στο Λογιστήριο για πληρωμή, χωρίς να έχουν εγκριθεί από τον Αν. Γενικό Διευθυντή. Σημειώνουμε επίσης ότι οι σχετικές ρότες δεν φέρουν ημερομηνία υπογραφής από τον Διευθυντή του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων.

Σύσταση: Οι ρότες να ετοιμάζονται και να εγκρίνονται από τους Διευθυντές εκ των προτέρων και να αποφεύγεται, όπου είναι δυνατόν, η υπερωριακή εργασία. Εάν αυτό είναι αναπόφευκτο, τότε η υπερωριακή εργασία να ανατίθεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται η μέγιστη εξοικονόμηση.

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος μάς πληροφόρησε ότι οι ρότες του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων ετοιμάζονται πάντοτε εκ των προτέρων και, εκτός από πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις, δεν

περιλαμβάνουν υπερωριακή εργασία. Είναι η φύση της εργασίας του Τμήματος Ειδήσεων και Επικαίρων τέτοια, που, στις πλείστες περιπτώσεις, είναι αδύνατη η εκ των προτέρων έγκριση υπερωριακής απασχόλησης από τον Γενικό Διευθυντή. Για έκτακτα περιστατικά που συμβαίνουν μετά την ολοκλήρωση του ωραρίου υπαλλήλου ή για αντικατάσταση ατόμου που έχει ασθενήσει δεν μπορεί να αναμένουν τη γραπτή έγκριση του Γενικού Διευθυντή για κάλυψη του θέματος ή αντικατάσταση του υπαλλήλου. Υπάρχει, άτυπα, η κατανόηση ότι ο απουσιάζων εκτάκτως, θα αντικατασταθεί με τον πιο χαμηλόμισθο υπάλληλο που είναι δυνατόν να τον αντικαταστήσει. Όπου είναι δυνατόν να υπάρχει έγκριση εκ των προτέρων για υπερωριακή απασχόληση τότε εγκρίνεται από τον Γενικό Διευθυντή.

ζ. Έλεγχος ορθότητας μισθολογίου από το Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου (ΤΕΕ). Στο πλαίσιο του πιο πάνω ελέγχου, το ΤΕΕ προέβη σε έλεγχο της ορθότητας του υπολογισμού των υπερωριών και επιδομάτων του Μόνιμου Προσωπικού, Συνεργατών Αορίστου Χρόνου και Έκτακτων Συνεργατών.

Στα ευρήματα του ΤΕΕ, μεταξύ άλλων, συμπεριλήφθηκαν τα πιο κάτω:

Υπερωρίες

Στην έκθεση ελέγχου επισημάνθηκε ότι δεν έγινε έλεγχος για την αναγκαιότητα της ανάθεσης εργασίας με υπερωριακή απασχόληση, αφού την αποκλειστική ευθύνη έχει ο αρμόδιος Διευθυντής και το ΤΕΕ είναι πολύ δύσκολο, έως αδύνατο, να διενεργήσει έλεγχο προς αυτή την κατεύθυνση.

- ◆ Σε αρκετές περιπτώσεις, κατά τις οποίες διεκδικείται αποζημίωση για υπερωριακή απασχόληση, δεν υπάρχει συμπληρωμένο έντυπο ανάθεσης και πιστοποίησης υπερωρίας, αλλά περιλαμβάνεται στην έκθεση υπερωριών.
- ◆ Το έντυπο ανάθεσης και πιστοποίησης υπερωρίας δεν φέρει πάντοτε ημερομηνία ή σε κάποιες περιπτώσεις φέρει ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας ανάθεσης υπερωρίας.
- ◆ Σε κάποιες περιπτώσεις δεν συμπληρώνεται έντυπο ανάθεσης υπερωρίας για εργασία κατά την αργία. Περιλαμβάνεται στη ρότα, καθώς και στο έντυπο «Έκθεση Υπερωριών και Επιδόματος Βάρδιας».
- ◆ Υπήρξε περίπτωση όπου δηλώθηκε ωράριο κατά τις Κυριακές, το οποίο σε μερικές περιπτώσεις δεν εκτελέστηκε καθόλου ή/και εκτελέστηκε διαφοροποιημένο και ζητήθηκε και πληρώθηκε συμβατική υπερωρία ανάλογα με τα κτυπήματα της κάρτας εισόδου/ εξόδου.
- ◆ Πληρωμή συμβατικής υπερωρίας της Κυριακής για περισσότερες ώρες από όσες δικαιούτο.
- ◆ Οι υπερωρίες κατά τη διάρκεια επαγγελματικού ταξιδιού στο εξωτερικό πληρώθηκαν ως να έγιναν στην Κύπρο, αντί με αναλογία 1X1 ως η συμφωνία μεταξύ ΡΙΚ και Συντεχνιών, ημερ. 22.1.2010.

Επίδομα βάρδιας

Το επίδομα βάρδιας για νυχτερινή εργασία καθορίζεται στο 22,8% των δεδουλευμένων ωρών από τις 19.00 μέχρι τις 7:00 το πρωί.

- ◆ Υπήρξαν περιπτώσεις όπου, αντί να εκτελεστεί το ωράριο, όπως αναγράφεται στη ρότα εργασίας, υπάλληλοι προσήλθαν νωρίτερα στην εργασία τους και αποχώρησαν νωρίτερα, με αποτέλεσμα οι δεδουλευμένες ώρες για τις οποίες δικαιούνται επίδομα να μειωθούν. Ωστόσο, ζήτησαν και πληρώθηκαν το επίδομα, ως να εργάστηκαν κανονικά το ωράριό τους για τη νυχτερινή εργασία.
- ◆ Υπήρξε περίπτωση όπου ζητήθηκε και πληρώθηκε επίδομα βάρδιας για περισσότερες ώρες από ότι δικαιούτο.

Ο έλεγχος του ΤΕΕ καταλήγει στα ακόλουθα συμπεράσματα/εισηγήσεις:

- Πρέπει να υπάρχουν ρότες εργασίας για όλους τους υπαλλήλους και τυχόν αλλαγές στο ωράριο εργασίας θα πρέπει να συνοδεύονται πάντοτε από υπογραμμένο έντυπο αλλαγής.
- Στις περιπτώσεις ελλείμματος στο σύνολο των εργάσιμων ωρών του μήνα, αυτό θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη στην πληρωμή των υπερωριών και να πληρώνονται οι πραγματικές ώρες εργασίας, πέραν των εργάσιμων ωρών του μήνα. Νοείται ότι εάν κατά τους προηγούμενους μήνες δημιουργήθηκε πλεόνασμα ωρών στη ρότα, τότε αυτό να συμψηφίζεται με το έλλειμμα του παρόντα μήνα.
- Σε διακοπτόμενα ωράρια θα πρέπει να ακολουθούνται οι εγκύκλιοι/οδηγίες του Τμήματος Προσωπικού και Διοίκησης του ΡΙΚ, για το κτύπημα εισόδου/εξόδου σε κάθε ωράριο, έτσι ώστε να παρουσιάζονται οι πραγματικές ώρες εργασίας.
- Δεν πρέπει να εγκρίνονται υπερωρίες συνολικά, χωρίς να γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και να επιβεβαιώνονται από τα κτυπήματα εισόδου/εξόδου.
- Οι πρόσθετες ώρες εργασίας στο εξωτερικό πρέπει να πληρώνονται με αναλογία εργασίας 1X1 ως η Συμφωνία Συντεχνιών-ΡΙΚ, ημερ. 22.1.2010.
- Θα πρέπει να γίνει ηλεκτρονική διασύνδεση του συστήματος κτυπήματος εισόδου/εξόδου με το παρουσιολόγιο.
- Η Αν. Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου επισήμανε ότι παρόμοια θέματα έχουν προκύψει και σε προηγούμενες εκθέσεις της, αλλά δεν έχουν γίνει οποιεσδήποτε ενέργειες προς επίλυση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας συμφώνησε με τις εισηγήσεις του ΤΕΕ και αναμένει τη συμμόρφωση του Ιδρύματος με αυτές.

η. Επίδομα βάρδιας κατά τη διάρκεια υπηρεσιακών ταξιδιών. Με βάση τη συμφωνία που υπογράφηκε στις 22.1.2010, μεταξύ του ΡΙΚ και των συντεχνιών ΕΥΡΙΚ, ΣΥΤΥΡΙΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ:

- ◆ Όλοι οι υπάλληλοι που αποστέλλονται για εργασία στο εξωτερικό τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης.

- ◆ Οι υπάλληλοι στο εξωτερικό εργάζονται με μεταβλητό ωράριο, ανάλογα με τις ανάγκες της εργασίας που τους ανατίθεται και μέσα σε χρονικά πλαίσια που καθορίζονται ανάλογα με την εργασία που θα εκτελεστεί.
- ◆ Για εργασία στο εξωτερικό καταβάλλεται το επίδομα βάρδιας. Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι δεν προβλέπεται καταβολή επιδόματος βάρδιας κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε ότι εξακολουθούν να παρατηρούνται περιπτώσεις όπου απαιτείται και καταβάλλεται στους υπαλλήλους το επίδομα βάρδιας, κατά τις ώρες πτήσης ή/και για κάποιες ώρες πριν ή και μετά την πτήση.

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος μάς ενημέρωσε ότι κατά το 2020 ετοιμάστηκε διευκρινιστικό σημείωμα για τα υπηρεσιακά ταξίδια στο εξωτερικό, στο οποίο, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι κατά την ημέρα της πτήσης, ως εργάσιμες ώρες για σκοπούς υπολογισμού των υπερωριών, θα αναγνωρίζονται οι πραγματικές ώρες διάρκειας των πτήσεων, νοουμένου ότι αυτές υπερβαίνουν τις κανονικές εργάσιμες ώρες του υπαλλήλου, δηλαδή 7½ ώρες την ημέρα για τον εργαζόμενο σε πενθήμερη βάση και 6¼ για τον εργαζόμενο σε εξαήμερη βάση.

7.9 Μετατροπή των Ανταποκριτών Ειδήσεων Εσωτερικού από Παρόχους Υπηρεσιών σε Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) και Μισθολογική Τοποθέτηση

Εκτενής αναφορά έγινε στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας αρ. ΡΙΚ/02/2019, ημερ. 30.10.2019.

Για τη μισθολογική τοποθέτηση των εν λόγω ανταποκριτών, η Υπηρεσία μας είχε εκφράσει την άποψη, ότι αυτή έπρεπε να γίνει σύμφωνα με την Εγκύκλιο του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού με αρ. 1561, ημερ. 28.11.2017 και σύστησε όπως το Ίδρυμα αποταθεί στο εν λόγω Τμήμα για επίλυση των θεμάτων που εγείρονται αναφορικά με τη μισθολογική τους τοποθέτηση.

Στις 20.12.2019, υπογράφηκαν πέντε νέες συμβάσεις εργασίας μισθωτού ορισμένου χρόνου με τους εν λόγω ανταποκριτές, για την περίοδο 1.1.2020-31.12.2020. Σημειώσαμε ότι, στους τέσσερεις από τους πέντε ανταποκριτές παραχωρήθηκε ο μισθός της κλίμακας Α4, μειωμένος κατά 10%, παρόλο που ο μισθός τους ήταν χαμηλότερος από την αρχική βαθμίδα της Κλίμακας Α4.

Στις 18.5.2020, (πέντε μήνες μετά την υπογραφή των συμβάσεων) ο ΔΠΔ αποτάθηκε, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, στη Διευθύντρια του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ), θέτοντας το ερώτημα κατά πόσο το ΡΙΚ είναι αναγκασμένο να ακολουθήσει τις πρόνοιες της εγκυκλίου του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 1561.

Η Διευθύντρια του ΤΔΔΠ, στην απαντητική επιστολή της, ημερ. 12.6.2020, ανέφερε ότι, η εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών με αρ. 1561 και ημερ. 28.11.2017, αφορά στη μισθοδοτική τοποθέτηση προσωπικού που απασχολείται με μίσθωση υπηρεσιών και σε συνέχεια απόφασης των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή/και σύμφωνα με τις καθορισμένες διαδικασίες μετατρέπεται σε έκτακτο προσωπικό και πρόσθεσε ότι εάν το ΡΙΚ κρίνει σκόπιμο, να ζητήσει καθοδήγηση από τους Νομικούς του Συμβούλους.

Η Αν. Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου του ΡΙΚ, με επιστολή της προς τον Αν. Γενικό Διευθυντή, ημερ. 26.6.2020, επανέλαβε τη θέση της ότι η μισθολογική τοποθέτηση των εν λόγω ανταποκριτών θα πρέπει να γίνει σύμφωνα με την εγκύκλιο αρ. 1561 του Υπουργείου Οικονομικών και εισηγήθηκε όπως γίνουν οι απαραίτητες διορθώσεις.

Ο Αν. ΓΔ, με σημείωμά του στις 29.6.2020, κάλεσε τον ΔΠΔ να εφαρμόσει τις εισηγήσεις της Αν. Διευθύντριας Εσωτερικού Ελέγχου.

Από τον έλεγχο των απολαβών των πιο άνω ανταποκριτών, προέκυψαν τα ακόλουθα:

- ◆ Οι συνολικές μηνιαίες απολαβές τους καταχωρίστηκαν ως βασικός μισθός, ενώ θα έπρεπε να γίνει διαχωρισμός σε βασικό μισθό και τιμάρημο, για να μπορούν να υπολογιστούν οι μελλοντικές προσαυξήσεις και η παραχώρηση τιμαριθμικών επιδομάτων.
- ◆ Κατά τη διάρκεια του 2019, στους ανταποκριτές παραχωρήθηκαν επιδόματα βάρδιας και υπερωριών συνολικού ύψους €10.849. Επισημάναμε ότι δεν καταχωρίζεται η ώρα προσέλευσης και αποχώρησής τους, ούτε ετοιμάζεται μηνιαία κατάσταση εργασιών και ως εκ τούτου δεν μπορεί να ελεγχθεί η ορθότητα των επιδομάτων, ούτε και η ορθότητα της καταβολής των μηνιαίων απολαβών τους.
- ◆ Οι ετήσιες μικτές απολαβές των ανταποκριτών, με το καθεστώς αγοράς υπηρεσιών για το 2018, ανέρχονταν σε €71.320, ενώ με τη μετατροπή τους σε μισθωτούς ορισμένου χρόνου για το 2019 ανήλθαν στις €95.941 (στο ποσό αυτό περιλαμβάνονται επιδόματα και υπερωρίες ύψους €10.849).

Σύσταση: Να γίνει διόρθωση της μισθοδοσίας, σύμφωνα με τις οδηγίες του Αν. Γενικού Διευθυντή.

7.10 Διαφημίσεις/χορηγίες

α. Έσοδα από διαφημίσεις. Στις 31.12.2019, τα έσοδα διαφημίσεων ανήλθαν στα €957.583, σε σύγκριση με €2.392.855 το 2018, σημειώθηκε δηλαδή σημαντική μείωση ύψους (€1.435.272) ή 60%, που οφείλεται κυρίως στον τερματισμό πώλησης εμπορικών διαφημίσεων από το ΡΙΚ.

Σύμφωνα με καταστάσεις, που λήφθηκαν από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος, κατά το 2019 παραχωρήθηκε δωρεάν διαφημιστικός χρόνος αξίας €4.411.108 (για το 2018 €4.293.272), στο πλαίσιο σύναψης συμφωνιών πώλησης διαφημίσεων. Στο πιο πάνω ποσό δεν συμπεριλαμβάνεται η αξία δωρεάν διαφήμισης, στο πλαίσιο των συμφωνιών «barter agreements».

Πρόσθετα, αναφέρουμε ότι σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από το Εμπορικό Τμήμα, κατά το 2019 υπήρξαν συνολικά πέντε νέοι διαφημιζόμενοι (ένα διαφημιστικό γραφείο και τέσσερεις απευθείας πελάτες), σε σύγκριση με 15 νέους διαφημιζόμενους (τρία διαφημιστικά γραφεία και 12 απευθείας πελάτες) το 2018.

Σημειώνουμε ότι, το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του αρ. 85.661, ημερ. 5.9.2018, ενέκρινε τον τερματισμό των εμπορικών διαφημίσεων από το ΡΙΚ, εξαιρουμένων των δωροθεσιών,

barter agreements, χορηγιών εκπομπών, διαφημίσεων από Ευρωπαϊκά προγράμματα και των διαφημίσεων στη διάρκεια μεγάλων αθλητικών και μουσικών γεγονότων ευρωπαϊκής και παγκόσμιας εμβέλειας, που εμπίπτουν στον ρόλο και την αποστολή της δημόσιας ραδιοτηλεόρασης, των χορηγιών επικοινωνίας/κοινωνικής προσφοράς, των τοποθετήσεων προϊόντων, καθώς και διαφημίσεις που δεν αφορούν στη ραδιοτηλεόραση αλλά το διαδίκτυο.

β. Ειδικές συμφωνίες «barter agreements»

(i) Κατά τη διάρκεια του 2019, το Ίδρυμα συνήψε 11 καινούργιες συμφωνίες τύπου «barter», όπως παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Barter agreements 2019	Διάρκεια συμφωνίας ή ημερομηνία συμφωνίας	Συνολική αξία €	Αξία διαφημ. χρόνου, ως αντάλλαγμα από το ΡΙΚ €	Υπηρεσία/προϊόν
A	1.1.2019 – 31.12.2019	100.000 (75% έκπτωση)	100.000 (75% έκπτωση)	Εφημερίδα Ν
B	1.1.2019 – 31.12.2019	24.000 (50% έκπτωση)	24.000 (50% έκπτωση)	Εφημερίδα Ω
Γ	Ημερ. συμφωνίας 20.8.2019	3.500	3.500	Ένα ταξίδι στη Νέα Υόρκη για 2 άτομα, ως δώρο για το τηλεοπτικό παιχνίδι «Ο Πιο Αδύναμος Κρίκος»
Δ	1.1.2019 – 31.12.2019	49.200 πλέον ΦΠΑ	147.600 πλέον ΦΠΑ	Internet, STM-Leased Line
E	8.2.2019 – 30.6.2019	1.600 περιλαμβάνει ΦΠΑ	1.600 περιλαμβάνει ΦΠΑ	4 εισιτήρια Λάρνακα-Αθήνα-Λάρνακα και Λάρνακα-Θεσσαλονίκη-Λάρνακα
Z	9/2019 – 7/2020	7.000 πλέον ΦΠΑ	7.000 πλέον ΦΠΑ	Προμήθεια υλικών στο πλαίσιο του ενθέτου μαγειρικής της εκπομπής «Όμορφη Μέρα Κάθε Μέρα»
H	9/2019 – 31/12/2021	15.000 περιλαμβάνει ΦΠΑ	75.000 περιλαμβάνει ΦΠΑ	Προμήθεια υλικών προϊόντων για τις ανάγκες των γυρισμάτων «Καμώματα τζι' Αρώματα»
Θ	1.1.2019 – 31.12.2020	120.000	480.000	Υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών
I	Ημερ. συμφωνίας 23.8.2019	24.000	24.000	1.200 εκπτώτικα κουπόνια αξίας €20,

Barter agreements 2019	Διάρκεια συμφωνίας ή ημερομηνία συμφωνίας	Συνολική αξία €	Αξία διαφημ. χρόνου, ως αντάλλαγμα από το ΡΙΚ €	Υπηρεσία/προϊόν
				ως δώρο στους συμμετέχοντες του τηλεοπτικού παιχνιδιού «Ο πιο Αδύναμος Κρίκος»
Κ	Ημερ. ηλεκτρονικού ταχυδρομείου 15.7.2019	1.940	1.940	9ημερη κρουαζιέρα για 2 άτομα για συγκεκριμένη εκπομπή στο Πρώτο Πρόγραμμα του Ραδιοφώνου του ΡΙΚ
Λ	Ημερ. συμφωνίας 3.9.2019	17.900	17.900	Ένα αυτοκίνητο Mitsubishi για το τηλεοπτικό παιχνίδι «Ο Πιο Αδύναμος Κρίκος»

Από τον έλεγχο παρατηρήσαμε τα ακόλουθα:

- ♦ Μέχρι τις 31.12.2019, δεν υπήρχε λογισμικό σύστημα ούτε και τηρείτο χειρόγραφο ή ηλεκτρονική κατάσταση, έτσι ώστε στις 31.12 κάθε έτους να παρουσιάζεται ο συνολικός αριθμός των ενεργών συμφωνιών τύπου «barter» και των υπολοίπων που προκύπτουν από τις συμφωνίες. Αναφέρουμε σχετικά ότι από 1.1.2020 τέθηκε σε εφαρμογή λογισμικό σύστημα, το οποίο παρέχει την απαιτούμενη πληροφόρηση.
- ♦ Για τρεις νέες συμφωνίες παραχωρήθηκε, σε αντάλλαγμα από το Ίδρυμα, δυσανάλογη αξία διαφημιστικού χρόνου.
- ♦ Σε μία περίπτωση (Barter Κ), η συμφωνία έγινε με την ανταλλαγή ηλεκτρονικών μηνυμάτων, χωρίς να καθορίζονται ουσιώδεις όροι, όπως διάρκεια ισχύος, ενδεχόμενη παραχώρηση δωρεάν διαφημιστικού χρόνου κ.λπ.

(ii) **Συμφωνίες «barter» με εφημερίδες-περιοδικά (ομοειδή προϊόντα).** Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα χρεωστικά και πιστωτικά υπόλοιπα, που προκύπτουν μετά την έκδοση τιμολογίων, στη βάση των συμφωνιών “barter” (ομοειδή προϊόντα) με διάφορες εφημερίδες-περιοδικά και τα οποία έχουν εξαχθεί από το λογισμικό σύστημα του Ιδρύματος:

	31.12.2016		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2019	
	Χρεώστης €	Πιστωτής €	Χρεώστης €	Πιστωτής €	Χρεώστης €	Πιστωτής €	Χρεώστης €	Πιστωτής €
Εφημερίδα Μ	168.507	0	138.417	0	89.012	0	0	37.009
Εφημερίδα Ν	0	41.478	34.915	0	24.615	0	9.136	0
Εφημερίδα Ξ	31.867	0	53.931	0	129.977	0	157.083	0
Εφημερίδα Ο	0	63.278	0	13.708	0	8.943	0	8.943
Εφημερίδα Π	0	1.628	0	5.088	0	5.312	0	5.312

	31.12.2016		31.12.2017		31.12.2018		31.12.2019	
	Χρεώστης €	Πιστωτής €	Χρεώστης €	Πιστωτής €	Χρεώστης €	Πιστωτής €	Χρεώστης €	Πιστωτής €
Εκδοτική Εταιρεία Ρ *	20.625	0	3.308	0	0	55.807	0	102.838
Εφημερίδα Σ	10.273	0	10.273	0	10.273	0	10.273	0
Εκδοτική Εταιρεία Τ	14.137	0	14.137	0	14.137	0	14.137	0
Εκδοτική Εταιρεία Υ	10.407	0	10.407	0	10.407	0	10.407	0
Εφημερίδα Φ	17.795	0	17.795	0	17.795	0	17.795	0
Εκδοτική Εταιρεία Χ	9.181	0	9.181	0	9.181	0	9.181	0
Εκδοτική Εταιρεία Ψ	0	0	0	11.947	0	41.388	0	54.534

* Όμιλος που εκδίδει περιοδικά και ανήκει και η Εφημερίδα Ξ.

Σημείωση: Το υπόλοιπο που παρουσιάζεται ως «Χρεώστης» σημαίνει ότι το Ίδρυμα δικαιούται τη διαφήμιση στην εφημερίδα, ενώ το υπόλοιπο που παρουσιάζεται ως «Πιστωτής» σημαίνει ότι η εφημερίδα δικαιούται διαφημιστικό χρόνο από το Ίδρυμα.

Από τον έλεγχο έχουν προκύψει τα ακόλουθα:

- ◆ Οι όροι των συμφωνιών δεν είναι ομοιόμορφοι. Με την Εφημερίδα Μ υπεγράφη συμφωνία για την περίοδο 1.7.2017-31.12.2019 για την παραχώρηση στο ΡΙΚ διαφημίσεων στην εφημερίδα και περιοδικά συνολικής αξίας €200.000, με έκπτωση 50% και σε αντάλλαγμα το ΡΙΚ να παραχωρήσει στην εφημερίδα διαφημίσεις συνολικής αξίας €400.000, με έκπτωση 75%, ενώ οι συμφωνίες που υπεγράφησαν με τις εταιρείες Α και Β, προνοούν παραχώρηση εκατέρωθεν, διαφημιστικής αξίας €100.000 και €24.000, με έκπτωση 75% και 50%, αντίστοιχα.
- ◆ Υπάρχει ανομοιομορφία στο ποσοστό της έκπτωσης που παραχωρεί το Ίδρυμα προς την εφημερίδα Μ (75% έκπτωση), σε σχέση με την έκπτωση που παραχωρεί η εφημερίδα Μ στο Ίδρυμα (50% έκπτωση).
- ◆ Υπάρχει ανομοιομορφία, όσον αφορά στην πρόνοια που περιλαμβάνεται στις συμφωνίες για τη μεταφορά τυχόν υπολοίπων μετά τη λήξη των συμφωνιών σε επόμενες περιόδους. Ο πιο κάτω πίνακας είναι ενδεικτικός.

Εφημερίδες	Περίοδος Συμφωνίας	Μεταφορά Υπολοίπων
Εφημερίδα Μ	1.7.2017-31.12.2019	Όρος 4 «Οποιαδήποτε υπόλοιπα υπάρχουν στις 30.6.2017 θα συνεχίσουν να ισχύουν».
	1.3.2020-31.12.2021	Όρος 4 «Οποιαδήποτε υπόλοιπα υπάρχουν στις 31.12.2019 θα συνεχίσουν να ισχύουν».
Εφημερίδα Ν	1.7.2017-30.6.2018	Όρος 4 «Οποιαδήποτε υπόλοιπα υπάρχουν στις 30.6.2017 θα συνεχίσουν να ισχύουν».
	1.1.2020-31.12.2021	Όρος 4 «Οποιαδήποτε υπόλοιπα υπάρχουν στις 31.12.2019 θα συνεχίσουν να ισχύουν».
Εφημερίδα Ξ	1.3.2018-28.2.2019	«...είναι δυνατή η μεταφορά τους εντός των πρώτων δύο μηνών μετά τη λήξη της περιόδου».

Εφημερίδες	Περίοδος Συμφωνίας	Μεταφορά Υπολοίπων
Εφημερίδα Ο	1.1.2018-31.12.2019	Όρος 6 «Τα υφιστάμενα υπόλοιπα καθώς και οποιαδήποτε υπόλοιπα ... δεν καλυφθούν μέχρι την 31 ^η Δεκεμβρίου 2019 μεταφέρονται».
	1.1.2020-31.12.2021	Όρος 4 «Οποιαδήποτε υπόλοιπα υπάρχουν στις 31.12.2019 θα συνεχίσουν να ισχύουν».
Εφημερίδα Π	1.1.2016-31.12.2016	Όρος 4 «Οποιαδήποτε υπόλοιπα υπάρχουν από 1 ^η Φεβρουαρίου μέχρι 31 ^η Δεκεμβρίου 2016 θα συνεχίσουν να ισχύουν».
Εκδοτική Εταιρεία Ρ	1.3.2018-28.2.2019	«...είναι δυνατή η μεταφορά τους εντός των πρώτων δύο μηνών μετά τη λήξη της περιόδου».
	1.3.2020-28.2.2021	«...Σε περίπτωση κατά την οποία παραμένουν υπόλοιπα από προηγούμενα συμβόλαια για άλλες χρονικές περιόδους, το ΡΙΚ ή η «Εκδοτική Εταιρεία Ρ» μπορούν να τα μεταφέρουν μέχρι 30.9.2020 - περίοδο κατά την οποία υποχρεούνται και τα δύο μέρη να το εκπληρώσουν. Το ΡΙΚ δικαιούται να μεταφέρει διαφημίσεις και στις υπόλοιπες συνδεδεμένες εταιρείες της «Εκδοτικής Εταιρείας Ρ», ως επίσης και να προβεί σε συμψηφισμό των υπολοίπων που υπήρχαν κατά τις 29.2.2020 ή/και κατά οποιαδήποτε ημερομηνία εντός της διάρκειας της συμφωνίας μεταξύ των 4 πιο πάνω εταιρειών.»
Εφημερίδα Ω	1.1.2018-31.12.2018	Όρος 6 «Σε περίπτωση που τα ποσά δεν καλυφθούν μέχρι την 31 ^η Δεκεμβρίου 2018 θα μεταφέρονται».
	1.1.2019-31.12.2019	Όρος 6 «Σε περίπτωση που τα ποσά δεν καλυφθούν μέχρι την 31 ^η Δεκεμβρίου 2019 θα μεταφέρονται».

Αναφέρουμε ότι το ΔΣ στη συνεδρία του αρ. 23/2020, ημερ. 30.6.2020, αποφάσισε όπως στις συμφωνίες “barter” δεν θα επιτρέπεται η μεταφορά οποιωνδήποτε υπολοίπων μετά τη λήξη της συμφωνίας.

- (iii) **Χρεώσεις με ειδικές συμφωνίες «barter».** Στις 31.12.2019, το υπόλοιπο των χρεωστών με ειδικές συμφωνίες «barter» ανήλθε σε €484.530 (2018: €474.661). Ποσό ύψους €244.202 (2018: €151.407) αφορούσε σε μη ομοειδείς υπηρεσίες, από το οποίο €26.787 αφορά σε αεροπορικές εταιρείες που δεν λειτουργούν πλέον. Το ποσό των χρεωστών από ομοειδείς υπηρεσίες ανήλθε στα €240.328 (2018: €323.254). Σημειώνουμε ότι στις οικονομικές καταστάσεις περιλήφθηκε γενική πρόβλεψη ύψους €100.000.

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται χρεώσεις «barter» μη ομοειδών προϊόντων, που εκκρεμούν για πολλά χρόνια:

Χρεώστης	Ποσό (€)
----------	----------

ΑΑ (2002)	13.153
ΑΒ (2008)	15.649
ΑΓ (2001)*	24.086

* Στις 4.8.2004 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ του ΡΙΚ και άλλης εταιρείας για ανάληψη του οφειλόμενου ποσού.

- ◆ Όπως επισημάναμε επί σειρά ετών στις Ειδικές Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας, παρατηρούμε περιπτώσεις όπου δικαιώματα χρήσης αγαθών που απορρέουν από συμφωνίες «barter» εκκρεμούν για πολλά χρόνια (πριν το 2008), χωρίς να φαίνεται να έχει αξιοποιηθεί/χρησιμοποιηθεί το αντίτιμο της ανταλλαγής, κυρίως μη ομοειδών υπηρεσιών, όπως φαίνονται στον πιο πάνω πίνακα, γεγονός που συνιστά έλλειψη επαρκούς εποπτείας και παρακολούθησης της υλοποίησης των συμφωνιών.
- ◆ Σημειώσαμε επίσης ότι δεν έχουν εντοπιστεί οι σχετικές συμφωνίες.

(iv) **Πιστωτές με ειδικές συμφωνίες «barter».** Στις 31.12.2019, το υπόλοιπο των πιστωτών με ειδικές συμφωνίες «barter» ανήλθε σε €682.415. Ποσό ύψους €428.307 αφορούσε σε μη ομοειδείς υπηρεσίες και ποσό ύψους €254.108 αφορούσε σε ομοειδείς υπηρεσίες.

Από το ποσό των €428.307, ποσό €296.482 αφορούσε σε 8 συμφωνίες μη ομοειδών υπηρεσιών, εκ των οποίων σε μία περίπτωση, παρόλο που στο λογιστικό σύστημα παρουσιάζεται υπόλοιπο €148.211, εντούτοις, σύμφωνα με καταστάσεις που μας δόθηκαν από το Εμπορικό Τμήμα, το υπόλοιπο της ΑΔ ανερχόταν στα €86.472. Ως εκ τούτου, ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε πώς προέκυψε η εν λόγω διαφορά.

Από δειγματοληπτικό έλεγχο παρατηρήσαμε και πάλι ότι η συμφωνία «barter» με την ΑΔ είχε αναδρομική ισχύ. Συγκεκριμένα, στις 4.9.2019 συνάφθηκε νέα συμφωνία, που προνοούσε την αποπληρωμή των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που παρείχε η ΑΔ στο Ίδρυμα κατά το 2019, αξίας μέχρι €120.000, με τηλεοπτικό χρόνο τετραπλάσιας αξίας, δηλαδή μέχρι €480.000, που θα αναλωνόταν κατά την περίοδο ισχύος της συμφωνίας 1.1.2019-31.12.2020.

Σύσταση: Όπως έχουμε επανειλημμένα αναφέρει και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, η σύναψη ειδικών συμφωνιών “barter agreements” παραπέμπει σε αγορά υπηρεσιών ή αγαθών και θα πρέπει να τηρούνται οι διατάξεις του περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα Νόμου (Ν.73(Ι)/2016) και των σχετικών Κανονισμών, για να διασφαλίζονται οι αρχές της διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης και χρηστής διοίκησης.

7.11 Χρεώστες

Το σύνολο των εμπορικών χρεωστών κατά τις 31.12.2019 ανήλθε σε €1.437.535, μετά από την αφαίρεση ειδικής και γενικής πρόβλεψης για επισφαλή χρέη ύψους €1.761.567, σε σύγκριση με €1.713.371 και €1.761.867, αντίστοιχα, κατά τις 31.12.2018.

Διαγραφές οφειλόμενων ποσών

Στις 16.6.2020, το ΔΣ ενέκρινε την πολιτική που αφορά στο θέμα της διαδικασίας διαγραφής οφειλόμενων ποσών, ελλειμμάτων, αξιών και υλικών και τη σύσταση τριμελούς Τεχνικής Επιτροπής

που θα επιλαμβάνεται των διαγραφών οφειλόμενων ποσών που δεν μπορούν να εισπραχθούν, εφαρμόζοντας κατ' αναλογία το άρθρο 35 του περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμου (Ν.38(Ι)/2014).

Την 1.8.2019, ετοιμάστηκε από την ΔΟΥ κατάσταση οφειλών ύψους €98.653, που αφορούν στα έτη 1988-2016, οι οποίες δεν προβλέπεται να εισπραχθούν.

Σύσταση: Εισηγηθήκαμε όπως η ΔΟΥ υποβάλει την πιο πάνω κατάσταση στην τριμελή Τεχνική Επιτροπή για τα περαιτέρω.

α. Χρεώστες διαφημίσεων. Οι χρεώστες διαφημίσεων, μη συμπεριλαμβανομένων των χρεωστών «Barter», αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών χρεωστών και στις 31.12.2019 ανέρχονταν σε €1.151.410, σε σύγκριση με €1.305.265 στις 31.12.2018, σημειώθηκε δηλαδή μείωση ύψους €153.855 ή 11,8%. Διαχρονικά για το ποσό αυτό έχει αναγνωριστεί και συσσωρευτεί ειδική πρόβλεψη για επισφαλή χρέη ύψους €841.948 (€841.948 και για το 2018).

Όπως φαίνεται πιο κάτω, το πρόβλημα με τους χρεώστες εστιάζεται κατά κύριο λόγο στα οφειλόμενα ποσά παλαιών ετών, για τα οποία το Ίδρυμα δεν λάμβανε έγκαιρα τα απαιτούμενα μέτρα για την είσπραξή τους.

(i) Στις 31.12.2019, το σύνολο των οφειλών από διαφημιστικά γραφεία ανερχόταν σε €611.965, σε σύγκριση με €758.466 στις 31.12.2018, σημειώθηκε δηλαδή μείωση ύψους €146.501 ή 19,3%. Σύμφωνα με κατάσταση που ετοιμάστηκε από το Λογιστήριο του Ίδρυματος, εξακολουθούν να εκκρεμούν οφειλές της περιόδου 1991-2012 ύψους €365.142 από 11 διαφημιστικά γραφεία, για τις οποίες είχαν καταχωριστεί αγωγές, χωρίς ωστόσο το Ίδρυμα, μέχρι σήμερα, να επιτύχει ανάκτηση των ποσών, αφού σε κάποιες περιπτώσεις οι εταιρείες έχουν κλείσει/διαλυθεί.

Επίσης, υπήρχαν πελάτες με οφειλή πέραν των €10.000, με συνολικό ποσό οφειλής €200.675, που μέρος του εκκρεμούσε για περίοδο πέραν των 90 ημερών και σε μερικές περιπτώσεις πέραν του ενός έτους, όπως αναφέρουμε στον πιο κάτω πίνακα:

Διαφημιστικό γραφείο	Υπόλοιπο 31.12.2019	Οφειλή πέραν του ενός έτους	Οφειλή πέραν των 90 ημερών
	€	€	€
ΑΕ (ΣΗΜ 1)	24.751	24.751	-
ΑΖ (ΣΗΜ 2)	90.426	-	90.426
ΑΗ (ΣΗΜ 3)	36.414		--
ΑΘ (ΣΗΜ 2)	22.684	11.293	11.391
ΑΙ (ΣΗΜ 2)	26.400	26.400	--
	200.675	98.858	101.817

ΣΗΜ 1. Στις 17.4.2018, ο Γενικός Διευθυντής του Ίδρυματος απέστειλε συστημένη επιστολή προς την εταιρεία, με την οποία ζήτησε την εξόφληση του οφειλόμενου ποσού μέχρι τις 30.4.2018, αλλιώς το Ίδρυμα θα προέβαινε στη λήψη δικαστικών μέτρων χωρίς οποιαδήποτε άλλη προειδοποίηση. Στις 5.7.2018, ζητήθηκε από το γραφείο του Νομικού Συμβούλου όπως λάβει τα αναγκαία δικαστικά

μέτρα για να εισπραχθεί το οφειλόμενο ποσό. Στις 2.6.2020 καταχωρίστηκε κλητήριο στο Δικαστήριο για εμφάνιση της εταιρείας στο Δικαστήριο.

ΣΗΜ 2. Όπως πληροφορηθήκαμε, μέσα στο πλαίσιο της «Πολιτικής Είσπραξης Χρεωστών», η οποία καθορίστηκε από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Ιδρύματος τον Μάιο του 2017, συμφωνήθηκε με τους πιο πάνω πλάνο αποπληρωμής των οφειλόμενων ποσών.

ΣΗΜ 3. Στις 19.3.2019, έγινε γραπτή συμφωνία μεταξύ των δύο μερών, για την αποπληρωμή του οφειλόμενου ποσού σε 20 ισόποσες μηνιαίες δόσεις των €3.641, με πρώτη δόση τον Μάρτιο του 2019.

- (ii) Επίσης, οι οφειλές από απευθείας πελάτες διαφημίσεων στις 31.12.2019 ανέρχονταν στα €539.445, σε σύγκριση με €546.799 **στις 31.12.2018**, σημειώθηκε δηλαδή μείωση ύψους €7.354 ή 1,3%, από το οποίο ποσό ύψους €513.211 αφορούσε σε παλαιότερα έτη, για πελάτες με οφειλή πέραν των €5.000 (βλέπε πίνακα πιο κάτω). Σημειώνουμε ότι κάποιες από τις εν λόγω εταιρείες έχουν διαλυθεί. Για μία περίπτωση καταχωρίστηκε αγωγή, χωρίς ωστόσο το Ίδρυμα να επιτύχει ανάκτηση του ποσού, αφού η εταιρεία έχει διαλυθεί.

Απευθείας πελάτης διαφημίσεων	Υπόλοιπο 31.12.2019	Οφειλή από το έτος
	€	
ΑΚ (ΣΗΜ 1)	262.119	2011
ΑΛ (Αγωγή)	122.671	2003
ΑΜ (ΣΗΜ 2)	70.777	2007
ΑΝ (ΣΗΜ 3)	35.459	1995
ΑΞ (ΣΗΜ 4)	16.185	1999
ΑΟ (ΣΗΜ 5)	6.000	2013
	513.211	

ΣΗΜ 1. Στις 28.12.2009, το Ίδρυμα υπέγραψε συμφωνία διαφημιστικής δαπάνης με την εταιρεία ΑΚ για την περίοδο 1.1.2010-31.12.2010, η οποία στη συνέχεια ανανεώθηκε για ακόμη δύο έτη. Δεν έγινε κατορθωτό να εντοπιστεί η ανανέωση της συμφωνίας για το έτος 2011, ενώ η συμφωνία για το 2012 δεν φέρει υπογραφή αποδοχής από αντιπρόσωπο της εταιρείας. Το ποσό που οφείλει η εταιρεία στις 31.12.2019 ανήλθε σε €262.119 πλέον τους ανάλογους τόκους και αφορά σε τιμολόγια διαφημίσεων για την περίοδο 2/2011 μέχρι 12/2012. Το Ίδρυμα στις 23.6.2016 κατέθεσε στον Επίσημο Παραλήπτη έγγραφο «επαλήθευσης χρέους πιστωτή» και στις 22.3.2018 ο Γενικός Διευθυντής, με επιστολή του ζήτησε ενημέρωση από την Εποπτική Επιτροπή Επιθεώρησης Διαχειριστών/Εκκαθαριστών της εταιρείας ΑΚ, σχετικά με την πρόοδο της εκκαθάρισης και κατά πόσο υπάρχει πιθανότητα είσπραξης οποιουδήποτε ποσού της οφειλής της προς το ΡΙΚ.

Επισημάναμε ότι η μεγάλη καθυστέρηση στη λήψη μέτρων, για τακτοποίηση των οφειλών πριν τη διάλυση της εταιρείας, πιθανότατα να οδηγήσει στη μη ανάκτησή τους.

ΣΗΜ 2. Η οφειλή ύψους €70.777 αφορά στην περίοδο 2007-2012 και αφορά σε δύο τιμολόγια για τον Ραδιομαραθώνιο 2007 και 2008 και δύο τιμολόγια για την εμφάνιση διαφήμισης της τράπεζας ΑΜ στην επίσημη ιστοσελίδα του Ιδρύματος για τα έτη 2008 και 2012. Αναφέραμε ότι εντοπίστηκε μόνο μία γραπτή συμφωνία μεταξύ του Ιδρύματος και της ΑΜ, όσον αφορά στη διαφήμισή της στην

επίσημη ιστοσελίδα του Ιδρύματος για το έτος 2008, η οποία, ωστόσο, δεν φέρει υπογραφή αποδοχής από αντιπρόσωπο της ΑΜ. Σημειώσαμε και πάλι ότι δεν φαίνεται να λήφθηκε καμία ενέργεια από το Ίδρυμα για είσπραξη του οφειλόμενου ποσού.

ΣΗΜ 3. Στις 25.1.2016 καταχωρίστηκαν δύο αγωγές από τις εταιρείες ΑΠ και ΑΝ εναντίον του ΡΙΚ, για τις υπηρεσίες προβολής και/ή διαφήμισης και/ή δημοσίευσης αγγελιών, όπου οι ενάγοντες ισχυρίζονται ότι δεν έχουν πληρωθεί από το ΡΙΚ. Το ΡΙΚ στις 13.9.2016 καταχώρισε υπεράσπιση και ανταπαιτήσεις, με τις οποίες ζητούσε αναγνωριστική δήλωση ή/και διάταγμα, με το οποίο να αναγνωρίζεται και/ή δηλώνεται ότι οι ενάγοντες οφείλουν να συμψηφίσουν τυχόν ποσά που έχουν να λαμβάνουν και να αποπληρώσουν το ΡΙΚ με οιονδήποτε άλλο ποσό οφείλεται, έξοδα πλέον ΦΠΑ και νόμιμο τόκο.

Στις 13.3.2020, υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών ότι συμφωνούν όπως αποσυρθούν οι εν λόγω αγωγές και από τις δύο πλευρές, νοουμένου ότι τηρηθούν συγκεκριμένες πρόνοιες της συμφωνίας, όπως, η καταβολή από τους ενάγοντες ποσού €5.000 με την υπογραφή της συμφωνίας και €2.500 μηνιαίως μέχρι εξοφλήσεως των οφειλών με την πρώτη πληρωμή στις 15 Απριλίου 2020. Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε για το ύψος του ποσού που εισπράχθηκε μέχρι σήμερα.

ΣΗΜ 4. Η οφειλή ύψους €16.185 αφορά σε τιμολόγια για διαφημιστική προβολή για την περίοδο 1999-2004. Σύμφωνα με στοιχεία που τηρούνται από τον αρμόδιο λειτουργό για την παρακολούθηση των οφειλόμενων ποσών για την πιο πάνω εταιρεία, στις 10.11.2010 στάληκε από τον Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών επιστολή με την οποία ζητείτο η εξόφληση των οφειλών, αλλιώς το Ίδρυμα θα λάμβανε δικαστικά μέτρα χωρίς οποιαδήποτε άλλη προειδοποίηση. Έκτοτε δεν φαίνεται να λήφθηκαν άλλα μέτρα για την είσπραξη της οφειλής. Εγείραμε το ερώτημα γιατί δεν λήφθηκαν δικαστικά μέτρα εναντίον της εν λόγω εταιρείας.

ΣΗΜ 5. Η ΑΟ οφείλει στο Ίδρυμα το ποσό των €6.000, το οποίο αφορά στο τιμολόγιο με αρ. 014/2013, ημερ. 31.12.2013, για διαφημιστική προβολή για την περίοδο 2-11.6.2013. Σύμφωνα με στοιχεία που εντοπίστηκαν στον φάκελο του χρεώστη, το τιμολόγιο εκδόθηκε αρχικά στις 30.6.2013 σε διαφορετικό όνομα αντί του χρεώστη. Όταν εντοπίστηκε το λάθος εκδόθηκε νέο τιμολόγιο στο όνομα της ΑΟ με ημερ. 31.12.2013. Όπως αναφέρεται σε χειρόγραφη σημείωση, ημερ. 15.3.2014, κατόπιν τηλεφωνικής ενημέρωσης που είχε λειτουργός του Ιδρύματος με τον εκπρόσωπο τύπου της ΑΟ, το οφειλόμενο ποσό δεν μπορούσε να πληρωθεί διότι δεν περιλαμβανόταν στις δαπάνες του Προϋπολογισμού του 2014, αλλά αφορούσε σε δαπάνη η οποία περιλήφθηκε στον Προϋπολογισμό του 2013.

Αναφέρουμε ότι, παρόλο που ο Αν. ΓΔ του ΡΙΚ με επιστολή, ημερ. 11.5.2020, ζήτησε την εξόφληση του τιμολογίου, η εξόφληση της οφειλής εξακολουθεί να εκκρεμεί. Το ΡΙΚ θα πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο λήψης δικαστικών μέτρων.

Ο Πρόεδρος του ΡΙΚ μάς πληροφόρησε ότι το διαφημιστικό γραφείο ΑΗ έχει εξοφλήσει τις οφειλές του προς το ΡΙΚ, για τον πελάτη ΑΟ έχει γίνει σχετικός διακανονισμός, ενώ από τον πελάτη ΑΝ δεν έχει εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό.

7.12 Περιθωριακά ωφελήματα μόνιμου προσωπικού

Εκτενής αναφορά για το θέμα έγινε σε προηγούμενες εκθέσεις της Υπηρεσίας μας. Αναφέραμε σχετικά ότι με βάση τη συμφωνία που υπογράφηκε στις 22.6.1990, μεταξύ των συντεχνιών των υπαλλήλων και του ΡΙΚ (αφορούσε στην ανανέωση της Συλλογικής Σύμβασης που έληξε στις 31.12.1988), για πρώτη φορά παραχωρούντο περιθωριακά ωφελήματα συνολικού ύψους 3% επί του μισθολογίου, ενώ υπήρχε πρόνοια πως «τα ωφελήματα αυτά θα διατεθούν για το Ταμείο Υγείας, εκτός εάν συμφωνηθούν άλλοι τρόποι διάθεσής τους μεταξύ των δύο πλευρών». Στις επόμενες συλλογικές συμβάσεις παραχωρήθηκε αύξηση στο πιο πάνω ποσοστό, το οποίο από τις 31.12.2010 ανέρχεται στο 7,55%. Η συσσωρευμένη οφειλή του ΡΙΚ για τα πιο πάνω ωφελήματα ανερχόταν στις 31.12.2019 σε €8.945.971. Τα πιο πάνω ποσά προκύπτουν μετά την αφαίρεση συνολικού ποσού ύψους €2.903.825, το οποίο κατατέθηκε από το ΡΙΚ σε τραπεζικούς λογαριασμούς ως ακολούθως: «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου – Περιθωριακά Ωφελήματα» €2.757.630 (€1.615.475 τα έτη 2003 μέχρι 2009 και €1.142.155 το 2010) και «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου – Περιθωριακά Ωφελήματα Διευθυντικού Προσωπικού» €2.532 (€1.029 το 2005 και €453 το 2006), καθώς και πληρωμή ύψους €143.663 (€60.533 τα έτη 2008 μέχρι 2009 και €83.130 το 2010) στο «Ταμείο Προνοίας Διευθυντικού Προσωπικού».

Για τους πιο πάνω λογαριασμούς επισημάναμε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Για τα ποσά των €2.532 και €143.663, που κατατέθηκαν στον τραπεζικό λογαριασμό «Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου - Περιθωριακά Ωφελήματα Διευθυντικού Προσωπικού» και «Ταμείο Προνοίας Διευθυντικού Προσωπικού», αντίστοιχα και τα οποία έχουν καταβληθεί στο Διευθυντικό Προσωπικό, θα πρέπει να ληφθούν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα, μη αποκλεισμένων των δικαστικών για την επιστροφή τους σε λογαριασμό του Ιδρύματος.

Αναφορικά με το πιο πάνω θέμα, το ΔΣ του Ιδρύματος στη συνεδρία του με αρ. 28/2015, ημερ. 7.10.2015, αποφάσισε όπως τα €3,5 εκ. τα οποία υπάρχουν στο Ταμείο καταβληθούν στους δικαιούχους, υπό την προϋπόθεση οι δικαιούχοι να αποφασίσουν την απαλλαγή του Ιδρύματος από τα €7,5 εκ., τα οποία δεν έχουν καταβληθεί και το Ταμείο Περιθωριακών Ωφελημάτων να τερματιστεί. Αποφασίστηκε επίσης όπως το ΔΣ αποστείλει σχετική επιστολή στον αρμόδιο Υπουργό, ζητώντας συναίνεση για την καταβολή των ωφελημάτων. Σημειώνουμε ότι, μετά από τις συστάσεις του Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών, τον Ιούλιο του 2016, το Ίδρυμα ζήτησε γνωμάτευση από τον Νομικό του Σύμβουλο «για τον καλύτερο και νόμιμο τρόπο απόδοσης των χρημάτων, που είναι κατατεθειμένα σε λογαριασμό – ταμείο περιθωριακών ωφελημάτων ΡΙΚ- στους δικαιούχους». Επειδή εξακολουθούσαν να υπάρχουν διαφορετικές απόψεις μεταξύ των συντεχνιών του προσωπικού για τα εν λόγω ωφελήματα, καθώς και για τον τρόπο διαμοιρασμού του συσσωρευμένου ποσού που υπάρχει κατατεθειμένο σε λογαριασμό και με βάση τη γνωμάτευση του Νομικού του Συμβούλου το Ίδρυμα στη συνεδρία αρ. 55/2016, ημερ. 28.12.2016, αποφάσισε να επαναρχίσει μια νέα προσπάθεια επαφών και συζητήσεων με τις 3 συντεχνίες των υπαλλήλων του Ιδρύματος με στόχο την επίτευξη συμφωνίας.

Η Υπηρεσία μας στην επιστολή, ημερ. 29.10.2018, που στάλθηκε στον Πρόεδρο του ΔΣ του ΡΙΚ, με κοινοποίηση στον Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Εσωτερικών, Γενικό Διευθυντή Υπουργείου Οικονομικών και στον Γενικό Διευθυντή του ΡΙΚ, εξέφρασε τις επιφυλάξεις της κατά πόσο το ποσό των €3,5 εκ., που προήλθε αποκλειστικά από εισφορές του ΡΙΚ, ανήκει στους υπαλλήλους του ΡΙΚ και θα διαμοιραστεί σε αυτούς. Σύμφωνα και με την Απόφαση του Διαιτητή, ημερ. 24.5.2012, δεν είναι ποσό που ανήκει, με την έννοια του ατομικού δικαιώματος, στον κάθε υπάλληλο ξεχωριστά και κατ' αναλογία του μισθού του.

Σημειώσαμε επίσης ότι δεν συμφωνούμε στην κατανομή του ποσού των €3,5 εκ. πλέον τόκοι στους μόνιμους υπαλλήλους και συνταξιούχους, ως ενίσχυση του επιδόματος διακοπών, όταν το ποσό μεταβιβαστεί στο Ταμείο Ευημερίας, ούτε συμφωνούμε με τη δημιουργία νέου ταμείου, το οποίο θα καλύπτει όλους τους υπαλλήλους (δηλ. και τους Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου που στις 31.12.2019 ανέρχονταν στους 247).

Στην Ειδική Έκθεση της Υπηρεσίας μας αρ. ΡΙΚ 02/2019 διατυπώσαμε τις πιο κάτω συστάσεις:

- α.** Όσον αφορά στα χρήματα που έχουν καταβληθεί από το χωριστό Ταμείο των Διευθυντών θα πρέπει να απαιτηθεί η ανάκτησή τους μέσω Δικαστικών Αγωγών.
- β.** Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το Λογιστήριο του Ιδρύματος, για τα έτη 2000-2019 το ίδρυμα κατέβαλε επιπρόσθετα συνολικό ποσό ύψους €14.983.796 για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη του προσωπικού του, το οποίο θα έπρεπε να καταβάλλεται από τον λογαριασμό Περιθωριακών Ωφελημάτων, όπως προβλέπεται στην πρόνοια της Συλλογικής Σύμβασης που διαλαμβάνει ότι «τα ωφελήματα θα διατεθούν για το Ταμείο Υγείας ...».
- γ.** Όπως επισημάναμε και στην επιστολή μας, ημερ. 29.10.2018, εισηγούμαστε όπως ενόψει της εφαρμογής του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓεΣΥ), το ίδρυμα μελετήσει το ενδεχόμενο τα πιο πάνω ποσά να διατεθούν από το ΡΙΚ για την εισφορά που θα επωμιστεί ως εργοδότης, καθώς και ως μέρος της εισφοράς των ίδιων των υπαλλήλων του.

Αναφέραμε σχετικά ότι στις 27.10.2020 υπογράφηκε συμφωνία μεταξύ ΡΙΚ και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων σχετικά με τον τελικό διακανονισμό που αφορά το ΤΠΩ, η οποία, μεταξύ άλλων, προβλέπει:

- α.** Την άμεση μεταφορά του ποσού των €3,6 εκ., το οποίο το ΡΙΚ είχε ήδη καταβάλει στο ΤΠΩ, στον λογαριασμό του Ταμείου Ευημερίας των Υπαλλήλων του ΡΙΚ, ως συλλογικό ωφέλημα για να χρησιμοποιηθεί για τους δικαιούχους του Ταμείου.
- β.** Απαλλαγή του ΡΙΚ από τις συσσωρευμένες οφειλές στο ΤΠΩ και το ποσό αυτό να διατεθεί για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων, μέσω της ανέγερσης νέων/ σύγχρονων κτηριακών εγκαταστάσεων και οποιοδήποτε αδιάθετο ποσό να χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή του νέου οργανογράμματος.
- γ.** Ένταξη από την 1.1.2021 των συνεργατών αορίστου χρόνου στο υφιστάμενο Ταμείο Ευημερίας των υπαλλήλων ΡΙΚ.

7.13 Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού 44 των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος (Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, όλοι οι υπάλληλοι, συνταξιούχοι και οι εξαρτώμενοί τους, δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, όπως και οι κυβερνητικοί υπάλληλοι.

Το 2019, οι πληρωμές για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ανήλθαν σε €1.193.118, σε σύγκριση με €901.936 το 2018 και αναλύεται ως εξής:

Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη	2019		2018
	€	€	€
Κρατικά νοσηλευτήρια			
Μόνιμοι και συνταξιούχοι	724.350		
Συνεργάτες (Σημ.1)	<u>232.350</u>	956.700	829.400
Επικουρικό (Σημ.2)		8.130	17.589
Άλλα έξοδα		910	2.300
ΓΕΣΥ (Σημ.3)			
Μόνιμοι	59.426		
Εργάτες	14.277		
Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου	114.039		
Συνεργάτες Ορισμένου Χρόνου	<u>12.185</u>	199.927	
Ταμείο Ιατρείου Συντεχνιών (Σημ.4)		24.057	42.565
Κυβερνητικό Σχέδιο Ωρομίσθιου Προσωπικού		3.394	10.082
ΣΥΝΟΛΟ		1.193.118	901.936

Σημ.1 Από 1.1.2019-απόφαση ΔΣ, ημερ.27.11.2018.

Σημ.2 Από το 1973, το ΡΙΚ εφάρμοσε και επικύρωσε Σχέδιο Υγείας (επικουρικό), που αποτελείται από ιατρούς του ιδιωτικού τομέα διαφόρων ειδικοτήτων. Επισημάναμε ότι ενόψει και της ένταξης των ιδιωτών γιατρών του επικουρικού Σχεδίου στο ΓΕΣΥ, το εν λόγω Σχέδιο πρέπει να τερματιστεί.

Σημ.3 Από 1.3.2019, γίνεται υποχρεωτική αποκοπή από τις αποδοχές των υπαλλήλων ποσοστού 1,7%, σε πρώτη φάση (1.3.2019–30.6.2020 για εξωνοσοκομειακή περίθαλψη) και ποσοστού 2,65% με την πλήρη εφαρμογή του από 1.7.2020. Επιπρόσθετα, το ίδρυμα καταβάλλει ως εργοδότης πρόσθετη εισφορά ποσοστού 1,85% επί των αποδοχών των υπαλλήλων από 1.3.2019 μέχρι 30.6.2020 και 2,90% με την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ από 1.7.2020.

Σημ.4 Το ίδρυμα μέχρι 31.5.2019 κατέβαλε €178,04 ετησίως (με μηνιαίες δόσεις-μειωμένο κατά 50% από 1.8.2019 μέχρι την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ) για κάθε Συνεργάτη/ίδα (Αορίστου Χρόνου) στη συντεχνία

του για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Επιπρόσθετα, οι Συνεργάτες/ιδες κάνουν χρήση και των ιατρών του επικουρικού σχεδίου, βάσει συλλογικής σύμβασης και όρους απασχόλησης των συνεργατών.

Σημειώσαμε ότι για την εφαρμογή των περί Κυβερνητικών Ιατρικών Ιδρυμάτων και Υπηρεσιών Γενικών (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 2013 (Κ.Δ.Π. 143/2013) και της επιστολής του Υπουργείου Υγείας, ημερ. 28.1.2014, το ΔΣ στη συνεδρία του, ημερ. 29.1.2014, αποφάσισε την αποκοπή 1,5% από 1.1.2014 επί των μισθών των μονίμων υπαλλήλων και των συντάξεων των συνταξιούχων. Στη συνέχεια, με διάφορες αποφάσεις του ΔΣ, από 1.1.2016 τερματίστηκε η αποκοπή 1,5% επί των μισθών των μονίμων υπαλλήλων και των συντάξεων των συνταξιούχων. Επιπρόσθετα, αναφέρουμε ότι στον Προϋπολογισμό του Ιδρύματος για το έτος 2019 περιλήφθηκε σχετική πρόνοια για την επιστροφή του 50% της αποκοπής του 1,5% το 2019 (€145.500) και το υπόλοιπο 50% το 2020 (€145.500). Κατά τη διάρκεια του 2019 και 2020 έγινε επιστροφή ποσού ύψους €141.222 και €140.708, αντίστοιχα.

Αναφέραμε ότι αναμένουμε ότι με την πλήρη εφαρμογή του ΓΕΣΥ στις 1.6.2020, η συνεισφορά του ΡΙΚ είναι μόνο αυτή που καθορίζεται στη σχετική νομοθεσία.

7.14 Έκθεση για τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων που δόθηκαν προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κατά τη διάρκεια του έτους 2019

Δυνάμει του άρθρου 24B(4) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, αναφορικά με την εκπλήρωση της αποστολής που ανατίθεται στο Ίδρυμα βάσει του άρθρου 16Α του πιο πάνω Νόμου, στις 21.4.2020 λήφθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών η ετήσια έκθεση που ετοίμασε η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το έτος 2019, στην οποία καταλήγει στο συμπέρασμα ότι με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία, το Ίδρυμα παρέχει πραγματικά μια ισορροπημένη δέσμη υπηρεσιών, μεταδίδει πραγματικά τα προγράμματα που εμπίπτουν στην έννοια της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας και το περιεχόμενο των προγραμμάτων που μετέδωσε το Ίδρυμα στο πλαίσιο της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας κατά το 2019, πληροί πραγματικά τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας που καθορίζονται στο άρθρο 19 της σχετικής νομοθεσίας.

7.15 Αγορά νομικών υπηρεσιών

α. Το Ίδρυμα διατηρούσε μακροχρόνια συνεργασία με συγκεκριμένο Νομικό Σύμβουλο. Στις 29.1.2016 υπογράφηκε συμφωνία για την περίοδο 1.1.2015–31.12.2017, με ετήσια αμοιβή ύψους €45.000 μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και στις 25.7.2017 το ΔΣ αποφάσισε την ανανέωση της πιο πάνω συμφωνίας για ακόμη 3 έτη (1.1.2018-31.12.2020), με τους ίδιους ακριβώς όρους. Σημειώνουμε ότι ένα μέλος του ΔΣ διαφώνησε με την πιο πάνω απόφαση, σε σχέση με την έκταση και το είδος του συμβολαίου.

Επί σειρά ετών η Υπηρεσία μας συνέστηνε όπως η επιλογή του Νομικού Συμβούλου γίνεται στη βάση της εγκυκλίου του Γενικού Λογιστηρίου ΓΛ/ΑΑΔΣ 74, ημερ. 27.4.2016. Στην εν λόγω εγκύκλιο διευκρινίζεται ότι, ακόμη και για συμβάσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Ευρωπαϊκών Οδηγιών του τομέα δημοσίων συμβάσεων (2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ),

ισχύουν και πρέπει να εφαρμόζονται οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της μη διάκρισης των οικονομικών φορέων, στις οποίες προστίθεται και η αρχή της προστασίας του ανταγωνισμού, η οποία θα πρέπει επίσης να εξυπηρετείται και να διασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, ευρύτερα σε κάθε είδους δημόσια σύμβαση. Στην ίδια εγκύκλιο, μεταξύ άλλων, επισημαίνεται ότι ως βέλτιστη πρακτική χειρισμού του συγκεκριμένου θέματος από τις αναθέτουσες αρχές, οι συνεργασίες αυτές να έχουν προκαθορισμένο χρονικό ορίζοντα, κατά κανόνα μέχρι και τα πέντε έτη από την έναρξη της εκάστοτε συνεργασίας. Πριν από τη λήξη των πέντε ετών της εκάστοτε συνεργασίας, να ακολουθείται μια κατά το δυνατόν ανταγωνιστική διαδικασία για επιλογή συνεργάτη.

Ακολουθώντας την πιο πάνω σύσταση της Υπηρεσίας μας, το ΡΙΚ στις 23.12.2020 προκήρυξε διαγωνισμό για αγορά νομικών υπηρεσιών και στη συνέχεια κατακύρωσε την προσφορά σε νέο Νομικό Σύμβουλο για ένα έτος, με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμα ένα έτος και μέγιστη διάρκεια τα πέντε έτη. Η συνολική αμοιβή του Νομικού Συμβούλου ορίστηκε στις €6.000 για ένα έτος πλέον ΦΠΑ.

β. Δικηγορικά έξοδα εισπρακτέα. Στις 31.12.2019, εκκρεμούσε η είσπραξη συνολικού ποσού €51.356 (2018: €51.566), που αφορούσε σε επιδικασθέντα δικηγορικά έξοδα για 12 υποθέσεις που επιδικάστηκαν υπέρ του Ιδρύματος στις πλείστες περιπτώσεις πριν από το 2010.

Σημειώσαμε ότι το Υπουργείο Οικονομικών, με Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου, κάθε χρόνο παραχωρεί οικονομική βοήθεια σε συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα, του οποίου Πρόεδρος είναι άτομο που οφείλει δικηγορικά έξοδα στο ΡΙΚ, για κάλυψη της ετήσιας συνδρομής του στο αντίστοιχο πολιτικό κόμμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο οποίο είναι μέλος. Ως εκ τούτου, θεωρούμε απαράδεκτο τον μη εντοπισμό της διεύθυνσης του ατόμου αυτού στην Κύπρο. Για τα έτη 2017, 2018 και 2019, το Υπουργείο Οικονομικών κατέβαλε στο συγκεκριμένο πολιτικό κόμμα το ποσό των €5.300 για κάθε έτος από το Κονδύλι 03099 «Έκτακτα», βάσει των Αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 82.664, ημερ. 25.5.2017, αρ. 85.282, ημερ. 4.7.2018 και αρ. 87.416, ημερ. 6.5.2019.

Σύσταση: Επισημάναμε και πάλι ότι το Ίδρυμα θα πρέπει να προβαίνει έγκαιρα στη λήψη μέτρων και να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες για είσπραξη των οφειλών. Επειδή κάποια από τα πιο πάνω άτομα πιθανόν να λαμβάνουν μισθό/σύνταξη από το Κράτος ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εισηγούμαστε όπως το ΡΙΚ προβεί στις δέουσες ενέργειες για εντοπισμό τους.

7.16 Έσοδα

α. Προσφερόμενες υπηρεσίες. Όπως αναφέραμε και στις Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας για τα έτη 2017 και 2018, στις 15.5.2015 το Ίδρυμα συνήψε συμφωνία με την εταιρεία AP για την περίοδο 1.6.2015 έως 31.5.2017, με δικαίωμα ανανέωσης για ακόμη 2 χρόνια, για την περίοδο 1.6.2017 έως 31.5.2019, για δικαιώματα μετάδοσης του σήματος του ΡΙΚ στην Αμερική και Καναδά. Με βάση τη συμφωνία, η εν λόγω εταιρεία έπρεπε να καταβάλει, όχι αργότερα από 30 μέρες από την ημερομηνία εκτέλεσης της συμφωνίας, το καθαρό ποσό των US\$10.000, για τα δύο χρόνια διάρκειας της συμφωνίας που θα κάλυπτε και τα προηγούμενα χρόνια, για τα οποία δεν

καταβλήθηκε οποιοδήποτε ποσό. Επίσης, θα έπρεπε να καταβάλει US\$10.000 για την περίοδο ανανέωσης που αναφέρουμε πιο πάνω.

Το ΡΙΚ με επιστολή του τερμάτισε τη συνεργασία με την εν λόγω εταιρεία. Μέχρι σήμερα δεν έχει πληρωθεί κανένα ποσό στο ΡΙΚ.

β. Χρεώστες υπηρεσιών. Το σύνολο των χρεωστών υπηρεσιών στις 31.12.2019 ανερχόταν σε €709.556 (2018: €584.235), μετά την αφαίρεση ειδικής πρόβλεψης ύψους €317.306.

Όπως αναφέραμε και στις Εκθέσεις της Υπηρεσίας μας για τα έτη 2017 και 2018, στους χρεώστες περιλαμβάνεται χρεώστης, ο οποίος στις 31.12.2019 όφειλε στο Ίδρυμα το ποσό των €240.364 για την παροχή διευκολύνσεων εγκατάστασης εξοπλισμού μετάδοσης τηλεόρασης στους υποσταθμούς του ΡΙΚ κατά την περίοδο 1.10.2006 έως 31.10.2010. Για τον εν λόγω χρεώστη έγινε ειδική πρόβλεψη για επισφαλή χρέη (€240.364). Αναφέρουμε ότι, για την είσπραξη της οφειλής το Ίδρυμα κίνησε δύο αγωγές στην εταιρεία (αρ. αγωγής 2028/09 για ποσό €117.770 και αρ. αγωγής 5573/102010 για ποσό €65.823), οι οποίες εκδικάστηκαν υπέρ του ΡΙΚ στις 9.12.2011 και 28.1.2011, αντίστοιχα, χωρίς όμως να εισπραχθεί κάποιο ποσό. Σύμφωνα με στοιχεία του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, η εταιρεία είναι υπό εκκαθάριση με διάταγμα δικαστηρίου.

Σύσταση: Το Ίδρυμα θα έπρεπε να προβεί έγκαιρα στη λήψη μέτρων για είσπραξη των οφειλών.

γ. Συμφωνία παροχής υπηρεσιών στο ΡΙΚ για διαχείριση καντίνας/καφεστιατορίου. Δύο πρώην διαχειριστές της καντίνας εξακολουθούν να οφείλουν από το 2017 τα ποσά των €5.168 και €6.193, αντίστοιχα.

Σύσταση: Θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για είσπραξη των οφειλόμενων ποσών.

7.17 Δαπάνη για υπηρεσιακά ταξίδια

Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν, η συνολική δαπάνη για υπηρεσιακά ταξίδια για το έτος 2019 ανερχόταν σε €250.862 (150 ταξίδια), σε σύγκριση με €192.145 (121 ταξίδια) το 2018.

Ο πίνακας που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

Δαπάνες για υπηρεσιακά ταξίδια			
Λεπτομέρειες	2019	2018	Αύξηση/ μείωση
	€	€	€
Διαγωνισμός τραγουδιού Eurovision	119.213	91.348	27.865
Διάφορα Έξοδα Παραγωγής Προγραμμάτων	16.376	1.612	14.764
Παραγωγή Ντοκιμαντέρ	477	0	477
Διάφορα έξοδα υπηρεσίας ταινιών	8.965	23.511	-14.546
Ψηφιακός Ηρόδοτος	894	1.439	-545

Δαπάνες για υπηρεσιακά ταξίδια			
Λεπτομέρειες	2019	2018	Αύξηση/ μείωση
	€	€	€
Δικαιώματα αθλητικών δικαιωμάτων και άλλα έξοδα	43.945	34.693	9.252
Έξοδα Προσωπικού στο Εξωτερικό	1.333	3.185	-1.852
Κάλυψη επισκέψεων Κυβερνητικών Εκπροσώπων	10.529	7.905	2.619
Άλλα Συνέδρια	0	4.552	-4.552
Έξοδα μετεκπαίδευσης	13.562	4.735	8.826
Συνέδρια EBU (Ευρωπαϊκή Ένωση Ραδιοφωνίας)	35.574	19.165	16.409
ΣΥΝΟΛΟ	250.862	192.145	58.717

Η αύξηση κατά €58.717 (31%) αφορά κυρίως στην αύξηση του κόστους συμμετοχής στον διαγωνισμό τραγουδιού στη Eurovision κατά €27.865 (στην επίσημη αποστολή στο Τελ Αβίβ πήγαν 17 άτομα, εκ των οποίων τα 15 για 17 μέρες (3-19/5/2019), έναντι 13 ατόμων για 15 μέρες (29/4-13/5/2018) στη Λισσαβώνα το 2018), στην αύξηση των συμμετοχών σε συνέδρια της EBU (26 ταξίδια το 2019 έναντι 17 το 2018), καθώς και σε 14 ταξίδια της παραγωγού της εκπομπής «Χωρίς αποσκευές» στην Αθήνα στο πλαίσιο ετοιμασίας της εν λόγω εκπομπής.

Από τις €250.862, ποσό αξίας €42.509 αφορούσε σε χρέωση Κονδυλίων του Ιδρύματος για έκδοση 94 αεροπορικών εισιτηρίων. Αναφέρουμε ότι, η αξία των υπόλοιπων 56 αεροπορικών εισιτηρίων (από το σύνολο των 150 αεροπορικών εισιτηρίων) καλύφθηκε από την Προεδρία, τον ΚΟΑ, την ΚΟΠ, την ΕΡΤ και από τους διοργανωτές ή από τα ίδια τα άτομα και ως εκ τούτου δεν περιλαμβάνονται στις δαπάνες του Ιδρύματος. Από τα 94 αεροπορικά εισιτήρια, τα 52 αγοράστηκαν από δύο ταξιδιωτικά γραφεία (28 και 24, αντίστοιχα).

α. Για την κάλυψη 20 αθλητικών γεγονότων έγιναν 30 ταξίδια, στα οποία σε 14 ταξίδια συμμετείχε ένα άτομο, σε έξι ταξίδια συμμετείχαν δύο άτομα και για την κάλυψη των Αγώνων Μικρών Κρατών Ευρώπης συμμετείχαν έξι άτομα, χωρίς την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου. Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε γιατί ήταν απαραίτητη η συμμετοχή δύο ατόμων στα πιο πάνω έξι ταξίδια.

β. Στην έκθεση IBC (International Broadcasting Convention-Διεθνής Σύμβαση Ραδιοτηλεόρασης) στην Ολλανδία, για την ετοιμασία ντοκιμαντέρ για Κύπριο προπονητή στίβου στην Αμερική και στο εργαστήριο για Ολυμπιακούς αγώνες 2020 στο Τόκιο συμμετείχαν τρία άτομα, χωρίς την έγκριση του ΔΣ του ΡΙΚ.

Σημειώνουμε ότι στην εγκύκλιο του Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 138, ημερ. 29.6.2018, που εκδόθηκε μετά την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 85.090, ημερ. 13.6.2018, προνοείται, μεταξύ άλλων, όπως:

- ◆ Η κάθε αντιπροσωπεία να αποτελείται μέχρι δύο πρόσωπα, ανεξάρτητα εάν το κόστος συμμετοχής καλύπτεται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει από τη φιλοξενούσα αρχή.
  - ◆ Η έγκριση για συμμετοχή τριών προσώπων σε αποστολές στο εξωτερικό, παραχωρείται από τον οικείο Υπουργό ή Υφυπουργό ή τον Προϊστάμενο Ανεξάρτητης Αρχής/ Υπηρεσίας/ Γραφείου ή το Διοικητικό Συμβούλιο των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.
  - ◆ Στις περιπτώσεις που απαιτείται η μετάβαση στο εξωτερικό πέραν των τριών προσώπων, υποβάλλεται από τον οικείο Υπουργό ή Υφυπουργό σχετική Πρόταση προς το Συμβούλιο, για εξασφάλιση έγκρισης. Στην περίπτωση των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, να υποβάλλεται Πρόταση μέσω του αρμόδιου Υπουργού.
  - ◆ Η έγκριση για συμμετοχή πέραν των τριών προσώπων σε αποστολές στο εξωτερικό στις περιπτώσεις των Ανεξάρτητων Αρχών/Υπηρεσιών/Γραφείων, παραχωρείται από τον Προϊστάμενο Ανεξάρτητης Αρχής/Υπηρεσίας/Γραφείου.
- γ. Για συνέδρια στην EBU σημειώνουμε ότι σε τέσσερα συνέδρια συμμετείχαν δύο άτομα. Για σκοπούς εξοικονόμησης, έχουμε την άποψη ότι το Ίδρυμα θα μπορούσε να συμμετάσχει με ένα άτομο.
- δ. Δεν ετοιμάζεται σε όλες τις περιπτώσεις το «έντυπο για έγκριση μετάβασης προσωπικού στο εξωτερικό για υπηρεσιακούς σκοπούς», ενώ σε αρκετές περιπτώσεις στις οποίες συμπληρώνεται το έντυπο δεν αναγράφεται σε αυτό το υπολογιζόμενο κόστος του ταξιδιού.

Συστάσεις:

- ◆ **Η έγκριση για συμμετοχή σε αποστολές στο εξωτερικό να γίνεται σύμφωνα με την εγκύκλιο του Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 138, ημερ. 29.6.2018, η οποία αντικαταστάθηκε από την εγκύκλιο αρ. 139, ημερ. 6.9.2019.**
- ◆ **Η επιλογή και συμμετοχή λειτουργών για υπηρεσιακά ταξίδια να γίνεται με μεγαλύτερη φειδώ.**

Ο Πρόεδρος του ΡΙΚ μάς ενημέρωσε ότι έδωσε οδηγίες και εφαρμόζεται η εγκύκλιος του Υπουργικού Συμβουλίου για όλα τα υπηρεσιακά ταξίδια.

7.18 Οχήματα

Στις 31.12.2019, το Ίδρυμα διέθετε συνολικά 27 ιδιόκτητα αυτοκίνητα, εκ των οποίων το ένα παραμένει στο Ίδρυμα για μουσειακούς σκοπούς και τα 3 βρίσκονται ακινητοποιημένα. Από τα 23 αυτοκίνητα, τα 7 δεν φαίνεται να χρησιμοποιούνται από το ΡΙΚ, αφού δεν εντοπίσαμε οποιαδήποτε αγορά καυσίμων. Ζητήσαμε όπως ενημερωθούμε γιατί τα εν λόγω οχήματα δεν χρησιμοποιούνται.

Επιπλέον, το Ίδρυμα ενοικιάζει οχήματα από δύο εταιρείες. Οι δαπάνες για την ενοικίαση 8 οχημάτων (3 οχήματα από την εταιρεία ΑΣ και 5 οχήματα από την εταιρεία ΑΤ) για το 2019 ανήλθαν σε €47.801,, σε σύγκριση με €45.028 το 2018. Επιπρόσθετα, το Ίδρυμα κατέβαλε το 2019 ποσό ύψους €9.114 (€9.611 το 2018) για μετακινήσεις με ταξί. Αναφέρουμε ότι μέρος της δαπάνης

(ποσό €7.549) καλύπτεται με ανταλλαγή προϊόντων, στην οποία παραχωρείται έκπτωση 75%. Επαναλάβαμε την παρατήρησή μας ότι το ΡΙΚ ενοικιάζει τα προαναφερόμενα οχήματα, χωρίς να έχει συνάψει σύμβαση με τις προαναφερόμενες εταιρείες και χωρίς να προκηρύξει διαγωνισμό, σε αντίθεση με την περί δημοσίων συμβάσεων νομοθεσία.

Σημειώνουμε ότι τον Ιούλιο του 2018, το ΤΕΕ προέβηκε σε μελέτη με θέμα «Ενοικίαση οχημάτων Vs αγορά οχημάτων», στην οποία διαφάνηκε ότι η αγορά των αυτοκινήτων ήταν οικονομικά πιο συμφέρουσα από την ενοικίαση των αυτοκινήτων.

Κατόπιν της πιο πάνω μελέτης, τον Ιούνιο του 2020 το ΡΙΚ προκήρυξε διαγωνισμό με ανοικτή διαδικασία, με εκτίμηση δαπάνης €67.227+ΦΠΑ, για την αγορά και πενταετή συντήρηση πέντε καινούργιων οχημάτων τύπου σαλούν.

Ο Πρόεδρος του ΡΙΚ μάς ενημέρωσε ότι το ΡΙΚ το 2020 προκήρυξε διαγωνισμό με ανοικτή διαδικασία και αγόρασε 5 καινούργια οχήματα τύπου σαλούν για τις υπηρεσιακές ανάγκες του ΡΙΚ. Επίσης, το ΡΙΚ αξιοποιώντας τη μελέτη του ΤΕΕ για το θέμα «Ενοικιάσεις οχημάτων Vs αγορά οχημάτων» προχώρησε και το 2021 με την προκήρυξη διαγωνισμού με ανοικτή διαδικασία για αγορά επιπρόσθετων οχημάτων για τις ανάγκες του ΡΙΚ.

7.19 Τηλεοπτικά προγράμματα

α. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7 των περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Δημόσια Ραδιοτηλεοπτική Υπηρεσία) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 616/2003), το Ίδρυμα το αργότερο μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους, υποβάλλει στον Υπουργό Εσωτερικών αναλυτική κατάσταση των προγραμμάτων που θα μεταδίδει κατά τη διάρκεια του επόμενου έτους, για σκοπούς παροχής δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας.

Σημειώνουμε ότι το Ίδρυμα δεν υπέβαλε στον Υπουργό Εσωτερικών αναλυτική κατάσταση των προγραμμάτων για τα έτη 2019 και 2020.

Σύσταση: Το Ίδρυμα να συμμορφώνεται με την πρόνοια του πιο πάνω Κανονισμού.

β. Χορηγίες προγραμμάτων. Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το Ίδρυμα, για την τηλεοπτική περίοδο 2019-2020 ετοιμάστηκαν 8 συμπαραγωγές και 28 παραγωγές.

Σύμφωνα με στοιχεία που μας δόθηκαν από το Εμπορικό Τμήμα, τα συνολικά έσοδα από χορηγίες για το 2019 ανήλθαν σε €249.470.

Από τον έλεγχο έχουν προκύψει τα ακόλουθα:

- (i) Το Εμπορικό Τμήμα ετοίμασε και υπέβαλε προς διαφημιστικά γραφεία/διαφημιζομένους προτάσεις χορηγιών σχεδόν για όλα τα προγράμματα (εκτός από μία περίπτωση – Μαζί/Birlikte). Ωστόσο για 11 προγράμματα δεν υπήρξε ενδιαφέρον για παραχώρηση χορηγίας. Σημειώνουμε ακόμα ότι για ορισμένα προγράμματα εξασφαλίστηκε χορηγία μόνο για μικρό χρονικό διάστημα.
- (ii) Για 7 προγράμματα (4 Δελτία Ειδήσεων και 3 προγράμματα) δεν ζητήθηκαν χορηγίες, επειδή σύμφωνα με το άρθρο 17Γ(4) του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου (Ν.300Α)

«Το Ίδρυμα δεν δύναται να δέχεται χορηγία για τα προγράμματα ειδησεογραφίας και επικαιρότητας, όπως δελτία ειδήσεων και πολιτικές ενημερωτικές εκπομπές:

Νοείται ότι, από την πιο πάνω απαγόρευση εξαιρούνται τα δελτία καιρού, τα χρηματιστηριακά δελτία και τα δελτία συναλλάγματος, καθώς και η αθλητική ενημέρωση».

- (iii) Σημειώνουμε ότι για τα δελτία καιρού δεν ετοιμάστηκε από το Εμπορικό Τμήμα πρόταση για χορηγία.
- (iv) Το ΔΣ στη συνεδρία του αρ. 23/2020, ημερ. 30.6.2020, ενέκρινε διαδικασία εξασφάλισης χορηγιών, στην οποία μεταξύ άλλων προνοείται ότι η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών θα προβαίνει στην ετοιμασία πρότασης για χορηγία, η οποία θα αποστέλλεται πρώτα στον τελευταίο χορηγό του προγράμματος (όπου υπάρχει) και εάν δεν υπάρξει ανταπόκριση εντός δύο εργάσιμων ημερών, τότε η πρόταση θα αποστέλλεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο σε όλα τα διαφημιστικά γραφεία και στους απευθείας πελάτες που ζήτησαν να λαμβάνουν τέτοια ενημέρωση.

Σύσταση: Για σκοπούς διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης, εισηγούμαστε όπως το Ίδρυμα προβαίνει σε δημόσια εκδήλωση ενδιαφέροντος, καθορίζοντας το ελάχιστο ποσό χορηγίας για κάθε εκπομπή που θα γίνεται αποδεκτό.

γ. Ηθοποιοί και παρουσιαστές – συνεργάτες ορισμένου χρόνου. Όπως αναφέραμε και στις προηγούμενες Εκθέσεις μας, οι ηθοποιοί – συνεργάτες ορισμένου χρόνου, αντιμετωπίζονται ως μισθωτοί ορισμένου χρόνου και στις απολαβές τους γίνονται όλες οι προβλεπόμενες συνεισφορές εργοδότη και αποκοπές εργοδοτούμενου, σύμφωνα με τις επιστολές του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ημερ. 27.5.1981 και 22.10.2008. Το ΔΣ, επανεξετάζοντας το θέμα σε συνεδρίες του το 2015, στη βάση νομικής γνωμάτευσης ότι «το εν λόγω θέμα θα πρέπει να είναι θέμα πολιτικής του ΔΣ του ΡΙΚ και ότι η νομολογία δεν υποστηρίζει τη θέση του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως προς το καθεστώς απασχόλησης των ηθοποιών» αποφάσισε, μεταξύ άλλων, ότι από την τηλεοπτική περίοδο 2016-2017 γίνει η κατάλληλη προετοιμασία και διευθέτηση, ώστε οι ηθοποιοί να συνεργάζονται με το Ίδρυμα ως πάροχοι υπηρεσιών. Το ΔΣ στη συνεδρία του αρ. 34/2016, ημερ. 14.9.2016, αποφάσισε όπως το καθεστώς απασχόλησης ηθοποιών είναι με σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Σημειώνουμε ότι, τόσο κατά την τηλεοπτική περίοδο 2018-2019 όσο και για την περίοδο 2019-2020, το Ίδρυμα εξακολουθούσε να απασχολεί τους ηθοποιούς με το καθεστώς μισθωτού ορισμένου χρόνου. Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του 2019 εργοδοτήθηκαν από το Ίδρυμα, με το πιο πάνω καθεστώς, 94 ηθοποιοί με συνολικό κόστος €413.075. Επισημαίνουμε ότι στους πιο πάνω ηθοποιούς που εργοδοτήθηκαν ως μισθωτοί, περιλαμβάνονται άτομα τα οποία εργάστηκαν μόνο για μερικά επεισόδια ή ακόμη και ως κομπάρσοι.

Κατά την τηλεοπτική περίοδο 2019-2020, το Ίδρυμα προέβη σε ανανέωση των υφιστάμενων συμφωνητικών εγγράφων συνεργασίας ορισμένου χρόνου για τέσσερεις παρουσιαστές.

Βάσει των πιο πάνω συμφωνιών, γίνονται αποκοπές και εισφορές από το Ίδρυμα στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τα πιο πάνω συμβόλαια αφορούν σε εργοδότηση υπαλλήλων, αντί σε συνεργάτη ως πάροχο υπηρεσιών και υποχρέωσής του για εγγραφή του στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ως αυτοεργοδοτούμενου.

Αναφέρουμε, επίσης ότι, παρόλο που μετά από συστάσεις της Υπηρεσίας μας, το Ίδρυμα ζήτησε από τους πιο πάνω ηθοποιούς και παρουσιαστές να δηλώσουν τυχόν άλλα εισοδήματά τους για να προβαίνει σε ανάλογη αποκοπή φόρου εισοδήματος, αν προκύπτει, εντούτοις μόνο πέντε συνεργάτες ορισμένου χρόνου συμπλήρωσαν το σχετικό έντυπο με τα άλλα εισοδήματά τους.

Σύσταση: Επαναλαμβάνουμε την άποψή μας, η οποία συμφωνεί με αυτή του Νομικού Συμβούλου του Ιδρύματος, όπως οι συμφωνίες που συνομολογούνται με ηθοποιούς και παρουσιαστές, είναι με το καθεστώς παρόχου υπηρεσιών και σε αυτές να περιλαμβάνονται τέτοιοι όροι, οι οποίοι να διασφαλίζουν τη μη μετατροπή τους σε υπαλλήλους αορίστου χρόνου. Αυτό θα συνεπάγεται στη μείωση του εργοδοτικού κόστους, κυρίως λόγω της μη καταβολής των εργοδοτικών συνεισφορών. Εισηγούμαστε όπως αποσταλεί από το Ίδρυμα σχετική επιστολή επί του θέματος στον Έφορο Φορολογίας.

δ. Μετατροπή συμβασιούχου με το καθεστώς της αγοράς/μίσθωσης υπηρεσιών σε εργοδοτούμενο αορίστου χρόνου. Εκτενής αναφορά για το εν λόγω θέμα έγινε στην Έκθεση της Υπηρεσίας μας για το έτος 2017.

Όπως αναφέραμε, μεταξύ άλλων, στην πιο πάνω Έκθεση, η παρουσιάστρια AAA προσλήφθηκε αρχικά στο ΡΙΚ την 1^η Σεπτεμβρίου 2012, με τη μέθοδο Head Hunting, ως τηλεπαρουσιάστρια Συνεργάτιδα Ορισμένου Χρόνου για 2 χρόνια (1.9.2012–31.8.2014) και στη συνέχεια με αποφάσεις του ΔΣ, σύναψε με το ΡΙΚ 3 συμφωνίες παροχής υπηρεσιών (από 15.9.2014–31.7.2015, 21.9.2015–17.7.2016 και 19.9.2016–14.7.2017). Το ΔΣ του ΡΙΚ στις 18.7.2017 αποφάσισε όπως προσλάβει την παρουσιάστρια AAA, από την 1.8.2017–31.1.2018, με το καθεστώς Μισθωτού Ορισμένου Χρόνου, με ετήσιο μισθό €36.000 και στη συνέχεια όπως τη μετατρέψει από 1.2.2018 (ολοκλήρωση 30 μηνών υπηρεσίας ως Μισθωτή Ορισμένου Χρόνου στο Ίδρυμα) σε εργοδοτούμενο αορίστου χρόνου.

Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε τα ακόλουθα:

(i) **Καθεστώς εργοδότησης.** Ενώ ο νομικός σύμβουλος του Ιδρύματος με ηλεκτρονικό μήνυμά του, ημερ. 12.7.2017, ανέφερε στο Ίδρυμα ότι «θα πρέπει να της δοθεί το κατάλληλο συμβόλαιο» (σημειώνοντας ότι ο εργοδοτούμενος αορίστου χρόνου δεν είναι «μόνιμος», υπό την έννοια ότι έχει το νομικό δικαίωμα να παραμείνει στο ΡΙΚ μέχρι την αφυπηρέτησή του, αλλά αντίθετα, η σύμβαση εργοδότησης αορίστου χρόνου μπορεί να τερματιστεί με εύλογη προειδοποίηση), το Ίδρυμα δεν ετοίμασε σχετικό συμβόλαιο. Στις 9.2.2018, ο τέως ΓΔ του Ιδρύματος με επιστολή του ενημέρωσε την παρουσιάστρια AAA για την ένταξή της στο «Καθεστώς Αορίστου Χρόνου» από 1.2.2018, η οποία επέλεξε να μην ενταχθεί σε μισθολογική κλίμακα.

- (ii) **Κόστος εργασίας.** Κατά τη διάρκεια του 2019, το κόστος εργοδότησης της παρουσιάστριας ανήλθε στις €42.316 και η ίδια εργάστηκε για την έρευνα και παρουσίαση 28 επεισοδίων, διάρκειας μίας ώρας περίπου, συγκεκριμένης εβδομαδιαίας εκπομπής. Δηλαδή, το κόστος της παρουσιάστριας ανά εκπομπή ανήλθε στα €1.511, ποσό το οποίο η Υπηρεσία μας θεωρεί υπερβολικά ψηλό. Ζητήσαμε όπως έχουμε τις απόψεις του Ιδρύματος επί του πιο πάνω θέματος.
- (iii) **Ωράρια εργασίας.** Σύμφωνα με τους όρους απασχόλησης συνεργατών αορίστου χρόνου, οι συνεργάτες πλήρους απασχόλησης εργάζονται κατά μέσο όρο 37,5 ώρες την εβδομάδα, δηλαδή 1950 ώρες τον χρόνο.
- ◆ Από τον έλεγχο των κτυπημάτων της κάρτας της AAA, φαίνεται ότι στις 31.12.2019 παρουσιάζεται ελλειμματικός χρόνος 714 ωρών.
  - ◆ Η παρουσιάστρια AAA, ενώ είναι τοποθετημένη ως πενθήμερη υπάλληλος και οι ώρες εργασίας της είναι από τις 7:30/8:30–15:00/16:00, προσέρχεται στην εργασία της μεταξύ 9:00 και 11:00 π.μ. Επισημάναμε ότι δεν εντοπίσαμε έγκριση για διαφοροποιημένο ωράριο εργασίας.
  - ◆ Κατά τη διάρκεια του 2019, για 16 ημέρες δεν υπάρχουν κτυπήματα κάρτας. Για την 1 Αυγούστου του 2019, σύμφωνα με το ωράριο εργασίας (σημειώνουμε ότι το έντυπο αυτό ετοιμάζεται μόνον για όσους εργάζονται με σύστημα βάρδιας) που ετοιμάζει η ίδια εκ των υστέρων, δηλώνει ότι εργάστηκε 10 ώρες για έρευνα και προετοιμασία. Για τον Αύγουστο του 2019 παρατηρήσαμε έλλειμμα 23,5 ωρών, ενώ λανθασμένα στο έντυπο σημειώνεται έλλειμμα 8,5 ωρών.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι το Ίδρυμα δεν εξασκεί τον απαιτούμενο έλεγχο στον χρόνο εργασίας της AAA και ενδεχομένως να πληρώνεται χωρίς να καλύπτει τις ώρες εργασίας της.

Σύσταση: Η Υπηρεσία μας θεωρεί απαράδεκτο το γεγονός ότι το Ίδρυμα δεν έχει ετοιμάσει το απαιτούμενο συμβόλαιο, σε αντίθεση και με τις οδηγίες του Νομικού Συμβούλου, στο οποίο να καθορίζονται με σαφήνεια οι όροι απασχόλησης και τα καθήκοντα της εν λόγω παρουσιάστριας.

Σχετικά με τον χρόνο εργασίας της παρουσιάστριας, το Ίδρυμα οφείλει να εφαρμόσει τη σχετική Εγκύκλιο του ΓΔ αρ. 34/2016, σύμφωνα με την οποία, σε περίπτωση που προκύπτει ελλειμματικός χρόνος θα ισχύουν οι Κανονισμοί της Δημόσιας Υπηρεσίας. Δηλαδή, θα πρέπει να προβεί σε αφαίρεση από την άδεια ανάπαυσής της, εκτός εάν η ίδια επιθυμεί να της αποκοπεί μισθός, ενώ, παράλληλα, θα πρέπει να προβεί σε εξέταση τυχόν πειθαρχικών παραπτωμάτων.

ε. **Κοστολόγηση προγραμμάτων.** Όπως σημειώσαμε επί σειρά ετών, το υφιστάμενο μηχανογραφημένο λογισμικό πρόγραμμα «Υλάτης» παρέχει τη δυνατότητα κατάτμησης των δαπανών σε κέντρα κόστους (“cost centres”), π.χ. στα προγράμματα, χωρίς αυτό να εφαρμόζεται. Όσον αφορά στις παραγωγές – συμπαραγωγές, γίνεται κατάτμηση των δαπανών που αφορούν σε δαπάνες μισθών συνεργατών ηθοποιών, σκηνικά, ενοικιάσεις στούντιο ή άλλων χώρων γυρισμάτων στα προγράμματα. Ωστόσο, δεν γίνεται κατανομή των απολαβών όλων των μόνιμων

υπαλλήλων και Συνεργατών Αορίστου Χρόνου του Ιδρύματος, στα διάφορα προγράμματα του Ραδιοφώνου και της Τηλεόρασης, αποστερώντας χρήσιμες πληροφορίες όσον αφορά στο πραγματικό κόστος κάθε προγράμματος.

Αναφέρουμε σχετικά ότι στις 30.1.2018, ο τέως ΓΔ του Ιδρύματος ζήτησε από τον Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών και τον Διευθυντή Προσωπικού και Διοίκησης να ενημερωθεί αναφορικά με την εξέλιξη του προγράμματος timesheet, για διασύνδεση της εργασίας με το κόστος ανά υπάλληλο, χωρίς ωστόσο να υπάρξει καμία εξέλιξη για το θέμα.

Σύσταση: Επισημάναμε και πάλι ότι σε πρώτο στάδιο θα πρέπει να γίνει κωδικοποίηση όλων των δραστηριοτήτων/εργασιών του Ιδρύματος και έπειτα, τόσο οι μόνιμοι υπάλληλοι όσο και οι Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου, να συμπληρώνουν μηνιαία κατάσταση εργασιών στη βάση της πιο πάνω κωδικοποίησης, μέσω της οποίας θα γίνεται κατάτμηση της δαπάνης των απολαβών τους.

Η κατάτμηση των δαπανών του Ιδρύματος, σε κέντρα κόστους, θα παρέχει την απαραίτητη πληροφόρηση στο Ίδρυμα για σκοπούς λήψης απόφασης της οικονομικότερης και συμφέρουσας επιλογής για την εσωτερική παραγωγή ή συμπαραγωγή ενός προγράμματος.

στ. Κοστολόγηση ξένου προγράμματος. Το ΤΕΕ στις 6.11.2019 υπέβαλε στον Γενικό Διευθυντή του Ιδρύματος έκθεση για τον έλεγχο της ορθότητας του κόστους των προβολών ξένου προγράμματος που προβλήθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2019. Έγινε τυχαία επιλογή προβολών επεισοδίων σειρών ή ξένων ταινιών και τριών συμβολαίων που σύναψε το ΡΙΚ για την αγορά προγραμμάτων κατά το 2018, καθώς και τριών συμβολαίων κατά το 2019.

Σύμφωνα με την έκθεση του ΤΕΕ, διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- ◆ Η καταχώριση και η αξία των προγραμμάτων/επεισοδίων που προβλήθηκαν είναι ορθή.
- ◆ Όλα τα συμβόλαια που επιλέχθηκαν δεν φέρουν μονογραφές σε κάθε σελίδα.
- ◆ Ένα συμβόλαιο δεν φέρει υπογραφή από την εταιρεία παραχώρησης δικαιωμάτων προβολής.
- ◆ Σε συγκεκριμένο συμβόλαιο αναγράφεται στον αριθμό προβολών η λέξη «απεριόριστος» για το οποίο, για σκοπούς κοστολόγησης καθορίστηκε ο αριθμός των προβολών σε έξι.
- ◆ Δεν υπάρχει λογισμικό σύστημα για τον υπολογισμό του κόστους μετάδοσης του ξένου προγράμματος και όλη η επεξεργασία γίνεται από αρμόδιο λειτουργό της ΔΥΟ, ως ακολούθως:

Με την προβολή των προγραμμάτων, ενημερώνει τον «πίνακα κοστολόγησης» με τη σχετική πληροφόρηση, δηλαδή αφαιρεί τον αριθμό των προγραμμάτων που προβλήθηκαν από τα αποθέματα του ξένου προγράμματος τόσο σε αριθμό όσο και σε κόστος, για να καταλήξει στο κόστος του μεταδομένου ξένου προγράμματος, καθώς και στο κόστος και τον αριθμό των αποθεμάτων του ξένου προγράμματος δηλαδή του «αμετάδοτου» ξένου προγράμματος που έχει στην κατοχή του το ΡΙΚ.

Ο έλεγχος του ΤΕΕ κατέληξε στις ακόλουθες εισηγήσεις:

- ♦ **Συμβόλαια.** Όλα τα συμβόλαια θα πρέπει να μονογράφονται σε όλες τις σελίδες τους και θα πρέπει να αναγράφουν ρητά τον αριθμό των προβολών που δικαιούται το ΡΙΚ ανά πρόγραμμα/ταινία/επεισόδιο.
- ♦ **Λογισμικό πρόγραμμα κοστολόγησης ξένου προγράμματος.** Προκύπτει ανάγκη αγοράς ενός συμβατού λογισμικού προγράμματος κοστολόγησης ξένου προγράμματος, το οποίο θα επιταχύνει τη διαδικασία καταχώρισης του ξένου προγράμματος που προβλήθηκε, θα αποφύγει τη διπλοκαταχώριση της πληροφόρησης από άτομα του συντονισμού και μετά από το αρμόδιο άτομο της ΔΟΥ και θα ελαχιστοποιήσει τυχόν λάθη που γίνονται από τη χειρόγραφη καταχώριση της πληροφόρησης.

Σημείωσε επίσης ότι η αγορά λογισμικού συστήματος αποτελεί αίτημα των αρμόδιων λειτουργιών του Τμήματος Προγραμμάτων Τηλεόρασης που χρονολογείται από το 2009.

Ενόψει των πιο πάνω, το ΤΕΕ εισηγήθηκε όπως τα δύο εμπλεκόμενα Τμήματα Τηλεόρασης και Οικονομικών Υπηρεσιών, σε συνεργασία με τις Τεχνικές Υπηρεσίες, προσδιορίσουν το απαιτούμενο Κονδύλι για την αγορά συστήματος και δρομολογηθούν οι αναγκαίες διαδικασίες για την εγκατάστασή του.

Σύσταση: Το Ίδρυμα να ακολουθήσει τις εισηγήσεις της Αν. Διευθύντριας Εσωτερικού Ελέγχου, με τις οποίες συμφωνούμε.

7.20 Εκκρεμή θέματα

Τα πιο κάτω θέματα, παρόλο που τα πλείστα επισημαίνονται για σειρά ετών, εξακολουθούν να εκκρεμούν.

α. Επιβεβαίωση ακαδημαϊκών προσόντων προσωπικού. Το θέμα απασχόλησε το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος σε συνεδρίες του κατά τα έτη 2014 και 2016.

Το ΔΣ στη συνεδρία του, ημερ. 8.6.2016, ζήτησε από τη Διεύθυνση να ετοιμάσει ολοκληρωμένη έκθεση αναφορικά με τα ακαδημαϊκά προσόντα του προσωπικού που έχουν δηλωθεί αλλά δεν υπάρχουν καταχωρισμένα αντίγραφα των εν λόγω πιστοποιητικών στους προσωπικούς φακέλους. Η εν λόγω έκθεση υποβλήθηκε από τον τότε Αν. Γενικό Διευθυντή στον Πρόεδρο και Μέλη του ΔΣ στις 12.12.2016. Παρατηρήσαμε ότι 11 άτομα από το προσωπικό δεν προσκόμισαν τα απαιτούμενα από τα Σχέδια Υπηρεσίας ακαδημαϊκά τους προσόντα, εκ των οποίων οι τέσσερις απέστειλαν προσωπικές επιστολές στο Διοικητικό Συμβούλιο, εξηγώντας τους λόγους για τους οποίους δεν μπορούν να προσκομίσουν τα απαραίτητα έγγραφα. Το ΔΣ του Ιδρύματος, στη συνεδρία του με αρ. 53/2016, ημερ. 21.12.2016, τόνισε τη δυσφορία και δυσαρέσκειά του σχετικά με τα επτά άτομα που δεν ανταποκρίθηκαν στις κατ' επανάληψη ειδοποιήσεις από το ΡΙΚ για να προσκομίσουν αντίγραφα των ακαδημαϊκών τους προσόντων και ζήτησε από τη Διεύθυνση να τους αποσταλεί επιστολή για τη μη συμμόρφωσή τους.

Σημειώνεται ότι από τα πιο πάνω αναφερόμενα επτά άτομα, τα δύο αποχώρησαν από το Ίδρυμα. Στις 31.1.2018, στα πέντε άτομα που δεν είχαν απαντήσει (το ένα άτομο προσκόμισε αντίγραφο των ακαδημαϊκών του προσόντων το 2018) στάλθηκαν σχετικές επιστολές για προσκόμιση αντιγράφων των ακαδημαϊκών τους προσόντων για ενημέρωση των προσωπικών τους φακέλων, σημειώνοντας ότι με τη μη προσκόμισή τους θα θεωρηθεί ότι δεν κατέχουν τα εν λόγω ακαδημαϊκά προσόντα. Σημειώνουμε, ωστόσο, ότι στις εν λόγω επιστολές δεν γίνεται αναφορά στα μέτρα που το Ίδρυμα προτίθεται να λάβει.

Αναφέρουμε επίσης ότι το ΔΣ δεν φαίνεται να έλαβε οποιαδήποτε απόφαση, σχετικά με το κατά πόσο αποδέχθηκε ή όχι τους λόγους που προέβαλαν τα τέσσερα από τα 11 άτομα για τη μη προσκόμιση των απαραίτητων εγγράφων.

Από τα πιο πάνω προκύπτει ότι συνολικά οκτώ άτομα δεν έχουν προσκομίσει τα απαιτούμενα από τα Σχέδια Υπηρεσίας ακαδημαϊκά τους προσόντα.

Στην Έκθεση Συμμόρφωσης του Ιδρύματος, ημερ. 25.2.2019, αναφέρεται ότι το ΔΣ θεωρεί το θέμα λήξαν, επειδή τα εν λόγω ακαδημαϊκά προσόντα δεν απαιτήθηκαν κατά τη μετατροπή των εν λόγω ατόμων σε Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου, θέση με την οποία η Υπηρεσία μας διαφωνεί.

β. Σχέδια Υπηρεσίας Διευθυντών ΡΙΚ. Σύμφωνα με τον Πίνακα που ακολουθεί, στον Προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2019 υπάρχουν 8 εγκεκριμένες θέσεις Διευθυντών με Μισθολογική Κλίμακα Α15+2, από τις οποίες οι 3 θέσεις ήταν κενές. Κατά τη διάρκεια του έτους, ένας Διευθυντής απουσίαζε με άδεια άνευ απολαβών και τη θέση του αναπληρούσε Ανώτερος υπάλληλος του Ιδρύματος. Τις 2 από τις 3 κενές θέσεις Διευθυντών αναπληρούσαν υπάλληλοι του ΡΙΚ.

Παρατηρήσαμε ότι τα Σχέδια Υπηρεσίας μόνο για τις 2 από τις 8 θέσεις Διευθυντών προνοούν την Κλίμακα Α15+2, ενώ για τις υπόλοιπες θέσεις, τα Σχέδια Υπηρεσίας προνοούν την Κλίμακα Α14. Επισημαίνουμε ότι, βάσει των Κανονισμών του Ιδρύματος, οι οποίοι εκδόθηκαν δυνάμει του άρθρου 12 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Νόμου και δημοσιεύθηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 7.4.1966, ως Διοικητικές Πράξεις και Γνωστοποιήσεις αρ. 166, «Ο μισθός πάσης θέσεως εν τη υπηρεσία του Ιδρύματος είναι ο καθοριζόμενος εν σχεδίω υπηρεσίας εκδιδόμενω υπό του Ιδρύματος δυνάμει του άρθρου 10 του Νόμου».

Σημειώνουμε ότι στους πιο πάνω Κανονισμούς δεν προνοείται η έγκριση των Σχεδίων Υπηρεσίας από το Υπουργικό Συμβούλιο, σε αντίθεση με ότι ισχύει στα υπόλοιπα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Ο Πίνακας που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

A/A	Διευθυντής	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Σχέδια Υπηρεσίας	Ημ. έγκρισης Σχεδίων Υπηρεσίας
1	Διευθυντής Προσωπικού και Διοίκησης	A15+2	A14	3.11.2004
2	Εσωτερικός Ελεγκτής	A15+2	A14	4.12.2001
3	Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών	A15+2	A14	16.10.2001

A/A	Διευθυντής	Εγκεκριμένος Προϋπολογισμός	Σχέδια Υπηρεσίας	Ημ. έγκρισης Σχεδίων Υπηρεσίας
4	Διευθυντής Ειδήσεων και Επικαιρών	A15+2	A14	4.12.2001
5	Διευθυντής Τεχνικών Υπηρεσιών	A15+2	A14	4.12.2001
6	Διευθυντής Στήριξης Παραγωγής	A15+2	A14	4.12.2001
7	Διευθυντής Προγραμμάτων Τηλεόρασης	A15+2	A15+2	8.12.2009
8	Διευθυντής Ραδιοφωνικών και Μουσικών Προγραμμάτων	A15+2	A15+2	8.12.2009

Οι θέσεις των 8 Διευθυντών του ΡΙΚ δημιουργήθηκαν με το Οργανόγραμμα του 2001, σύμφωνα με το οποίο οι μέχρι τότε Τμηματάρχες (Κλ. Α14) μετονομάστηκαν σε Διευθυντές (Κλ. Α14). Επισημαίνουμε ότι, στη σχετική συμφωνία που υπογράφηκε στις 14.2.2001, μεταξύ ΡΙΚ και Συντεχνιών, αναφερόταν ότι «Οι Τμηματάρχες μετονομάζονται σε Διευθυντές. Αυτό δεν τους δίδει οποιοδήποτε δικαίωμα για μισθοδοτική αναβάθμιση τώρα ή και στο μέλλον, εκ της μετονομασίας της θέσης».

Σημειώνουμε ότι το ΔΣ στις 31.5.2007 (Αρ. Συνεδρίας 14/2007) αποφάσισε τη μισθοδοτική αναβάθμιση των Διευθυντών/Τμηματάρχων από Α14+2 σε Α15+2, με αναδρομική ισχύ από 1.1.2007, χωρίς ωστόσο να προβεί και σε έγκριση νέων Σχεδίων Υπηρεσίας.

Σύσταση: Το Ίδρυμα να προβεί, το συντομότερο δυνατόν, σε τροποποίηση των Σχεδίων Υπηρεσίας των Διευθυντών και να εκσυγχρονίσει τους Κανονισμούς του 1966, ούτως ώστε τα Σχέδια Υπηρεσίας να εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, πρακτική που ισχύει και στα υπόλοιπα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

γ. Νομοθεσία και Κανονισμοί

Τροποποιητικοί Προϋπολογισμοί. Εξακολουθούν να εκκρεμούν στο Υπουργείο Εσωτερικών οι εγκρίσεις Τροποποιητικών Προϋπολογισμών, για κάλυψη υπερβάσεων που προέκυψαν στους Προϋπολογισμούς κατά τα έτη 1995, 2006, 2007 και 2008.

Επισημαίνουμε ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4(4) των περί των Προϋπολογισμών του ΡΙΚ Νόμων, κάθε υπέρβαση Κονδυλίων, κατά παράβαση της προδιαγραφόμενης στα εδάφια (1) και (2) διαδικασίας, θεωρείται ως να μην έγινε νόμιμα και οι λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα Κονδύλια από τα οποία έγινε η υπέρβαση, καθίστανται προσωπικά υπεύθυνοι για κάθε υπέρβαση που διενεργήθηκε ή θα διενεργηθεί.

Σημειώνουμε ότι στις Εκθέσεις Συμμόρφωσης για τις Οικονομικές Καταστάσεις του Ιδρύματος για τα έτη 2014 και 2016, ημερ. 23.10.2015 και 26.9.2017, αντίστοιχα, αναφέρθηκε ότι θα σταλθεί υπενθυμητική επιστολή στο Υπουργείο Εσωτερικών. Στην Έκθεση συμμόρφωσης για το έτος 2015, ημερ. 20.12.2016, αναφέρθηκε ότι «το θέμα βρίσκεται ενώπιον του Υπουργείου Εσωτερικών».

Σημειώνουμε ότι μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οποιαδήποτε ενέργεια για διευθέτηση του θέματος.

Σύσταση: Να γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για κάλυψη των πιο πάνω-υπερβάσεων.

δ. Ωφελήματα προσωπικού. Το θέμα θίγεται από την Υπηρεσία μας από το 1997. Παρόλο που στις 15.12.2015 ορίστηκε λειτουργός για να επιληφθεί του θέματος, η ρύθμιση των Κανονισμών που αφορούν στα ωφελήματα προσωπικού, που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τη μεταφορά αργιών και το σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εξακολουθεί να εκκρεμεί. Αναφέρουμε ότι στις 16.1.2017, ο τότε Αν. ΓΔ με ηλεκτρονικό μήνυμα πρότεινε στο Νομικό Σύμβουλο του Ιδρύματος να αναλάβει τον εκσυγχρονισμό των Κανονισμών για διορισμούς και προαγωγές, όσο και των όρων Υπηρεσίας, που αφορούν στο μόνιμο προσωπικό. Στις 7.12.2018, ο Νομικός Σύμβουλος ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες, έτσι ώστε να υποβάλει την προσφορά του αλλά έκτοτε δεν υπήρξε οποιαδήποτε εξέλιξη.

Σύσταση: Θεωρούμε ότι το πιο πάνω θέμα, για το οποίο γίνεται αναφορά στις επιστολές ελέγχου της Υπηρεσίας μας πέραν των 20 ετών, θα έπρεπε να είχε ήδη τακτοποιηθεί.

ε. Αγωγές εναντίον Διαφημιστικών Γραφείων για μη εξόφληση των οφειλών τους. Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, υπάρχει κίνδυνος απώλειας σημαντικών ποσών που οφείλονται από ορισμένες διαφημιστικές εταιρείες. Ενδεικτικές περιπτώσεις χρεωστών στους οποίους κινήθηκαν αγωγές, αλλά οι οφειλές παραμένουν ανείσπρακτες, αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Διαφημιστικό Γραφείο	Οφειλόμενο ποσό €	Περίοδος οφειλής	Ημερ. καταχώρισης αγωγής	Αρ. αγωγής
ΑΥ	25.439	1.6.2001 - 1.7.2001	6.7.2004	6518/04*
ΑΦ	15.540	1.7.1999 - 1.12.2001	11.6.2004	5593/04
ΑΧ	46.641	31.3.1991 - 31.7.2001	11.6.2004	5594/04

* Καταχωρίστηκε νέα αγωγή με αρ. 9273/10 στις 4.11.2010 και εξεδόθη απόφαση και πάλι υπέρ του Ιδρύματος στις 28.1.2014.

** Δημοσιεύτηκε στις 28.5.2021 τρίμηνη προειδοποίηση για διαγραφή της από το Μητρώο του Εφόρου Εταιρειών.

Κατά τα έτη 2010-2013, κινήθηκαν 19 νέες αγωγές και 1 αγωγή το 2018. Σημειώνουμε ότι, 8 από τις αγωγές που κινήθηκαν κατά το 2009 και 2010, εκδικάστηκαν υπέρ του Ιδρύματος για το συνολικό ποσό των €304.153 πλέον τόκοι και νομικά έξοδα (εκ των οποίων οι 3 αγωγές συνολικού ποσού €27.646 διαγράφηκαν κατόπιν απόφασης του ΔΣ), χωρίς ωστόσο να έχει εισπραχθεί οποιοδήποτε ποσό.

Ο πιο κάτω πίνακας είναι ενδεικτικός.

Αριθμός αγωγής	Όνομα εταιρείας	Ημερ. απόφασης	Ποσό εκδικασθέν από δικαστήριο	Οφειλόμενο ποσό 31.12.2019
			€	€

4602/10	AΨ	6.4.2011	2.505	3.143
6527/10	AΩ	24.5.2011	24.068	25.204
2028/09	BA	6.6.2012	117.771	240.364
5573/10		2.2.2011	65.824	
5673/10	BB	28.2.2014	66.339	66.339
			276.507	335.050

Μετά από επισκόπηση των σχετικών φακέλων των πιο πάνω υποθέσεων που τηρούνται από το Εμπορικό Τμήμα του Ιδρύματος διαφάνηκε ότι:

- (i) Για τις οφειλές της BA δεν έγιναν οποιεσδήποτε ενέργειες για την είσπραξη των εκδικασθέντων ποσών.
- (ii) Για τις άλλες τρεις υποθέσεις η Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων, με ηλεκτρονικό μήνυμα, ημερ. 25.1.2019, ζήτησε από το γραφείο του Νομικού Συμβούλου όπως ενημερωθεί για οποιεσδήποτε εξελίξεις. Στις 11.2.2019, ενημερώθηκε ότι «εφόσον δεν είχαμε οδηγίες σας για προώθηση οποιωνδήποτε μέτρων εκτέλεσης της εκδοθείσας απόφασης, δεν έχουμε καμία εξέλιξη για σας».

Σημειώνουμε ότι το ΔΣ στις συνεδρίες του, ημερ. 5.9.2017, 13.3.2018 και 4.12.2018, αποφάσισε τη διαγραφή συνολικού ποσού ύψους €226.616, που αφορούσε σε 12 περιπτώσεις αγωγών, αφού προηγουμένως έλαβε σχετική ενημέρωση από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών ότι δεν αναμένεται η είσπραξή τους στο μέλλον, αφού έχουν ήδη εξαντληθεί όλες οι διαδικασίες ανάκτησής τους.

Σύσταση: Εντατικοποίηση των ενεργειών είσπραξης των καθυστερημένων εσόδων και παρακολούθηση χρεωστών, με στόχο την έγκαιρη είσπραξή τους.

στ. Εισιτήρια Junior Eurovision. Όπως αναφέρθηκε και σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, η εταιρεία που ανέλαβε τη διάθεση των εισιτηρίων του διαγωνισμού τραγουδιού Junior Eurovision, που πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό τον Νοέμβριο του 2008, οφείλει προς το Ίδρυμα ποσό ύψους €176.666. Παρόλο που στις 25.11.2010 καταχωρίστηκε σχετική αγωγή και στις 21.11.2011 εκδόθηκε απόφαση υπέρ του Ιδρύματος, σύμφωνα με το Ίδρυμα, δεν έχει εντοπιστεί ο ιδιοκτήτης της εταιρείας και το οφειλόμενο ποσό δεν έχει εισπραχθεί.

Ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με επιστολή του, ημερ. 17.4.2018, προς τον Νομικό Σύμβουλο, ζήτησε να ενημερωθεί κατά πόσο μπορεί το Ίδρυμα να προχωρήσει σε ιδιωτική ποινική δίωξη εναντίον του χρεώστη και της εταιρείας του, δεδομένης και της άποψης του Αρχηγού της Αστυνομίας, ημερ. 13.4.2016, ότι δεν προκύπτει ότι έχει διαπραχθεί οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα, αφού πρόκειται για σύναψη συμφωνίας μεταξύ δύο μερών και αθέτηση των όρων συμφωνίας από το ένα μέρος. Ο Νομικός Σύμβουλος με επιστολή του, ημερ. 20.4.2018, ενημέρωσε τον Γενικό Διευθυντή ότι «από τη στιγμή που το Κράτος έχει αποφανθεί ότι δεν προκύπτει ότι έχει διαπραχθεί οποιοδήποτε ποινικό αδίκημα τότε η έγερση ιδιωτικής ποινικής δίωξης θεωρείται ως κατάχρηση

διαδικασίας». Στην ίδια επιστολή, ο Νομικός Σύμβουλος τονίζει ότι «το θέμα έχει τύχει άθλιου χειρισμού από τους τότε ιθύνοντες στο ΡΙΚ».

Παρόλο που σε προηγούμενες Εκθέσεις μας είχαμε συστήσει όπως το ΔΣ προβεί σε έρευνα για την όλη διαδικασία ανάθεσης της διάθεσης των εισιτηρίων στη συγκεκριμένη εταιρεία, για πιθανή διάπραξη πειθαρχικών αδικημάτων (από μέρους των Διευθυντών ή άλλων λειτουργών του Ιδρύματος), εντούτοις, μέχρι σήμερα, το ΔΣ δεν έχει προβεί στη συγκεκριμένη έρευνα.

Αναφέρουμε σχετικά ότι, κατά τη διάρκεια του περσινού ελέγχου δόθηκε στην Υπηρεσία μας αντίγραφο έρευνας που έγινε στις 14.7.2009 από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου, όσον αφορά στο κατά πόσο έπρεπε να γίνει γραπτή συμφωνία, κατά πόσο η παράλειψη εμπεριέχει υπηρεσιακές ευθύνες και εάν αυτό είναι δυνατό να έχει ως συνέπεια απώλεια εισοδημάτων ή άλλες επιπτώσεις στο ΡΙΚ. Τα πορίσματα της έρευνας ήταν τα ακόλουθα:

- ♦ Θα έπρεπε να είχε γίνει γραπτή συμφωνία και η μη υπογραφή της βαρύνει περισσότερο το ΡΙΚ και κατ' επέκταση φαίνεται να υπάρχουν υπηρεσιακές ευθύνες επί τούτου.
- ♦ Υπάρχει δυνατότητα απώλειας εισοδημάτων για το ΡΙΚ.

Σύμφωνα με την Έκθεση Συμμόρφωσης, ημερ. 25.2.2019, το Ίδρυμα προτίθετο να προχωρήσει στη διαγραφή της οφειλής.

Σύσταση: Παρόλο που έχουμε συστήσει στο Ίδρυμα, λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα της έρευνας που ετοιμάστηκε από τον Διευθυντή Εσωτερικού Ελέγχου, κατόπιν συνεννόησης με τον Νομικό του Σύμβουλο, να λάβει τα δέοντα μέτρα εναντίον των υπευθύνων, εντούτοις στην έκθεση συμμόρφωσης του Ιδρύματος, ημερ. 25.2.2019, το Ίδρυμα ανέφερε ότι προτίθετο να προχωρήσει στη διαγραφή της οφειλής.

ζ. Δισκοθήκη. Κατά την περίοδο Μαρτίου 2018–Δεκεμβρίου 2018 διενεργήθηκε φυσική καταμέτρηση του αποθέματος του αρχαιακού υλικού της δισκοθήκης και σύμφωνα με την έκθεση που ετοιμάστηκε από την Προϊσταμένη Αρχείου, κατά τη συμφιλίωση των αποθεμάτων παρουσιάστηκε έλλειμμα 4.391 δίσκων, από τους οποίους 317 δίσκοι παρουσιάζονται χρεωμένοι σε λειτουργούς του ΡΙΚ και 57.112 δίσκοι ή άλλο υλικό δεν είχε καταχωριστεί στο σύστημα.

Στις 17.2.2020, ο Αν. ΓΔ ζήτησε από τους λειτουργούς του ΡΙΚ την επιστροφή των δίσκων και μέχρι τις 17.6.2020 είχαν επιστραφεί 142 δίσκοι.

Σύσταση: Το Ίδρυμα να μεριμνά για τη διαφύλαξη της περιουσίας του και το συντομότερο να απαιτηθεί η επιστροφή και των υπόλοιπων δίσκων, διαφορετικά να ληφθούν μέτρα εναντίον των συγκεκριμένων λειτουργών. Οι 57.112 δίσκοι ή άλλο υλικό να καταχωριστούν αμέσως στο σύστημα.

η. Χρεώστες εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ. Όπως αναφέραμε εκτενέστερα σε προηγούμενες Εκθέσεις μας, παρόλο που η χρέωση εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ, στους λογαριασμούς της ΑΗΚ, τερματίστηκε από 1.7.2000, εντούτοις το ΡΙΚ επί σειρά ετών δεν έχει προβεί στις δέουσες ενέργειες για διεκδίκηση των οφειλόμενων ποσών. Αναφέρουμε σχετικά ότι το Υπουργείο Εσωτερικών με επιστολή του, ημερ. 19.11.2012, εισηγήθηκε στο ΡΙΚ τη διαγραφή υπολοίπων κάτω των €500 και

να αποφασίσει κατά πόσο θα προβεί στη διαγραφή ή μη των οφειλών για ποσά μεγαλύτερα των €500 και την καταχώριση ή μη αγωγών, νοουμένου ότι διερευνηθεί προηγουμένως με τον Νομικό Σύμβουλο η δυνατότητα καταχώρισης των αγωγών, βάσει των προνοιών του περί Παραγραφής Αγωγίμων Δικαιωμάτων Νόμου (Ν.66(Ι)/2012).

Ο ΔΠΔ του Ιδρύματος με ηλεκτρονικό μήνυμά του, ημερ. 15.5.2018, ζήτησε από τον Νομικό Σύμβουλο όπως πληροφορήσει το Ίδρυμα κατά πόσο, με βάση τον πιο πάνω Νόμο, εξακολουθεί ή όχι να υπάρχει αγωγή δικαίωμα εκ μέρους του ΡΙΚ. Στις 17.5.2018, ο Νομικός Σύμβουλος σε ηλεκτρονικό μήνυμά του ανέφερε ότι ο πιο πάνω Νόμος είναι εξαιρετικά πολύπλοκος και συνήθως εγείρονται αγωγές και αναμένεται από το άλλο μέρος να εγείρει ενδεχόμενη παραγραφή ως υπεράσπιση. Εξέφρασε την άποψη ότι το ΡΙΚ έχει «δικαίωμα» να εγείρει αγωγή εναντίον των χρεωστών του για οφειλές άνω των €500 και εισηγήθηκε όπως αρχικά εγερθούν περίπου 10 αγωγές. Στη συνέχεια, ο Γενικός Διευθυντής του Ιδρύματος με επιστολή του, ημερ. 13.12.2018, ενημέρωσε τον Νομικό Σύμβουλο ότι τα στοιχεία που υποστηρίζουν την οφειλή περιορίζονται σε συγκεντρωτικές λίστες που παρέδωσε η ΑΗΚ στο ΡΙΚ το 2000 που τερματίσθηκε ο σχετικός Νόμος για την είσπραξη της εισφοράς υπέρ του ΡΙΚ από την ΑΗΚ και ζήτησε να ενημερωθεί κατά πόσο αυτά τα στοιχεία είναι ικανοποιητικά για το δικαστήριο, όσον αφορά στην απόδειξη της οφειλής.

Σημειώνουμε ότι, μέχρι την ημερομηνία αποπεράτωσης του ελέγχου, δεν υπήρξε σχετική απάντηση από τον Νομικό Σύμβουλο του Ιδρύματος.

Αναφέρουμε ότι το υπόλοιπο των πιο πάνω χρεωστών στις 31.12.2019 ανερχόταν στα €180.981. Σημειώνουμε ότι για το ποσό αυτό υπάρχει πρόνοια για επισφαλείς χρεώσεις.

Γενική Σύσταση: Επαναλαμβάνουμε τη σύστασή μας όπως το Ίδρυμα διερευνήσει τους λόγους για τη συσσώρευση και μη έγκαιρη απαίτηση των παλαιών οφειλών και εάν και εφόσον διαπιστωθούν λάθη και παραλείψεις, να εξεταστεί το ενδεχόμενο απόδοσης ευθυνών στους αρμόδιους λειτουργούς του Ιδρύματος.

8. Γενικά συμπεράσματα

Παρόλο που το Ίδρυμα συνεχίζει να εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από την κρατική χορηγία και παρόλο που το κόστος προσωπικού αποτελεί μεγάλο μέρος του Προϋπολογισμού του και μελέτες δεικνύουν την ανάγκη περιορισμού του, εντούτοις το Ίδρυμα όχι μόνο δεν λαμβάνει μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά αντίθετα ενεργεί με τρόπο που συνεχώς διογκώνει το πρόβλημα και μάλιστα χωρίς να τηρούνται οι ορθές πρακτικές και διαδικασίες που επιτάσσουν οι αρχές της χρηστής διοίκησης και χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης. Από τον έλεγχο διαπιστώσαμε επίσης ότι το ΡΙΚ, σε πολλές περιπτώσεις, παρουσιάζει αδυναμίες και παραλείψεις ως προς τη συμμόρφωση με τη σχετική νομοθεσία/Κανονισμούς.

---

9. Γενικές συστάσεις

Το Ίδρυμα θα πρέπει να αλλάξει εντελώς την κουλτούρα διακυβέρνησής του, έχοντας ως γνώμονα την υποχρέωσή του να διασφαλίζει τα συμφέροντα του Ιδρύματος και των πολιτών γενικότερα και να ενεργεί πάντοτε στο πλαίσιο της νομιμότητας με εφαρμογή των ορθών πρακτικών και διαδικασιών που επιτάσσουν οι κανόνες χρηστής διοίκησης και χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΡΙΚ/01/2022

Παράρτημα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ - Ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

Αξιωματούχοι και Επαγγελματικοί Σύμβουλοι	1
Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών	2 - 5
Κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων	6
Κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης	7
Κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης	8
Κατάσταση των ταμειακών ροών	9
Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις	10 - 43
Πρόσθετες πληροφορίες	

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

Διοικητικό Συμβούλιο:

Ανδρέας Φράγκος, Πρόεδρος - Διορίστηκε στις 23.1.2019
Θανάσης Τσώκος, Πρόεδρος - Διορίστηκε Μέλος στις 31.12.2013
μέχρι 12.5.2015, Αντιπρόεδρος στις 13.5.2015 μέχρι 24.2.2016 και
Πρόεδρος στις 25.2.2016 μέχρι 22.1.2019
Σταύρος Ίωακείμ, Αντιπρόεδρος - Διορίστηκε Μέλος στις 13.5.2015
μέχρι 14.9.2020 και στις 15.9.2020 ως Αντιπρόεδρος
Γιάννος Πανταζής, Αντιπρόεδρος - Διορίστηκε Μέλος στις 13.5.2015
και Αντιπρόεδρος στις 23.1.2019 και παραιτήθηκε στις 1.9.2020
Στέλλα Μιχαηλίδου, Αντιπρόεδρος - Διορίστηκε Μέλος στις
31.12.2013 μέχρι 24.2.2016 και Αντιπρόεδρος στις 25.2.2016 μέχρι
22.1.2019
Χαράλαμπος Χρυσοστόμου, Μέλος - Διορίστηκε στις 31.12.2013
μέχρι 22.1.2019
Πάνος Ν. Παναγιώτου, Μέλος - Διορίστηκε στις 25.2.2016 μέχρι
22.1.2019
Κυριάκος Γέρου - Διορίστηκε στις 15.9.2020
Μαρία Χριστοφίδου, Μέλος - Διορίστηκε στις 18.7.2016
Χάρης Νεοφύτου, Μέλος - Διορίστηκε στις 18.7.2016
Ελένη Λουκά, Μέλος - Διορίστηκε την 1.3.2017
Ιορδάνης Παλληκαράς, Μέλος - Διορίστηκε στις 23.1.2019
Δρ. Ιωάννης Τσαγγαρίδης, Μέλος - Διορίστηκε στις 23.1.2019
Δρ. Νεόφυτος Λαμπερτίδης, Μέλος - Διορίστηκε στις 23.1.2019

Γενικός Διευθυντής

Γρηγόρης Μαλιώτης - Διορίστηκε Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής
τον Δεκέμβριο 2019
Μιχάλης Μαραθεύτης - Παραιτήθηκε τον Δεκέμβριο 2019

Ανεξάρτητοι Ελεγκτές:

APC Audit Tax Advisory Ltd
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
CITY FORUM: Φλωρίνης 11
6ος Όροφος, Γραφείο 601
1065 Λευκωσία
Κύπρος

Αναλογιστές

i.e. Muhanna & Co Actuaries & Consultants

Νομικός Σύμβουλος:

Χρυσ αφίνης & Πολυβίου Δ.Ε.Π.Ε.

Εγγεγραμμένο γραφείο:

Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου
Λεωφόρος ΡΙΚ
2120 Αγλαντζιά
Λευκωσία
Κύπρος

Τραπεζίτες:

Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ
Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ
Alpha Bank Cyprus Ltd

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών

Προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Έκθεση επί του Ελέγχου των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις οικονομικές καταστάσεις του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (το "ΡΙΚ"), όπως παρουσιάζονται στις σελίδες 6 μέχρι 43 και αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2019, τις καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων, μεταβολών καθαρής θέσης και των ταμειακών ρών του έτους που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περιλήψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της χρηματοοικονομικής θέσης του ΡΙΚ στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και της χρηματοοικονομικής του επίδοσης και των ταμειακών ρών του για το έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ.300Α, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους του 1959 μέχρι 2020.

Βάση γνώμης

Ο έλεγχός μας έχει διενεργηθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ). Οι ευθύνες μας, με βάση αυτά τα πρότυπα, περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο 'Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων' της έκθεσής μας. Είμαστε ανεξάρτητοι από το ΡΙΚ σύμφωνα με τον Διεθνή Κώδικα Δεοντολογίας Λογιστών (συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Προτύπων Ανεξαρτησίας), που εκδίδεται από το Διεθνές Συμβούλιο Προτύπων Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Λογιστές (Κώδικας ΔΣΠΔΕΛ) και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο οικονομικών καταστάσεων στην Κύπρο και έχουμε συμμορφωθεί με τις άλλες ευθύνες δεοντολογίας που απορρέουν από τις απαιτήσεις αυτές και τον Κώδικα ΔΣΠΔΕΛ. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν βάση για την ελεγκτική μας γνώμη.

Έμφαση θέματος

Επισύρουμε την προσοχή στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης που δείχνει ότι στις 31 Δεκεμβρίου 2019 το σύνολο των υποχρεώσεων υπερέβαινε το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων κατά €131,646,602 (εκ των οποίων €125,590,420 αφορούν τη υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων και €8,991,610 τα Περιθωριακά Ωφελήματα Προσωπικού). Η ικανότητα του ΡΙΚ να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στηρίζεται στη νομική υποχρέωση που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει για κάλυψη οποιουδήποτε ελλείμματος παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του ΡΙΚ βάσει του Περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Τροποποιητικού Αρ. 2 Νόμου του 2000, καθώς επίσης και στη συνέχιση παροχής Κρατικής Χορηγίας σύμφωνα με τον Νόμο Ν116(1)/2003, όπως και στη μη υποχρέωση για άμεση καταβολή των οφειλών προς τα Ταμεία Συντάξεων του ΡΙΚ. Η γνώμη μας δεν έχει επιφύλαξη σε σχέση με αυτό το θέμα.

Βάσει του άρθρου 24B του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου ΚΕΦ. 300Α, το ΡΙΚ παρουσιάζει στη σημείωση 30 των οικονομικών καταστάσεων χωριστούς λογαριασμούς. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει καθορισμένο λεπτομερές καθοδηγητικό πλαίσιο ως προς την ετοιμασία τέτοιων χωριστών λογαριασμών, το ΡΙΚ πιστεύει ότι οι εν λόγω χωριστοί λογαριασμοί που παρουσιάζονται στη σημείωση 30 των οικονομικών καταστάσεων πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής νομοθεσίας στον καλύτερο δυνατό βαθμό. Η γνώμη μας δεν έχει επιφύλαξη σε σχέση με αυτό το θέμα.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών (συνέχεια)

Προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Άλλες πληροφορίες

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες αποτελούνται από τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην κατάσταση 1 "Μισθοί και Ωφελήματα Προσωπικού", κατάσταση 2 "Έξοδα Προγραμμάτων", και κατάσταση 3 "Γενικά Έξοδα" αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελεγκτή επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφέρουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σχετικά με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να διαβάσουμε τις άλλες πληροφορίες, έτσι ώστε να αξιολογήσουμε, κατά πόσο αυτές δεν συνάδουν ουσιωδώς με τις οικονομικές καταστάσεις ή με τη γνώση που έχουμε αποκτήσει κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ή διαφαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις διαδικασίες που έχουμε πραγματοποιήσει, συμπεράνουμε ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε να αναφέρουμε τίποτα επί αυτού.

Ευθύνες του Διοικητικού Συμβουλίου για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις απαιτήσεις του περί Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους του 1959 μέχρι 2020, και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο να αξιολογήσει την ικανότητα του ΡΙΚ να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιώντας όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, θέματα που σχετίζονται με τη συνέχιση της δραστηριότητας του ΡΙΚ και την υιοθέτηση της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός εάν το Διοικητικό Συμβούλιο προτίθεται, είτε να θέσει το ΡΙΚ σε εκκαθάριση ή να παύσει τις δραστηριότητες, ή όταν δεν έχει ρεαλιστικές εναλλακτικές επιλογές από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι υπεύθυνο για την επίβλεψη της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς του ΡΙΚ.

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας, είναι να αποκτήσουμε λελογισμένη διασφάλιση για το κατά πόσον οι οικονομικές καταστάσεις στο σύνολο τους είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, οφειλόμενου είτε σε απάτη είτε σε λάθος και η έκδοση έκθεσης ελεγκτή, η οποία να περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Λελογισμένη διασφάλιση συνιστά υψηλού βαθμού διασφάλιση, αλλά όχι εγγύηση, ότι ο έλεγχος όπως αυτός πραγματοποιήθηκε με βάση τα ΔΠΕ πάντοτε θα εντοπίζει ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν, είτε από απάτη, είτε από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη εάν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμενόταν, ότι θα επηρεάσουν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λήφθηκαν με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών (συνέχεια)

Προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Ευθύνες του Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων (συνέχεια)

Ως μέρος ενός ελέγχου σύμφωνα με τα ΔΠΕ, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Αναγνωρίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους για ουσιώδη σφάλματα στις οικονομικές καταστάσεις που οφείλονται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζουμε και εφαρμόζουμε ελεγκτικές διαδικασίες οι οποίες ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και λαμβάνουμε ελεγκτικά τεκμήρια τα οποία είναι επαρκή και κατάλληλα για να αποτελέσουν τη βάση της γνώμης μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ενός ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι μεγαλύτερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, λόγω του ότι η απάτη μπορεί να περιλαμβάνει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς δηλώσεις ή την παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που είναι σχετικές με τον έλεγχο, προκειμένου να σχεδιάσουμε ελεγκτικές διαδικασίες που είναι κατάλληλες υπό τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου του ΡΙΚ.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- Συμπεραίνουμε για την καταλληλότητα της χρήσης από το Διοικητικό Συμβούλιο της αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και, με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν, κατά πόσον υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα που να σχετίζεται με γεγονότα ή συνθήκες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας, που ενδέχεται να φανερώσει σημαντική αμφιβολία ως προς την ικανότητα του ΡΙΚ να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα. Εάν συμπεράνουμε, ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση μας να επισύρουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις, ή εάν τέτοιες γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς, να τροποποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται στα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα το ΡΙΚ να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, δομή και περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, και κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις αντικατοπτρίζουν τις συναλλαγές και γεγονότα με τρόπο που να επιτυγχάνεται η αληθινή και δίκαιη εικόνα.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στο Διοικητικό Συμβούλιο θέματα σχετικά με το προβλεπόμενο πεδίο και χρονοδιάγραμμα του ελέγχου και σημαντικά ευρήματα από τον έλεγχο, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που εντοπίσαμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών (συνέχεια)

Προς το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου

Άλλα Θέματα

Αυτή η έκθεση, περιλαμβανομένης και της γνώμης, ετοιμάστηκε αποκλειστικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ, τον Υπουργό Εσωτερικών, τη Βουλή των αντιπροσώπων και το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 69 του περί Ελεγκτών Νόμου του 2017, τις πρόνοιες του περί Ραδιοφωνικού Ίδρυματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους του 1959 μέχρι 2020 και για κανένα άλλο σκοπό. Δίνοντας αυτή τη γνώμη δεν αποδεχόμαστε και δεν αναλαμβάνουμε ευθύνη για οποιοδήποτε άλλο σκοπό ή προς οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο στη γνώση του οποίου αυτή η έκθεση δυνατόν να περιέλθει.

Συγκριτικοί αριθμοί

Οι οικονομικές καταστάσεις του ΡΙΚ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ελέγχθηκαν από τον ελεγκτικό οίκο Baker Tilly Klitou & Partners Ltd, ο οποίος εξέφρασε γνώμη χωρίς επιφύλαξη με έμφαση θέματος επί εκείνων των οικονομικών καταστάσεων την 28η Μαΐου 2019.

Αθηνά Φ. Κωνσταντίνου
Εγκεκριμένη Λογιστής και Εγγεγραμμένη Ελεγκτής
εκ μέρους και για λογαριασμό της
APC Audit Tax Advisory Ltd
Εγκεκριμένοι Λογιστές και Εγγεγραμμένοι Ελεγκτές
CITY FORUM: Φλωρίνης 11
6ος Όροφος, Γραφείο 601
1065 Λευκωσία
Κύπρος

Λευκωσία, 31 Μαΐου 2021

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Σημ.	2019 €	2018 €
Εισοδήματα	8	35,517,106	32,735,713
Έξοδα προγραμμάτων	9	(14,211,013)	(15,113,635)
Μισθοί και ωφελήματα προσωπικού	11	(8,087,320)	(8,314,554)
Αποσβέσεις και χρεολύσεις	15	(1,908,899)	(2,096,211)
Γενικά έξοδα	10	<u>(3,252,948)</u>	<u>(3,547,712)</u>
Πλεόνασμα από εργασίες πριν από τα καθαρά έξοδα χρηματοδότησης		8,056,926	3,663,601
Έσοδα χρηματοδότησης		8,274	15,416
Έξοδα χρηματοδότησης		<u>(24,510)</u>	<u>(12,337)</u>
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα χρηματοδότησης	12	<u>(16,236)</u>	3,079
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		8,040,690	3,666,680
Φορολογία	13	<u>(36,653)</u>	25,062
Πλεόνασμα για το έτος		<u>8,004,037</u>	<u>3,691,742</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα			
<i>Ταμείο Συντάξεων</i>			
Αναλογιστική ζημιά - Χρηματοοικονομικές παραδοχές	29	(11,323,749)	(1,080,988)
Αναλογιστική ζημιά - Εμπειρία	29	(136,970)	(1,358,494)
Μεταβολή μεταξύ αναμενόμενης και πραγματικής απόδοσης περιουσιακών στοιχείων	29	320,633	507,027
<i>Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψής</i>			
Αναλογιστικό κέρδος	29	<u>20,850</u>	10,975,721
Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος		<u>(11,119,236)</u>	<u>9,043,266</u>
Συνολικό πλεόνασμα/ (έλλειμμα) για το έτος		<u>(3,115,199)</u>	<u>12,735,008</u>

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

31 Δεκεμβρίου 2019

		2019	2018
	Σημ.	€	€
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	14	8,943,916	9,934,611
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	15	26,745	111,326
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων	16	51,870	51,870
Σύνολο μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		9,022,531	10,097,807
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Αποθέματα εξαρτημάτων, συμπαραγωγών και δικαιωμάτων μετάδοσης προγραμμάτων	17	1,023,440	1,141,526
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	18	3,208,021	2,761,206
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	19	240,363	74,000
Σύνολο κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων		4,471,824	3,976,732
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		13,494,355	14,074,539
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Αποθεματικά			
Συσσωρευμένο έλλειμμα		(131,646,602)	(128,531,403)
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Μακροπρόθεσμα δάνεια	20	-	542,657
Αναβαλλόμενη φορολογία	21	247,852	244,043
Αναβαλλόμενα έσοδα	23	5,410,391	5,720,522
Υποχρέωση για ωφελήματα προσωπικού	11,29	127,582,031	121,476,866
Σύνολο μη βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		133,240,274	127,984,088
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	22	2,812,499	4,224,462
Τρέχουσες υποχρεώσεις αναβαλλόμενων εσόδων	23	1,289,647	1,937,142
Τρέχουσες δόσεις μακροπρόθεσμων δανείων	20	548,337	810,000
Υποχρέωση για ωφελήματα προσωπικού	11,29	7,250,200	7,650,250
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		11,900,683	14,621,854
Σύνολο υποχρεώσεων		145,140,957	142,605,942
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων		13,494,355	14,074,539

Στις 25 Μαΐου 2021, το Διοικητικό Συμβούλιο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

.....
Ανδρέας Φράγκος
Πρόεδρος

.....
Χρήστος Μαλιώτης
Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Συσσωρευμένο έλλειμμα €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018 όπως δηλώθηκε προηγουμένως	(141,447,793)
Επίδραση της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	181,378
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018 όπως αναπροσαρμόστηκε	(141,266,415)
Πλεόνασμα για το έτος	3,691,744
Λοιπά συνολικά έσοδα	9,043,268
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018/ 1 Ιανουαρίου 2019	(128,531,403)
Πλεόνασμα για το έτος	8,004,037
Λοιπά συνολικά έσοδα/ (ζημιές)	(11,119,236)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	(131,646,602)

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

Σημ.	2019 €	2018 €
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
	8,040,690	3,666,680
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		
Αναπροσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	14 1,812,216	1,997,397
Απόσβεση προγραμμάτων ηλεκτρονικού υπολογιστή	15 96,683	98,813
Πιστωτικούς τόκους	12 (8,274)	(15,416)
Χρεωστικούς τόκους	12 3,496	1,357
(Κέρδος)/ Ζημιά από εκποιήσεις/ διαγραφές εγκαταστάσεων και εξοπλισμού και κόστος απόσυρσης εξοπλισμού	-	(7,141)
Διαγραφές αναβαλλόμενων εσόδων	(1,791,250)	(1,988,578)
Επιβάρυνση για ωφελήματα προσωπικού	2,306,133	2,774,825
	10,459,694	6,527,937
Μεταβολές στο κεφάλαιο κινήσεως:		
Μείωση/(αύξηση) στα αποθέματα	118,086	(88,816)
(Αύξηση)/μείωση στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	(436,945)	1,561,746
Μείωση στις εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις	(1,676,309)	(370,932)
Μεταβολή στα υπόλοιπα ειδικών συμφωνιών "Barter"	254,476	133,646
	8,719,002	7,763,581
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		
Φορολογία που πληρώθηκε	(32,844)	(24,645)
Τόκοι που εισπράχθηκαν	8,274	15,417
	8,694,432	7,754,353
Καθαρά μετρητά που προήλθαν από εργασίες		
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
Πληρωμή για αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού	15 (12,101)	(56,033)
Πληρωμή για αγορά εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	14 (899,335)	(739,480)
Είσπραξη από πώληση εξοπλισμού	-	45,540
	(911,436)	(749,973)
Καθαρά μετρητά για επενδυτικές δραστηριότητες		
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		
Αποπληρωμές δανείων	(804,320)	-
Πληρωμή τόκων	(3,496)	(1,357)
Χορηγία για κεφαλαιουχικές δαπάνες	911,436	790,433
Πληρωμή υποχρέωσης για ωφελήματα προσωπικού	(7,720,253)	(7,831,529)
	(7,616,633)	(7,042,453)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Καθαρή αύξηση/(μείωση) σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	166,363	(38,073)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους	74,000	112,073
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	19 240,363	74,000

Οι σημειώσεις στις σελίδες 10 μέχρι 43 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

1. Σύσταση και κύρια δραστηριότητα

Χώρα σύστασης

Το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου (το "ΡΙΚ") είναι Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου και ιδρύθηκε με βάση τις πρόνοιες του Κεφαλαίου 300Α της βασικής νομοθεσίας, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους 1959 μέχρι 2020.

Το εγγεγραμμένο γραφείο του ΡΙΚ είναι στη Λεωφόρο ΡΙΚ, 2120 Αγλαντζιά, Λευκωσία, Κύπρος.

Η κύρια δραστηριότητα του ΡΙΚ είναι η παραγωγή και μετάδοση τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων στο κοινό.

2. Βάση ετοιμασίας

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου Κεφ. 300Α, όπως τροποποιήθηκε με τους Νόμους του 1959 μέχρι 2020.

Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους και με την προϋπόθεση ότι το ΡΙΚ θα εξακολουθήσει να λειτουργεί ως δρώσα οικονομική μονάδα, πράγμα το οποίο εξαρτάται από τη συνέχιση παροχής οικονομικής υποστήριξης από την Κυπριακή Δημοκρατία.

Σύμφωνα με την τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) (Αρ.2) Νόμου του 2000, Αριθμός 64(1) του 2000, από την 1 Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από την Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο Προϋπολογισμό του ΡΙΚ καλύπτεται, πριν από την ψήφιση του εκάστοτε ετήσιου κρατικού Προϋπολογισμού, υπό μορφή κρατικής χορηγίας.

Υιοθέτηση νέων και αναθεωρημένων Προτύπων και διερμηνειών

Κατά το τρέχον έτος, το ΡΙΚ υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2018.

Η υιοθέτηση αυτή έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις οικονομικές καταστάσεις του ΡΙΚ ως ακολούθως:

- ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά μέσα"
- ΔΠΧΑ 15 "Εσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες".

Σύμφωνα με τις διατάξεις της μετάβασης του ΔΠΧΑ 9 και ΔΠΧΑ 15, το ΡΙΚ έχει εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση για την υιοθέτηση των προτύπων από το έτος 2018. Ανάλογα, το ΔΠΧΑ 9 και το ΔΠΧΑ 15 εφαρμόστηκαν χωρίς να έχουν αναπροσαρμοστεί τα συγκριτικά στοιχεία.

3. Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας του ΡΙΚ.

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν δηλώνεται διαφορετικά.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Έσοδα

Αναγνώριση και επιμέτρηση

Το εισόδημα αντιπροσωπεύει το ποσό που αντανακλά το αντάλλαγμα που το ΡΙΚ εκτιμά ότι δικαιούται έναντι της μεταβίβασης των υποσόμενων αγαθών ή υπηρεσιών στον πελάτη, εκτός από ποσά που εισπράχθηκαν εκ μέρους τρίτων (για παράδειγμα, φορολογία προστιθέμενης αξίας). Το ΡΙΚ περιλαμβάνει στην τιμή συναλλαγής ένα ποσό μεταβλητού ανταλλάγματος ως αποτέλεσμα επιστροφών/εκπτώσεων μόνο στον βαθμό στον οποίο υπάρχει αυξημένη πιθανότητα να μην προκύψει σημαντική αναστροφή στο ποσό του συσσωρευμένου εσόδου που έχει αναγνωριστεί όταν εξαλειφθεί στη συνέχεια η αβεβαιότητα που σχετίζεται με το μεταβλητό αντάλλαγμα. Οι εκτιμήσεις για τις επιστροφές και εκπτώσεις βασίζονται στην εμπειρία του ΡΙΚ με παρόμοια συμβόλαια και προβλεπόμενες πωλήσεις στους πελάτες.

Το ΡΙΚ αναγνωρίζει τα εισοδήματα όταν τα μέρη έχουν εγκρίνει τη σύμβαση (γραπτώς, προφορικά ή σύμφωνα με άλλες συνήθειες επιχειρηματικές πρακτικές) και έχουν δεσμευτεί να εκτελέσουν τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους, το ΡΙΚ μπορεί να προσδιορίσει τα δικαιώματα κάθε μέρους αναφορικά με τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, το ΡΙΚ μπορεί να προσδιορίσει τους όρους πληρωμής για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες που πρόκειται να μεταβιβαστούν, η σύμβαση έχει εμπορική υπόσταση (ήτοι ο κίνδυνος, ο χρόνος ή το ποσό των μελλοντικών ταμειακών ροών του ΡΙΚ αναμένεται να μεταβληθούν ως αποτέλεσμα της σύμβασης) και είναι πιθανό το ΡΙΚ να εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών και υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη και όταν συγκεκριμένα κριτήρια πληρούνται για κάθε μία από τις συμβάσεις του ΡΙΚ με πελάτες.

Το ΡΙΚ βασίζει τις εκτιμήσεις του σε ιστορικά αποτελέσματα λαμβάνοντας υπόψη το είδος του πελάτη, το είδος της συναλλαγής και τις ιδιαιτερότητες της κάθε συμφωνίας. Προκειμένου να εκτιμήσει πόσο πιθανό είναι να εισπραχθεί ένα ποσό ανταλλάγματος, το ΡΙΚ εξετάζει μόνο την ικανότητα και την πρόθεση του πελάτη να καταβάλει το ποσό του ανταλλάγματος όταν αυτό καταστεί απαιτητό.

Οι εκτιμήσεις των εισοδημάτων, των κόστων ή της προόδου προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης αναθεωρούνται σε περίπτωση αλλαγής των συνθηκών. Οποιοσδήποτε αυξήσεις ή μειώσεις που μπορεί να προκύψουν στις εκτιμήσεις απεικονίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων κατά την περίοδο στην οποία οι περιστάσεις που οδήγησαν στην αναθεώρηση γίνονται γνωστές στη διοίκηση.

Προσδιορισμός των υποχρεώσεων εκτέλεσης

Το ΡΙΚ αξιολογεί κατά πόσο οι συμβάσεις που αφορούν την παροχή υπηρεσιών περιέχουν μία ή περισσότερες υποχρεώσεις εκτέλεσης (ξεχωριστές υποσχέσεις εκτέλεσης μιας υπηρεσίας) και κατανέμουν την τιμή συναλλαγής σε κάθε υποχρέωση εκτέλεσης που προσδιορίζεται βάσει της αυτόνομης τιμής πώλησης. Μια υπηρεσία που το ΡΙΚ την έχει υποσχεθεί σε έναν πελάτη είναι ξεχωριστή εάν ο πελάτης μπορεί να επωφεληθεί από την υπηρεσία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλους πόρους οι οποίοι είναι άμεσα διαθέσιμοι στον πελάτη (δηλαδή η υπηρεσία έχει τη δυνατότητα να είναι διακριτή) και η υπόσχεση του ΡΙΚ να μεταβιβάσει την υπηρεσία στον πελάτη μπορεί να προσδιοριστεί χωριστά από άλλες υποσχέσεις που περιέχονται στη σύμβαση (δηλαδή η υπηρεσία είναι διακριτή στο πλαίσιο της σύμβασης).

- Τα έσοδα από διαφημίσεις λογίζονται μετά την αφαίρεση των προμηθειών και εκπτώσεων. Τα έσοδα από το λαχείο λογίζονται μετά την αφαίρεση της προμήθειας προς τους πράκτορες του λαχείου και τα βραβεία. Έσοδα από διαφημίσεις που αντιπροσωπεύουν την ανταλλαγή διαφημίσεων, κάτω από ειδικές συμφωνίες (barter agreements), με άλλες υπηρεσίες ή προϊόντα, λογίζονται ως έσοδα.
- Τα έσοδα από χορηγίες καταχωρούνται στην τρέχουσα αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και το ΡΙΚ θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους.

Έξοδα

Τα έξοδα λογίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Ωφελήματα υπαλλήλων

Σχέδια καθορισμένων εισφορών: Στο ΡΙΚ λειτουργούν δύο σχέδια καθορισμένων εισφορών Το Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων ΡΙΚ (μέλη του είναι το ωρομίσθιο προσωπικό - εργάτες) και Το Ταμείο Προνοίας Τακτικών Συνεργατών σύμφωνα με τα οποία το ΡΙΚ καταβάλλει σταθερές εισφορές. Οι υποχρεώσεις για εισφορές σε σχέδια καθορισμένων εισφορών αναγνωρίζονται ως έξοδο στην κατάσταση αποτελεσμάτων στην περίοδο κατά την οποία προσφέρθηκαν οι υπηρεσίες από τα μέλη των Ταμείων. Οι προπληρωτέες εισφορές αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο στο βαθμό που η επιστροφή μετρητών ή η μείωση σε μελλοντικές πληρωμές είναι εφικτή.

Σχέδιο καθορισμένων ωφελημάτων: Το τρέχον κόστος υπηρεσιών που αναλογεί στο οικονομικό έτος, χρεώνεται στα αποτελέσματα.

Στα σχέδια καθορισμένων παροχών καθορίζεται ένα εφάπαξ ποσό, πληρωτέο με τον τερματισμό των υπηρεσιών των υπαλλήλων και λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως τα χρόνια υπηρεσίας και το μισθό του υπαλλήλου. Οι εισφορές για το σχέδιο αυτό γίνονται σε ετήσια βάση με σκοπό να δημιουργηθούν επαρκή αποθεματικά κατά τη διάρκεια της εργασιακής ζωής των υπαλλήλων, έτσι ώστε να τους δοθεί το εφάπαξ ποσό με τον τερματισμό των υπηρεσιών τους και η καταβολή μηνιαίας σύνταξης μετά την αφυπηρέτησή τους.

Το κόστος των σχεδίων καθορισμένων παροχών περιλαμβάνεται επίσης στο κόστος προσωπικού και υπολογίζεται ετήσια από ανεξάρτητους εγκεκριμένους αναλογιστές με την αναλογιστική μέθοδο Προβολής Μονάδας (Projected Unit Credit) που λαμβάνει υπόψη την ηλικία, τα έτη υπηρεσίας, τις απολαβές του προσωπικού και τις αποδόσεις των επενδύσεων, με βάση τις πρόνοιες του Αναθεωρημένου ΔΛΠ Αρ. 19, "Παροχές σε εργαζομένους". Τυχόν πλεονάσματα ή ελλείμματα που προκύπτουν από διαφορές μεταξύ των αναμενόμενων και των πραγματικών αποδόσεων των αναλογιστικών υποθέσεων μεταφέρονται στα λοιπά συνολικά έσοδα και δεν επανακατηγοριοποιούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μελλοντικές περιόδους.

Σύμφωνα με την αναθεωρημένη οδηγία του ΔΛΠ 19, τα αναλογιστικά κέρδη και οι αναλογιστικές ζημιές που προκύπτουν κατά το έτος θα πρέπει να αναγνωρίζονται άμεσα στα λοιπά συνολικά έσοδα.

Το ΡΙΚ αναγνωρίζει τις πιο κάτω αλλαγές στην παρούσα αξία υποχρέωσης ως μέρους του κόστους προσωπικού στην κατάσταση αποτελεσμάτων:

- Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας
- Τόκοι επί των υποχρεώσεων του Σχεδίου

Περιθωριακά ωφελήματα: Η πρόβλεψη για τα περιθωριακά ωφελήματα αφορά συμφωνημένους συντελεστές, πάνω στο μισθολόγιο μέσα από συλλογικές συμβάσεις με τις συντεχνίες του προσωπικού.

Ωφελήματα αφυπηρέτησης: Το κόστος ωφελημάτων για τα σχέδια καθορισμένων παροχών υπολογίζεται με βάση αναλογιστικές εκτιμήσεις, κατά τις οποίες χρησιμοποιούνται παραδοχές για τους προεξοφλητικούς συντελεστές, τα ποσοστά μακροπρόθεσμης απόδοσης των επενδύσεων, τον ρυθμό αύξησης των μισθών, τα ποσοστά θνησιμότητας και τις μελλοντικές αυξήσεις στα ωφελήματα αφυπηρέτησης όπου είναι αναγκαίο. Το ΡΙΚ κάνει αυτές τις παραδοχές βασισμένο σε προσδοκίες της αγοράς κατά την ημερομηνία αναφοράς χρησιμοποιώντας τις καλύτερες εκτιμήσεις για κάθε παράμετρο, καλύπτοντας την περίοδο κατά την οποία η υποχρέωση θα διακανονιστεί. Λόγω της μακροχρόνιας φύσης των σχεδίων, οι παραδοχές αυτές υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.

Έσοδα χρηματοδότησης

Τα έσοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τόκους εισπρακτέους από τραπεζικά ιδρύματα, από χρεώστες διαφημίσεων και συναλλαγματικές διαφορές. Οι τόκοι από χρεώστες διαφημίσεων λογίζονται με βάση τις εισπράξεις κατά τη διάρκεια του έτους.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Έξοδα χρηματοδότησης

Τα έξοδα χρηματοδότησης περιλαμβάνουν τόκους πληρωτέους για δάνεια και τραπεζικά παρατραβήγματα. Τα έσοδα και έξοδα χρηματοδότησης λογίζονται με βάση την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

Συναλλαγές και υπόλοιπα σε ξένα νομίσματα

(1) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του ΡΙΚ αποτιμώνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί το ΡΙΚ ('το νόμισμα λειτουργίας'). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του ΡΙΚ.

(2) Συναλλαγές και υπόλοιπα σε ξένο νόμισμα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Χρηματικά περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που παρουσιάζονται σε ξένο συνάλλαγμα μεταφράζονται σε Ευρώ με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει την ημερομηνία αναφοράς. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και παρουσιάζονται ξεχωριστά όταν κρίνονται σημαντικές.

Φορολογία

Το έξοδο του φόρου αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και του αναβαλλόμενου φόρου.

Για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης για εταιρικό φόρο απαιτούνται σημαντικές εκτιμήσεις. Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Το ΡΙΚ αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωρισθεί, οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης, στις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων και των αντίστοιχων ποσών στις οικονομικές καταστάσεις. Οι φορολογικοί συντελεστές που θεσπίστηκαν στο παρόν στάδιο χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της αναβαλλόμενης φορολογίας.

Αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται σε διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων φορολογικών τους βάσεων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών και λογιστικοποιείται με τη χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογικές προσωρινές διαφορές και αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στην έκταση που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έναντι των οποίων θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκπεστέες προσωρινές διαφορές. Τέτοιες απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται αν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν από υπεραξία ή από την αρχική αναγνώριση (εκτός από μία συνένωση επιχειρήσεων) στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, από συναλλαγές που δεν επηρεάζουν ούτε τα φορολογικά ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Η λογιστική αξία της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης εξετάζεται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς και μειώνεται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι επαρκή φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα έτσι ώστε να επιτρέψουν την ανάκτηση αυτού του στοιχείου ενεργητικού εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Φορολογία (συνέχεια)

Η αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζεται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να βρίσκονται σε ισχύ την περίοδο που θα ρευστοποιηθεί το στοιχείο ενεργητικού ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση. Η αναβαλλόμενη φορολογία επιβαρύνει ή επωφελεί τα αποτελέσματα της χρήσης, με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που αφορούν κονδύλια που επιβαρύνουν ή επωφελούν απευθείας τα λοιπά συνολικά έσοδα ή την καθαρή θέση, περίπτωση κατά την οποία οι αναβαλλόμενες φορολογίες επίσης καταχωρούνται στα λοιπά συνολικά έσοδα ή στα ίδια κεφάλαια.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφισθούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν αυτές σχετίζονται με φόρους εισοδήματος επιβαλλόμενους από την ίδια φορολογική αρχή και επί πλέον το ΡΙΚ προτίθεται να διακανονήσει το καθαρό ποσό που προκύπτει από τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις του.

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Εργασίες υπό εκτέλεση: Εργασίες υπό εκτέλεση παρουσιάζονται σε κόστος, μείον αναγνωρισθείσα ζημιά απομείωσης. Το κόστος περιλαμβάνει επαγγελματικά δικαιώματα. Η απόσβεση αυτών των περιουσιακών στοιχείων ξεκινά όταν είναι έτοιμα για τη προοριζόμενη χρήση τους.

Μεταγενέστερες δαπάνες: Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στα αποτελέσματα στο έτος που προκύπτουν.

Το ΡΙΚ αναγνωρίζει στην αξία ενός ακινήτου, εγκατάστασης και εξοπλισμού τις δαπάνες για αντικατάσταση μέρους ενός τέτοιου περιουσιακού στοιχείου, όταν αναμένεται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη προς το ΡΙΚ και το κόστος του στοιχείου αυτού μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα. Όλες οι άλλες δαπάνες επιβαρύνουν τα κέρδη για την περίοδο.

Αποσβέσεις

Η απόσβεση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης αφού ληφθεί υπόψη η υπολογιζόμενη ωφέλιμη ζωή κάθε στοιχείου. Η απόσβεση στοιχείων των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ξεκινά από την ημερομηνία κατά την οποία έχουν εγκατασταθεί και είναι έτοιμα για χρήση. Τα ετήσια ποσοστά απόσβεσης είναι τα ακόλουθα:

	%
Κτίρια	2,5
Μηχανήματα και εγκαταστάσεις	10
Έπιπλα, εξοπλισμός, σκεύη και μουσικά όργανα	10
Εργαλεία	10
Δισκοθήκη	50
Οχήματα	20
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	33,33
Βιβλιοθήκη	100
Ασφαλτόστρωση	20
Τέντες	10

Δε λογίζεται απόσβεση πάνω στη γη, δρόμους και σε έργα υπό εκτέλεση.

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη χρήση αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία αναφοράς εάν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός (συνέχεια)

Όπου η λογιστική αξία ενός στοιχείου ενεργητικού είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή μειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης.

Ένα στοιχείο των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένονται να προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη συνεχή χρήση του περιουσιακού στοιχείου. Το κέρδος ή ζημιά που προκύπτει κατά την πώληση ή την απόσυρση ενός στοιχείου των ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού καθορίζεται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και της λογιστικής αξίας του περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Αναβαλλόμενο έσοδο

Το αναβαλλόμενο έσοδο περιλαμβάνει εισπράξεις έναντι εσόδων που αφορούν μεταγενέστερη οικονομική περίοδο.

Αναβαλλόμενο εισόδημα από κρατικές και ευρωπαϊκές χορηγίες

Οι κρατικές και ευρωπαϊκές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην τρέχουσα αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και το ΡΙΚ θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν κεφαλαιουχικές δαπάνες αναβάλλονται και αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη, έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοιχία του εσόδου με τη δαπάνη. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά πάγιου εξοπλισμού απομειώνονται σε συστηματική βάση χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης, αφού ληφθεί υπόψη η υπολογιζόμενη ωφέλιμη ζωή του αντίστοιχου πάγιου εξοπλισμού.

Αποθέματα εξαρτημάτων

Τα αποθέματα εξαρτημάτων παρουσιάζονται στο χαμηλότερο της τιμής κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Αποθέματα και δικαιώματα προγραμμάτων και συμπαραγωγών

Τα αποθέματα αναφέρονται στο χαμηλότερο του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους. Τα αποθέματα αποτελούνται από τα δικαιώματα προβολής προγράμματος, τα οποία δεν είχαν προβληθεί μέχρι το τέλος του έτους.

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στο ΡΙΚ και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άυλα στοιχεία ενεργητικού. Μετέπειτα, τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες χρεολύσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στα αποτελέσματα στην περίοδο που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα χρεολύονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη. Η χρεόλυση αρχίζει όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση.

Ένα άυλο στοιχείο ενεργητικού διαγράφεται κατά τη διάθεση ή όταν δεν αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεσή του. Κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τη διαγραφή ενός άυλου στοιχείου ενεργητικού, υπολογίζονται ως η διαφορά μεταξύ των εισπράξεων των πωλήσεων και της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν το στοιχείο ενεργητικού διαγράφεται.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού - Ταξινόμηση

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, το ΡΙΚ ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στις πιο κάτω κατηγορίες επιμέτρησης:

- Αυτά που επιμετρούνται μετέπειτα σε εύλογη αξία (είτε μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή μέσω των αποτελεσμάτων), και
- Αυτά που επιμετρούνται σε αποσβεσμένο κόστος.

Η ταξινόμηση και η μετέπειτα επιμέτρηση των χρεωστικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού εξαρτάται από (i) το επιχειρηματικό μοντέλο του ΡΙΚ για τη διαχείριση του σχετικού χαρτοφυλακίου χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και (ii) τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Κατά την αρχική αναγνώριση το ΡΙΚ μπορεί να προσδιορίσει αμετάκλητα ένα χρεωστικό χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που κατά τα άλλα πληροί τις απαιτήσεις για αποτίμηση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων ή στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων εάν αυτό απαλείφει ή μειώνει σημαντικά μια λογιστική αντιστοιχία που διαφορετικά θα προέκυπτε.

Για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν κατέχονται για εμπορία, η ταξινόμηση θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο το ΡΙΚ προσδιόρισε αμετάκλητα κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Ο προσδιορισμός αυτός γίνεται ανά επένδυση.

Για τα στοιχεία ενεργητικού που επιμετρούνται σε εύλογη αξία, τα κέρδη και ζημιές θα αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα ή στα λοιπά συνολικά έσοδα. Για επενδύσεις σε μετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για εμπορία, αυτό θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο το ΡΙΚ έκανε μια αμετάκλητη επιλογή κατά την αρχική αναγνώριση για να λογιστεί η μετοχική επένδυση σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού - Επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση, το ΡΙΚ επιμετρά ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε εύλογη αξία και επιπλέον, στην περίπτωση ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου που δεν είναι σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, το κόστος συναλλαγής που σχετίζεται άμεσα με την απόκτηση του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Το κόστος συναλλαγής των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζεται ως έξοδο στα αποτελέσματα. Η εύλογη αξία κατά την αρχική αναγνώριση αναγνωρίζεται μόνο εάν υπάρχει διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας και της τιμής συναλλαγής η οποία μπορεί να αποδειχθεί από άλλες παρατηρήσιμες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά με το ίδιο μέσο ή από μια τεχνική αποτίμησης των οποίων τα στοιχεία εισαγωγής περιλαμβάνουν μόνο στοιχεία από παρατηρήσιμες αγορές.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με ενσωματωμένα παράγωγα λαμβάνονται υπόψη στην ολότητα τους όταν καθορίζεται κατά πόσο οι ταμειακές τους ροές αποτελούν αποκλειστικά αποπληρωμές κεφαλαίου και τόκων.

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού- απομείωση - πρόβλεψη αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ΑΠΖ

Από την 1 Ιανουαρίου 2018, το ΡΙΚ αξιολογεί σε μελλοντική βάση τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για χρεόγραφα (περιλαμβανομένων δανείων) που επιμετρώνται σε αποσβεσμένο κόστος και σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και με την έκθεση που προκύπτει από δανειακές δεσμεύσεις και συμβάσεις χρηματοοικονομικής εγγύησης. Το ΡΙΚ επιμετρά την ΑΠΖ και αναγνωρίζει πρόβλεψη για πιστωτική ζημιά σε κάθε ημερομηνία αναφοράς. Η αποτίμηση των ΑΠΖ αντικατοπτρίζει: (i) ένα αμερόληπτα καθορισμένο και σταθμισμένο βάσει πιθανοτήτων ποσό που καθορίζεται από την αξιολόγηση μιας σειράς πιθανών εκβάσεων, (ii) τη διαχρονική αξία του χρήματος και (iii) λογικές και βάσιμες πληροφορίες οι οποίες είναι διαθέσιμες κατά την ημερομηνία αναφοράς χωρίς αδικαιολόγητο κόστος ή προσπάθεια και αφορούν παρελθόντα γεγονότα, τρέχουσες συνθήκες και προβλέψεις των μελλοντικών οικονομικών συνθηκών.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης, και το ποσό της ζημιάς αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων στις 'καθαρές ζημιές απομείωσης σε χρηματοοικονομικά και συμβατικά στοιχεία ενεργητικού'.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

4. Σημαντικές λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού- απομείωση - πρόβλεψη αναμενόμενης πιστωτικής ζημιάς ΑΠΖ (συνέχεια)

Ανατρέξτε στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου για την περιγραφή του πώς το ΡΙΚ καθορίζει τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού πιστωτικού κινδύνου.

Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για σκοπούς της κατάστασης των ταμειακών ροών, τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και στην τράπεζα. Τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος επειδή: (i) κατέχονται για είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών και οι ταμειακές αυτές ροές αντιπροσωπεύουν ΑΠΚΤ, και (ii) δεν ταξινομούνται σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Έντοκα δάνεια

Τα έντοκα δάνεια παρουσιάζονται στη δίκαιη αξία του δανείου που παραχωρήθηκε μετά την αφαίρεση των αποπληρωμών κεφαλαίου, πλέον ή μείον τη συσσωρευμένη απόσβεση χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου της τυχόν διαφοράς μεταξύ του αρχικού ποσού και του ποσού στη λήξη και μείον οποιαδήποτε μείωση για απομείωση ή επισφαλείς απαιτήσεις.

Υποχρεώσεις

Οι υποχρεώσεις παρουσιάζονται με βάση τις ονομαστικές αξίες που οφείλονται κατά την ημερομηνία αναφοράς και συμπεριλαμβάνουν τόκους όπου αυτό εφαρμόζεται.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν το ΡΙΚ έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση που προκύπτει από προηγούμενα γεγονότα, είναι πιθανό να υπάρξει ροή στοιχείων ενεργητικού για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Όταν το ΡΙΚ αναμένει η πρόβλεψη να αποπληρωθεί, για παράδειγμα με βάση ένα ασφαλιστικό συμβόλαιο, η αποπληρωμή αναγνωρίζεται ως ξεχωριστό στοιχείο ενεργητικού μόνο όταν η αποπληρωμή είναι σχεδόν βεβαία.

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις αντιπροσωπεύουν ποσά τα οποία είναι πληρωτέα πέραν των δώδεκα μηνών από την ημερομηνία αναφοράς.

Συγκριτικά ποσά

Όπου χρειάζεται, τα συγκριτικά ποσά αναπροσαρμόζονται για να συνάδουν με τις μεταβολές στην παρουσίαση του τρέχοντος έτους.

5. Νέες λογιστικές ανακοινώσεις

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων πρότυπα και Διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

5. Νέες λογιστικές ανακοινώσεις (συνέχεια)

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων τα πιο κάτω λογιστικά πρότυπα είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων:

(i) Δεν υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Νέα πρότυπα

- ΔΠΧΑ 17 'Ασφαλιστήρια συμβόλαια' (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2021).

Τροποποιήσεις

- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων: Ταξινόμηση των υποχρεώσεων σε βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες (εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 2020) (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020).
- Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 3, 'Συνενώσεις Επιχειρήσεων' (εκδόθηκαν 22 Οκτωβρίου 2018) (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)
- ΔΠΧΑ 10 (Τροποποιήσεις) και ΔΛΠ 28 (Τροποποιήσεις) Πώληση ή συνεισφορά στοιχείων ενεργητικού μεταξύ ενός επενδυτή και της συγγενούς του εταιρίας ή της κοινοπραξίας του (η ημερομηνία ισχύος έχει μετατεθεί επ' αόριστο).
- Τροποποιήσεις των παραπομπών στο Εννοιολογικό Πλαίσιο στα ΔΠΧΑ' (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020)
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 28: Ορισμός του σημαντικού (εκδόθηκε στις 31 Οκτωβρίου 2018) (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2020).

Το Διοικητικό Συμβούλιο αναμένει πως η υιοθέτηση αυτών των προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς ή Διεργονειών σε μελλοντικές περιόδους δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του ΡΙΚ..

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Το ΡΙΚ εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας, συναλλαγματικό κίνδυνο και λειτουργικό κίνδυνο που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει.

Αυτή η σημείωση περιέχει πληροφορίες για την έκθεση του ΡΙΚ σε κάθε ένα από τους πιο πάνω κινδύνους, καθώς και τους στόχους του ΡΙΚ, πολιτικές και διαδικασίες που ακολουθούνται για τον υπολογισμό και διαχείριση κινδύνων και για τη διαχείριση του κεφαλαίου του ΡΙΚ. Επίσης, περιέχει ποσοτικές πληροφορίες.

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τη συνολική ευθύνη για την υιοθέτηση και επιβλεψη του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων του ΡΙΚ.

Οι αρχές διαχείρισης κινδύνων του ΡΙΚ υιοθετούνται για να εντοπίζονται και να αναλύονται οι κίνδυνοι που αντιμετωπίζει το ΡΙΚ, να τίθενται κατάλληλα όρια κινδύνων και μηχανισμών ελέγχου και να παρακολουθούνται οι κίνδυνοι και η τήρηση των ορίων αυτών. Οι αρχές και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων εξετάζονται συχνά για να αντανακλούν τις αλλαγές στις συνθήκες αγοράς και στις δραστηριότητες του ΡΙΚ.

6.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας μεταβολών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και η ροή μετρητών από εργασίες του ΡΙΚ είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στα επιτόκια της αγοράς, εφόσον το ΡΙΚ δεν έχει σημαντικά στοιχεία ενεργητικού που να φέρουν τόκο. Το ΡΙΚ εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με το μη βραχυπρόθεσμο δανεισμό του. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει το ΡΙΚ σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός σε σταθερά επιτόκια εκθέτει το ΡΙΚ σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία. Η Διεύθυνση του ΡΙΚ παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

6.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλόμενων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Το ΡΙΚ εφαρμόζει διαδικασίες που εξασφαλίζουν ότι η παροχή υπηρεσιών γίνεται σε πελάτες με κατάλληλο ιστορικό πιστωτικής αξιοπιστίας και η διοίκηση παρακολουθεί σε συνεχή βάση τη χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων.

Εισπρακτέα: Η έκθεση του ΡΙΚ στον πιστωτικό κίνδυνο επηρεάζεται κυρίως από τα ξεχωριστά χαρακτηριστικά του κάθε πελάτη.

Το ΡΙΚ δημιουργεί μια πρόβλεψη για απομείωση, η οποία αντιπροσωπεύει την εκτίμηση για ζημιές που προέκυψαν σε σχέση με απαιτήσεις. Τα κυριότερα στοιχεία αυτής της πρόβλεψης αφορούν συγκεκριμένες προβλέψεις που σχετίζονται με αναγνωρισμένες ζημιές σε εισπρακτέα, που είναι σημαντικά από μόνα τους και γενικές προβλέψεις σε σχέση με ομάδες παρόμοιων περιουσιακών στοιχείων για ζημιές που έχουν προκύψει αλλά δεν έχουν αναγνωριστεί ακόμη.

Στον πιο κάτω πίνακα παρουσιάζεται η ανάλυση των καταθέσεων του ΡΙΚ, με βάση την πιστοληπτική διαβάθμιση των τραπεζικών οργανισμών στους οποίους είναι οι καταθέσεις:

Κατηγορία βάσει αξιολογήσεων του Οίκου Moody's	Αρ. Τραπεζών	2019	2018
		€	€
B	1	1,787	1,924
B+	2	229,782	67,802
		<u>231,569</u>	<u>69,726</u>

6.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, το ΡΙΚ μπορεί να αδυνατεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, όταν αυτές καταστούν πληρωτέες. Το ΡΙΚ εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων κινδύνων όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων στοιχείων ενεργητικού με υψηλή ρευστότητα.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν την αναμενόμενη χρονολογική λήξη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του ΡΙΚ. Οι πίνακες έχουν ετοιμαστεί με βάση τις συμβατικές μη-προεξοφλημένες ταμειακές ροές των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων και βάσει της ενωρίτερης ημερομηνίας κατά την οποία το ΡΙΚ μπορεί να υποχρεωθεί να πληρώσει.

31 Δεκεμβρίου 2019	Λογιστική αξία €	Συμβατικές ταμειακές ροές €	Εντός		Μεταξύ		1-2 έτη €	2-5 έτη €	Πέραν των 5 ετών €
			3 μηνών €	3 και 12 μηνών €	1-2 έτη €	2-5 έτη €			
Δάνεια τραπεζών	548,337	548,337	-	548,337	-	-	-	-	
Υποχρεώσεις	2,128,929	2,128,929	-	2,128,929	-	-	-	-	
Υποχρέωση προς το ταμείο συντάξεως προσωπικού	125,590,420	125,590,420	-	7,000,000	14,000,000	42,000,000	62,590,420	-	
Περιθωριακά ωφελήματα προσωπικού	8,991,610	8,991,610	-	8,991,610	-	-	-	-	
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	250,200	250,200	-	250,200	-	-	-	-	
	<u>137,509,496</u>	<u>137,509,496</u>	-	<u>18,919,076</u>	<u>14,000,000</u>	<u>42,000,000</u>	<u>62,590,420</u>	-	

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

6.3 Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

31 Δεκεμβρίου 2018	Λογιστική αξία	Συμβατικές ταμειακές ροές	Εντός 3 μηνών	Μεταξύ 3 και 12 μηνών	1-2 έτη	2-5 έτη	Πέραν των 5 ετών
	€	€	€	€	€	€	€
Δάνεια τραπεζών	1,352,657	1,352,657	-	810,000	542,657	-	-
Υποχρεώσεις	3,805,239	3,805,239	-	3,805,239	-	-	-
Υποχρέωση προς το ταμείο συντάξεως προσωπικού	119,552,820	119,552,820	-	7,000,000	14,000,000	42,000,000	56,552,820
Περιθωριακά ωφελήματα προσωπικού	8,667,994	8,667,994	-	8,667,994	-	-	-
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	906,300	906,300	-	649,500	256,800	-	-
	<u>134,285,010</u>	<u>134,285,010</u>	<u>-</u>	<u>20,932,733</u>	<u>14,799,457</u>	<u>42,000,000</u>	<u>56,552,820</u>

Στις 31 Δεκεμβρίου 2019, το σύνολο των υποχρεώσεων υπερέβαινε το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων του ΡΙΚ κατά €131,642,793 (εκ των οποίων €125,590,420 αφορούν την υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων και €8,991,610 τα Περιθωριακά Ωφελήματα Προσωπικού). Η ικανότητα του ΡΙΚ να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες και να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στηρίζεται στην νομική υποχρέωση που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει για κάλυψη οποιουδήποτε ελλείματος παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου βάσει του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Επιβολή Εισφοράς) Τροποποιητικού Αρ. 2 Νόμου του 2000, καθώς επίσης και στη συνέχιση παροχής Κρατικής Χορηγίας σύμφωνα με τον Νόμο 116(Ι)/2003, όπως και στη μη υποχρέωση για άμεση καταβολή των οφειλών προς τα Ταμεία Συντάξεων του ΡΙΚ.

6.4 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων να κυμαίνεται λόγω μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει όταν μελλοντικές συναλλαγές και αναγνωρισμένα στοιχεία ενεργητικού και υποχρεώσεις είναι σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του ΡΙΚ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

6. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

6.5 Λειτουργικός κίνδυνος

Το 2015, μετά από τέσσερα χρόνια ύφεσης, η κυπριακή οικονομία επανήλθε σε θετικούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης. Καθοριστικό παράγοντα στην επιστροφή της οικονομικής ανάπτυξης, αποτελεί κυρίως η έμφαση που δόθηκε για την υλοποίηση του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής. Από τον Μάρτιο του 2013, η Τρόικα έχει ήδη προβεί σε αρκετές αξιολογήσεις του Κυπριακού προγράμματος με πολύ θετικά αποτελέσματα, με αποτέλεσμα την έγκριση της εκταμίευσης όλων των μέχρι σήμερα προγραμματισμένων δόσεων της οικονομικής βοήθειας προς την Κύπρο.

Παρά το δυσμενές εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον σε αρκετές ευρωπαϊκές και διεθνείς οικονομίες, η Κυπριακή οικονομία παρουσιάζει σημάδια σταθεροποίησης με αποτέλεσμα όλοι οι κύριοι διεθνείς οίκοι πιστοληπτικής αξιολόγησης να αναβαθμίσουν την πιστοληπτική ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις μελλοντικές προοπτικές της. Αυτό βοήθησε πολύ την Κυπριακή Δημοκρατία να αντλήσει σημαντικά κεφάλαια από τις διεθνείς χρηματαγορές κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών.

Στις αρχές Μαρτίου του 2016, το Eurogroup εξέδωσε δήλωση με την οποία στήριξε την απόφαση της Κυπριακής κυβέρνησης να εξέλθει από το Οικονομικό Πρόγραμμα Προσαρμογής πριν από το χρονοδιάγραμμα λήξης του. Επιπλέον, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αποδέχτηκε την απόφαση της Κύπρου να τερματίσει το πρόγραμμα διάσωσης της χώρας τον Μάρτιο του 2016.

Ωστόσο η αβέβαιη οικονομική κατάσταση που παραμένει στην Κύπρο, τα πολύ ψηλά ποσοστά μη εξυπηρετούμενων δανείων σε συνδυασμό με τα ψηλά ποσοστά ανεργίας πιθανόν να επηρεάσουν:

- Την ικανότητα του ΡΙΚ να λάβει νέο δανεισμό ή να αναχρηματοδοτήσει υφιστάμενο δανεισμό με όρους και προϋποθέσεις παρόμοιες με εκείνες που εφαρμόστηκαν σε προηγούμενες συναλλαγές του.
- Την ικανότητα των εμπορικών και άλλων χρεωστών του ΡΙΚ να αποπληρώσουν τα οφειλόμενα προς αυτό ποσά.
- Την ικανότητα του ΡΙΚ να έχει ικανοποιητικό κύκλο εργασιών και να προσφέρει τις υπηρεσίες του.
- Την ικανότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να συνεχίσει να υποστηρίζει οικονομικά το ΡΙΚ, όπως υποχρεούται από τη σχετική νομοθεσία.

Το ΡΙΚ έχει αξιολογήσει:

- κατά πόσο οποιοσδήποτε προβλέψεις απομείωσης κρίνονται αναγκαίες για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ΡΙΚ που αναγνωρίζονται σε αποσβεσμένο κόστος λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κατάσταση και προοπτική στο τέλος της περιόδου αναφοράς. Οι προβλέψεις για εμπορικά εισπρακτέα ποσά προσδιορίζονται με τη χρήση του μοντέλου Αναμενόμενης Πιστωτικής Ζημιάς που απαιτείται από το ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά μέσα".

- την ικανότητα του ΡΙΚ να συνεχίσει τις δραστηριότητες του. Η ικανότητα του ΡΙΚ να συνεχίσει ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στηρίζεται στη νομική υποχρέωση που η Κυπριακή Δημοκρατία έχει για κάλυψη οποιουδήποτε ελλείμματος παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από την Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου βάσει του Περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμο, καθώς επίσης και στη συνέχιση παροχής Κρατικής Χορηγίας σύμφωνα με το Νόμο, όπως και στη μη υποχρέωση για άμεση καταβολή των οφειλών προς το Ταμείο Συντάξεων του ΡΙΚ.

Το ΡΙΚ δεν είναι σε θέση να προβλέψει όλες τις εξελίξεις που θα μπορούσαν να έχουν αντίκτυπο στην οικονομία της Κύπρου και κατά συνέπεια, ποια επίδραση, αν υπάρχει, θα μπορούσαν να έχουν στη μελλοντική χρηματοοικονομική επίδοση, τις ταμειακές ροές και τη χρηματοοικονομική θέση του ΡΙΚ.

Με βάση την αξιολόγηση που έγινε, η Διεύθυνση του ΡΙΚ έχει συμπεράνει ότι δεν χρειάζονται επιπρόσθετες προβλέψεις ή χρεώσεις απομείωσης, εκτός αυτών που ήδη αναγνωρίστηκαν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

7. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και άσκηση κρίσης

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη Διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του ΡΙΚ. Επίσης, απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εσόδων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της Διεύθυνσης του ΡΙΚ σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκίων σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές που πιθανόν να προκαλέσουν ουσιώδη αναπροσαρμογή στη λογιστική αξία στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος παρουσιάζονται πιο κάτω:

- **Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις**

Το ΡΙΚ εξετάζει αν υπάρχουν ενδείξεις αναφορικά με την πιθανότητα μη είσπραξης των οφειλόμενων ποσών από εμπορικές και άλλες απαιτήσεις. Οι ενδείξεις στις οποίες βασίζεται η πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις είναι το ιστορικό αποπληρωμής και η οικονομική κατάσταση του χρεώστη. Εάν υπάρχουν τέτοιες ενδείξεις, υπολογίζεται το ανακτήσιμο ποσό και δημιουργείται ανάλογη πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις. Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η αναθεώρηση του πιστωτικού κινδύνου είναι συνεχής και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης επισφαλών απαιτήσεων εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

- **Προβλέψεις για πεπαλαιωμένα και βραδυκίνητα αποθέματα**

Η πρόβλεψη για τα αποθέματα βασίζεται στην προηγούμενη πείρα της Διεύθυνσης, βάσει της οποίας γίνεται πρόβλεψη λαμβάνοντας υπόψη τόσο την αξία των αποθεμάτων, όσο και την κίνηση και αποθηκευμένη ποσότητα που υπάρχει σε κάθε κατηγορία.

Το ποσό της πρόβλεψης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα. Η αναθεώρηση της αξίας των αποθεμάτων είναι συνεχής, και η μεθοδολογία και οι υποθέσεις για υπολογισμό της πρόβλεψης αποθεμάτων εξετάζονται σε τακτά χρονικά διαστήματα και αναπροσαρμόζονται ανάλογα.

- **Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού**

Η πρόβλεψη ζημιάς για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τους κινδύνους αθέτησης και των αναμενόμενων ζημιών. Το ΡΙΚ χρησιμοποιεί την κρίση για να κάνει αυτές τις υποθέσεις και να επιλέξει τις εισροές για τον υπολογισμό της απομείωσης, με βάση το ιστορικό, τις υπάρχουσες συνθήκες της αγοράς καθώς και εκτιμήσεις των μελλοντικών εισροών στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Λεπτομέρειες σχετικά με τις βασικές παραδοχές και τις εισροές που χρησιμοποιήθηκαν παρατίθενται στη σημείωση 6, παράγραφος Πιστωτικού κινδύνου.

- **Απομείωση μη-χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού**

Η λογιστική αξία των μη-χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του ΡΙΚ, επανεξετάζεται σε ετήσια βάση για να εκτιμηθεί κατά πόσο υπάρχει κάποια ένδειξη απομείωσης. Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη, τότε εκτιμάται η ανακτήσιμη αξία.

- **Απομείωση άυλων στοιχείων ενεργητικού**

Τα άυλα στοιχεία ενεργητικού αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος αγοράς τους και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

8. Εισοδήματα

Τα σημαντικότερα εισοδήματα του ΡΙΚ αναλύονται ως ακολούθως.

	2019	2018
	€	€
Κρατική χορηγία	32,526,376	27,828,300
Έσοδα από διαφημίσεις	957,582	2,392,855
Καθαρά έσοδα/ (έξοδα) από χορηγία από την Ευρώπη	(202,739)	111,868
Έσοδα από άλλες προσφερόμενες υπηρεσίες	389,161	272,505
Καθαρά έσοδα από το λαχείο	19,386	60,587
Χρεόλυση αναβαλλόμενου εσόδου (Σημ. 23)	1,791,250	1,988,578
Αναστροφή πρόβλεψης επισφαλών χρεωστών	300	34,903
Διάφορα έσοδα	35,790	46,117
	<u>35,517,106</u>	<u>32,735,713</u>

Το ΡΙΚ έχει προχωρήσει στη συμμόρφωση από 1.1.2018, της τροποποίησης ΔΛΠ15 το οποίο αφορά την αναγνώριση εσόδων από ανταλλαγή ομοειδών υπηρεσιών.

Το ύψος των ακαθάριστων εσόδων του ΡΙΚ από δραστηριότητες ηλεκτρονικών επικοινωνιών για το έτος 2019 ήταν €346.134 (2018: €241.073).

9. Έξοδα προγραμμάτων

	2019	2018
	€	€
Κόστος συνεργατών	10,342,147	9,668,401
Κόστος προγραμμάτων που έχουν προβληθεί	1,874,558	1,768,552
Λοιπά έξοδα προγραμμάτων	1,994,308	3,676,682
	<u>14,211,013</u>	<u>15,113,635</u>

Οι συνεργάτες αφορούν συνεργάτες αορίστου χρόνου, συνεργάτες ορισμένου χρόνου, κατ' αποκοπή συνεργάτες και συνεργάτες παροχής υπηρεσιών. Το κόστος συνεργατών περιλαμβάνεται στα "Έξοδα προγραμμάτων" όπως παρουσιάζεται πιο πάνω. Λεπτομερής ανάλυση επισυνάπτεται στην κατάσταση 2.

10. Γενικά έξοδα

	2019	2018
	€	€
Γενικά έξοδα	1,401,220	1,751,106
Ζημιά από διαγραφές παλαιού ή αχρηστευμένου εξοπλισμού	-	1,828
Συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων	1,851,728	1,794,778
	<u>3,252,948</u>	<u>3,547,712</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

11. Μισθοί και ωφελήματα μόνιμου προσωπικού και εργατών

	2019	2018
	€	€
Μισθοί και εισφορές εργοδότη	5,487,177	5,432,700
Κόστος ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης	294,011	437,314
Επιβάρυνση για περιθωριακά ωφελήματα και ταμείο ευημερίας προσωπικού	408,619	415,603
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης (Σημ. 29)	1,897,513	2,028,937
	8,087,320	8,314,554

Ο αριθμός μόνιμων υπαλλήλων και εργατών που εργοδοτούνταν από το ΡΙΚ στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν 77 μόνιμοι υπάλληλοι και 38 εργάτες και το 2018 ήταν 83 μόνιμοι υπάλληλοι και 38 εργάτες.

Ωφελήματα μόνιμου προσωπικού και εργατών

Συνταξιοδοτικά σχέδια: Στο ΡΙΚ λειτουργεί Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, το οποίο διέπεται από τους περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων σε Υπαλλήλους του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου και Εξαρτώμενους Αυτών) (Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης) Κανονισμούς του 2016 - ΚΔΠ 63/2016. Στο ταμείο αυτό λειτουργούσαν μέχρι 30 Ιουνίου 2014 δύο σχέδια σύνταξης για τους μόνιμους υπαλλήλους: το "Σχέδιο Συντάξεων ΡΙΚ (όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβέρνησης)" και το "Σχέδιο Συντάξεων ΡΙΚ (με εισφορές)". Από την 1 Ιουλίου 2014 τα εναπομείναντα δύο μέλη του "Σχεδίου Συντάξεων ΡΙΚ (με εισφορές)", προσχώρησαν στο "Ταμείο Σύνταξης ΡΙΚ (όμοιο με το Κυβερνητικό)". Το σχέδιο αυτό είναι καθορισμένου ωφελήματος και εξαρτάται από τα έτη υπηρεσίας τους και το ύψος των απολαβών τους.

Το ΡΙΚ είναι υποχρεωμένο να καταβάλει στο ταμείο το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας το οποίο υπολογίζεται από ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη καθώς επίσης σε περίπτωση που το ταμείο έχει έλλειμμα να το καλύψει. Από την 1 Οκτωβρίου 2012 αποκόπτεται ποσοστό 3% με βάση τον "Περί Συνταξιοδοτικών Ωφελημάτων Κρατικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ευρύτερου Δημόσιου Τομέα περιλαμβανομένων και των Αρχών Τοπικής Διοίκησης (Διατάξεις Γενικής Εφαρμογής)" Νόμο του 2012 (Ν. 216 (1)/2012).

Οποιαδήποτε πλεονάσματα ή ελλείμματα που προκύπτουν από επανεκτιμήσεις επενδύσεων και κέρδη ή ζημιές από πώληση μετοχών δημόσιων εταιρειών δεν επηρεάζουν τις πιο πάνω εισφορές. Μέλη του σχεδίου που αφυπηρετούν δικαιούνται εφάπαξ ποσό κατά την αφυπηρέτησή τους και μηνιαία σύνταξη εφ' όρου ζωής. Ο τρόπος υπολογισμού του διέπεται από τους κανονισμούς του σχεδίου.

Η παρούσα αξία υποχρεώσεων προς το Ταμείο Συντάξεων και Χορηγημάτων Υπαλλήλων Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου όσον αφορά τα εν ενεργεία μέλη της διεύθυνσης τα οποία είναι ενταγμένα στο σχέδιο κατά την 31 Δεκεμβρίου 2019 ανέρχεται στα €2,516,197 (2018: 2,115,300).

Επιπρόσθετα με το πιο πάνω σχέδιο σύνταξης το οποίο αφορά τους μόνιμους υπαλλήλους, στο ΡΙΚ λειτουργούν δύο σχέδια ταμείου προνοίας. Το Ταμείο Προνοίας Υπαλλήλων ΡΙΚ (μέλη του μπορούν να είναι μόνιμοι υπάλληλοι οι οποίοι δεν είναι ενταγμένοι σε άλλο σχέδιο σύνταξης και το ωρομίσθιο προσωπικό - εργάτες) και το Ταμείο Προνοίας Τακτικών Συνεργατών (μέλη του είναι συνεργάτες αορίστου χρόνου). Και τα δύο ταμεία είναι ανεξάρτητα και διέπονται από ξεχωριστούς κανονισμούς.

Σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης: Το ΡΙΚ παρέχει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους μόνιμους υπαλλήλους, συνταξιούχους και τους εξαρτώμενους τους, σύμφωνα με την παράγραφο 44 των Κανονισμών του 1962. Συγκεκριμένα αναφέρεται "Απαντες οι υπάλληλοι δικαιούνται ιατρικών προνομίων, αναλόγων προς τα προνόμια των εκάστοτε απολαύουσιν υπάλληλοι εν τη δημοσία υπηρεσία της Δημοκρατίας". Η υποχρέωση αυτή συμπεριλήφθηκε στη Βασική Συλλογική Σύμβαση που έγινε μεταξύ ΡΙΚ και Συντεχνιών με ισχύ από 1 Ιανουαρίου 1978.

Το ΡΙΚ μετά από ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη είχε τα τελευταία χρόνια προχωρήσει με αναγνώριση της υποχρέωσης σε σχέση με το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους υπαλλήλους του ΡΙΚ μετά τη συνταξιοδότηση.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

Ωφελήματα μόνιμου προσωπικού και εργατών (συνέχεια)

Μετά την έγκριση και εισαγωγή του Γενικού Σχεδίου Υγείας (ΓΕΣΥ) το ΡΙΚ, με βάση και τη νέα αναλογιστική μελέτη στις 31 Δεκεμβρίου 2019, έχει προχωρήσει με τις ανάλογες προβλέψεις στην υποχρέωση του σε σχέση με τα ωφελήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Η υπολογιζόμενη θέση στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν ως εξής:

	2019	2018
	€	€
Ταμείο Συντάξεων - Σχέδιο όμοιο με το Κυβερνητικό (Σημ. 29)	125,590,420	119,552,820
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση (Σημ. 29)	250,200	906,300
Περιθωριακά ωφελήματα υπαλλήλων ΡΙΚ (Σημ. 29)	8,991,611	8,667,996
Υποχρέωση για ωφελήματα προσωπικού	134,832,231	129,127,116

Η επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης αναλύεται ως ακολούθως:

	2019	2018
	€	€
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας (Σημ. 29)	363,219	465,788
Δαπάνη τόκου στην αναλογιστική υποχρέωση (Σημ. 29)	1,594,241	1,610,540
Αναμενόμενη απόδοση στα περιουσιακά στοιχεία (Σημ. 29)	(59,947)	(47,391)
	1,897,513	2,028,937

12. Έσοδα/(έξοδα) χρηματοδότησης

	2019	2018
	€	€
Πιστωτικοί τόκοι	8,274	15,416
Έσοδα χρηματοδότησης	8,274	15,416
Συναλλαγματική ζημιά	(9,895)	(4,553)
Τόκοι δανείων	(3,496)	(1,357)
Έξοδα τραπεζών και προμήθειες	(11,119)	(6,427)
Έξοδα χρηματοδότησης	(24,510)	(12,337)
Καθαρά (έξοδα)/έσοδα χρηματοδότησης	(16,236)	3,079

13. Φορολογία

	2019	2018
	€	€
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	32,844	24,645
Αναβαλλόμενη φορολογία - χρέωση/(πίστωση) (Σημ. 21)	3,809	(49,707)
Χρέωση/(πίστωση) έτους	36,653	(25,062)

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

13. Φορολογία (συνέχεια)

Η συνολική επιβάρυνση για την περίοδο μπορεί να συμφωνηθεί με τα λογιστικά κέρδη ως ακολούθως:

	2019	2018
	€	€
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία	<u>8,040,690</u>	<u>3,666,680</u>
Φόρος υπολογιζόμενος με τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας	1,005,086	458,335
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	3,471,201	3,274,627
Φορολογική επίδραση εκπτώσεων και εσόδου που δεν υπόκεινται σε φορολογία	(4,437,220)	(3,954,205)
Φορολογική επίδραση ζημιάς έτους	(39,067)	221,243
Αμυντική εισφορά - τρέχοντος έτους	32,844	24,645
Αναβαλλόμενη φορολογία	<u>3,809</u>	<u>(49,707)</u>
Χρέωση φορολογίας	<u>36,653</u>	<u>(25,062)</u>

Στις 18 Απριλίου 2013, η Βουλή των Αντιπροσώπων ενέκρινε την αύξηση του εταιρικού φόρου από 10% σε 12,5% το οποίο ισχύει αναδρομικά από την 1 Ιανουαρίου 2013. Το ΡΙΚ υπόκειται σε φόρο εισοδήματος με τους πιο πάνω συντελεστές πάνω στα εισοδήματα που φορολογούνται. Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι εισπρακτέοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 30% (2018: 30%). Σε τέτοιες περιπτώσεις οι τόκοι αυτοί εξαιρούνται από εταιρικό φόρο.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

14. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Γη και κτίρια	Εργασίες υπό εκτέλεση	Μηχανήματα, εγκαταστάσεις, ηλεκτρονικοί υπολογιστές και εργαλεία	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και τέντες	Δισκοθήκη, μουσικά όργανα, τεχνικός εξοπλισμός και βιβλιοθήκη	Σύνολο
	€	€	€	€	€	€	€
Κόστος							
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	9,770,826	25,813	45,440,755	602,413	998,659	827,900	57,666,366
Προσθήκες	28,568	53,050	561,402	47,000	10,540	38,922	739,482
Διαθέσεις	-	-	(42,781)	-	(2,214)	(42,685)	(87,680)
Διαγραφές	-	-	(413,331)	-	-	-	(413,331)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018/ 1 Ιανουαρίου 2019	9,799,394	78,863	45,546,045	649,413	1,006,985	824,137	57,904,837
Προσθήκες	77,812	566,975	239,505	-	13,267	1,776	899,335
Μεταφορές	-	(77,813)	-	-	-	-	(77,813)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	9,877,206	568,025	45,785,550	649,413	1,020,252	825,913	58,726,359
Αποσβέσεις							
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	3,453,290	-	40,726,389	602,413	839,854	813,496	46,435,442
Επιβάρυνση για το έτος	218,924	-	1,714,605	9,400	47,822	6,646	1,997,397
Διαθέσεις	-	-	(46,452)	-	-	-	(46,452)
Διαγραφές	-	-	(371,262)	-	(2,214)	(42,685)	(416,161)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018/ 1 Ιανουαρίου 2019	3,672,214	-	42,023,280	611,813	885,462	777,457	47,970,226
Επιβάρυνση για το έτος	219,669	-	1,530,188	9,400	46,486	6,474	1,812,217
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	3,891,883	-	43,553,468	621,213	931,948	783,931	49,782,443
Καθαρή λογιστική αξία							
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	5,985,323	568,025	2,232,082	28,200	88,304	41,982	8,943,916
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	6,127,180	78,863	3,522,765	37,600	121,523	46,680	9,934,611

Με βάση την εκτίμηση εγκεκριμένου επαγγελματία εκτιμητή που έγινε κατά το 2013 η δίκαιη αξία των ακινήτων (γη, κτίρια και ασφαλοστρώσεις) του Ιδρύματος ήταν €58,825,925.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

15. Άυλα στοιχεία ενεργητικού

	Λογισμικά προγράμματα €
Κόστος	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	952,391
Προσθήκες	<u>56,033</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018/ 1 Ιανουαρίου 2019	1,008,424
Προσθήκες	<u>12,101</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>1,020,525</u>
Αποσβέσεις	
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	798,285
Χρέολυση έτους	<u>98,813</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018/ 1 Ιανουαρίου 2019	897,098
Χρέολυση έτους	<u>96,682</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>993,780</u>
Καθαρή λογιστική αξία	
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>26,745</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018	<u>111,326</u>

16. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων

	2019	2018
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου/ 31 Δεκεμβρίου	<u>51,870</u>	<u>51,870</u>

Το ΡΙΚ κατέχει 0,2% του μετοχικού κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ειδησεογραφικού Δικτύου Euronews.

17. Αποθέματα εξαρτημάτων, συμπαραγωγών και δικαιωμάτων προγραμμάτων

	2019	2018
	€	€
Αποθέματα εξαρτημάτων	414,972	411,885
Αποθέματα και δικαιώματα προγραμμάτων και συμπαραγωγών	<u>608,468</u>	<u>729,641</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>1,023,440</u>	<u>1,141,526</u>

Το κόστος εξαρτημάτων περιλαμβάνει πρώτες ύλες

Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους, αφού αφαιρεθούν οι προβλέψεις για πεπαλαιωμένα αποθέματα.

Αποθέματα και δικαιώματα προγραμμάτων και συμπαραγωγών

	2019	2018
	€	€
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	729,641	632,377
Κόστος απόκτησης προγραμμάτων	1,753,385	1,865,816
Κόστος προγραμμάτων που έχουν προβληθεί (Σημ. 9)	<u>(1,874,558)</u>	<u>(1,768,552)</u>
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>608,468</u>	<u>729,641</u>

Το κόστος προγραμμάτων που έχουν προβληθεί αντιπροσωπεύει ταινίες, σειρές και συμπαραγωγές που έχουν προβληθεί κατά τη διάρκεια του έτους. Τα αποθέματα εμφανίζονται στην τιμή κόστους.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

18. Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις

	2019	2018
	€	€
Εμπορικοί και άλλοι χρεώστες	1,038,617	1,338,710
Εισπρακτέα από χρεώστες "Barter"	384,530	374,660
Διάφορες προπληρωμές και μελλοντικά έξοδα	1,456,658	788,036
Επιστρεπτέος Φόρος Προστιθέμενης Αξίας	328,216	259,800
	<u>3,208,021</u>	<u>2,761,206</u>

Οι εμπορικοί και άλλοι χρεώστες αναφέρονται μετά το συμψηφισμό συσσωρευμένης ειδικής πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις ύψους €1,591,567 (2018: €1,591,867) και γενικής πρόβλεψης ύψους €70,000 (2018: €70,000) ως αποτέλεσμα της εξέτασης για αναμενόμενη πιστωτική ζημιά με βάση το ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά μέσα".

Τα ποσά εισπρακτέα από χρεώστες "Barter" αφορούν την ανταλλαγή υπηρεσιών, κάτω από ειδικές συμφωνίες (Barter Agreements) και αναφέρονται μετά τον συμψηφισμό γενικής πρόβλεψης ύψους €100,000.

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τα ποσά που παρουσιάζονται πιο πάνω.

19. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Τα υπόλοιπα αναλύονται ως ακολούθως:

	2019	2018
	€	€
Μετρητά στο ταμείο	8,794	4,274
Τρεχούμενοι λογαριασμοί	231,569	69,726
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>240,363</u>	<u>74,000</u>

Η έκθεση του ΡΙΚ σε πιστωτικό κίνδυνο και ζημιές απομείωσης αναφορικά με μετρητά και αντίστοιχα μετρητών γνωστοποιείται στη σημείωση 6 των οικονομικών καταστάσεων.

20. Μακροπρόθεσμα δάνεια

	2019	2018
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	1,352,657	1,352,657
Αποπληρωμές	(804,320)	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>548,337</u>	<u>1,352,657</u>

	2019	2018
	€	€
Βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Δάνεια τραπεζών	548,337	810,000
Μη βραχυπρόθεσμα δάνεια		
Δάνεια τραπεζών	-	542,657
Σύνολο	<u>548,337</u>	<u>1,352,657</u>

Την 1η Μαρτίου 2006 το ΡΙΚ σύναψε τραπεζικό δάνειο το οποίο ήταν εγγυημένο από την Κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στις 9 Απριλίου 2014, η Κυπριακή Δημοκρατία ανέλαβε το δάνειο με τους ίδιους όρους και υποχρεώσεις που περιλαμβάνονταν στην συμφωνία δανείου με την Τράπεζα.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

20. Μακροπρόθεσμα δάνεια (συνέχεια)

Μεσοσταθμικό ποσοστό επιτοκίου: Το δάνειο υπόκειται σε κυμαινόμενο επιτόκιο ίσο με Euribor 6 μηνών συν ένα περιθώριο 0.35% ετησίως. Το μεσοσταθμικό ποσοστό επιτοκίου κατά τη διάρκεια του έτους 2019 ήταν 0.049% (2018: 0.11%).

Τα μη βραχυπρόθεσμα δάνεια είναι αποπληρωτέα ως ακολούθως:

	2019	2018
	€	€
Μεταξύ δύο και πέντε ετών	-	542,657

21. Αναβαλλόμενη φορολογία

	2019	2018
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	244,043	293,750
Πίστωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημ. 13)	-	(49,707)
Χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων (Σημ. 13)	3,809	-
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	247,852	244,043

Ο υπολογισμός για αναβαλλόμενη φορολογία έγινε με συντελεστή που αντιπροσωπεύει το φόρο Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου με συντελεστή 12,5% (2018: 12,5%) στις προσωρινές διαφορές των αποσβέσεων και των κεφαλαιουχικών εκπτώσεων.

22. Εμπορικές και λοιπές υποχρεώσεις

	2019	2018
	€	€
Εμπορικοί πιστωτές	1,043,176	2,227,773
Πιστωτές με συμφωνίες "Barter"	683,570	419,224
Άλλοι πιστωτές	1,085,753	1,577,465
2,812,499	4,224,462	

Τα ποσά πληρωτέα σε πιστωτές "Barter" αφορούν την ανταλλαγή υπηρεσιών, κάτω από ειδικές συμφωνίες (Barter Agreements).

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τα ποσά που παρουσιάζονται πιο πάνω.

23. Αναβαλλόμενα έσοδα

	2019	2018
	€	€
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου	7,657,664	8,855,808
Χρεώση έτους (Σημείωση 8)	(1,791,250)	(1,988,577)
Χορηγία που λήφθηκε στο έτος	833,624	790,433
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	6,700,038	7,657,664
Αναβαλλόμενο έσοδο πέραν του ενός έτους	(5,410,391)	(5,720,522)
Αναβαλλόμενο έσοδο εντός ενός έτους	1,289,647	1,937,142

Αναβαλλόμενα έσοδα αφορούν χορηγίες (κυρίως κρατικές χορηγίες) για κεφαλαιουχικές δαπάνες που διαγράφονται ανάλογα με την περίοδο ωφέλιμης ζωής του σχετικού περιουσιακού στοιχείου.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

24. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι πιο κάτω συναλλαγές έγιναν με συνδεδεμένα μέρη:

24.1 Αμοιβή Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η αμοιβή των Μελών Διοικητικού Συμβουλίου ήταν ως εξής:

	2019	2018
	€	€
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων	<u>18,130</u>	<u>29,050</u>

25. Σημαντικές συμβάσεις με όργανα διοίκησης

Κατά τη λήξη του οικονομικού έτους, δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε αξιόλογες συμβάσεις μεταξύ του ΡΙΚ και των οργάνων διοίκησής του.

26. Δικαστικές υποθέσεις

Το ΡΙΚ ήταν εναγόμενο μέρος σε αγωγή αναφορικά με τον τρόπο που έχει χρησιμοποιηθεί η κρατική χορηγία που έλαβε με απαίτηση αποζημιώσεων που εντάσσονται στην κλίμακα από €2,000,000 και άνω. Το δικαστήριο εξέδωσε την απόφασή του και απέρριψε τις θέσεις του ενάγοντος. Μετά την απόφαση αυτή ο ενάγων κατέθεσε έφεση η οποία εκκρεμεί. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ αναμένει ότι η έφεση θα απορριφθεί και δεν έχει προχωρήσει σε οποιαδήποτε πρόβλεψη.

Το ΡΙΚ είναι επίσης εναγόμενο μέρος σε αριθμό αγωγών. Οι ενάγοντες περιλαμβάνουν πρώην μέλη του προσωπικού και άλλο τρίτα μέρη που θεωρούν ότι έχουν υποστεί ζημιές από το ΡΙΚ ισχυριζόμενοι λόγους όπως δυσφήμιση, παραβίαση ιδιωτικής ζωής και λίβελλο. Οι υποθέσεις βρίσκονται σε διάφορα στάδια στα δικαστήρια με το ΡΙΚ να υπερασπίζει τις θέσεις του.

Οι πιο πάνω αγωγές συμπεριλαμβάνουν αγωγή από υπάλληλο του με απαίτηση αποζημιώσεων που εντάσσονται στην κλίμακα από €500,000 μέχρι €2,000,000. Η υπάλληλος διεκδικεί αποζημιώσεις προβάλλοντας διάφορους ισχυρισμούς. Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ απορρίπτει τις θέσεις της και υπερασπίζεται τη θέση του σθεναρά. Καθώς δεν είναι σε θέση να γνωρίζει την τελική έκβαση της υπόθεσης, το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προχωρήσει σε οποιαδήποτε πρόβλεψη.

Υπάρχει ασφαλιστική κάλυψη για αγωγές λίβέλλου και δυσφήμισης μέχρι €1,000,000 με κάλυψη πέραν των €50,000 για κάθε αγωγή.

27. Φορολογικές υποχρεώσεις

Πέραν από τις φορολογικές υποχρεώσεις που έχουν ήδη υπολογισθεί στις οικονομικές καταστάσεις με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία, ενδεχομένως να προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις κατά την εξέταση των φορολογικών και άλλων υποθέσεων του ΡΙΚ.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

28. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς

Με την πρόσφατη και ταχεία εξέλιξη της νόσου του Κορονοϊού (COVID-19) η παγκόσμια οικονομία εισήλθε σε μια περίοδο πρωτοφανούς κρίσης στον τομέα της περιθαλψής της υγείας, η οποία έχει ήδη προκαλέσει σημαντική παγκόσμια αναστάτωση στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και την καθημερινή ζωή. Πολλές χώρες έχουν υιοθετήσει έκτακτα και δαπανηρά μέτρα περιορισμού. Ορισμένες χώρες έχουν απαιτήσει από τις εταιρείες να περιορίσουν ή και να αναστείλουν τις συνήθεις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες. Οι κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχουν εφαρμόσει περιορισμούς στα ταξίδια καθώς και αυστηρά μέτρα καραντίνας.

Οι οικονομικές επιπτώσεις της τρέχουσας κρίσης στην παγκόσμια οικονομία και στις συνολικές επιχειρηματικές δραστηριότητες δεν μπορούν να εκτιμηθούν με εύλογη βεβαιότητα σε αυτό το στάδιο λόγω του ρυθμού επέκτασης της έξαρσης και του υψηλού επιπέδου αβεβαιότητας που προκύπτει από την αδυναμία να προβλεφθεί αξιόπιστα το αποτέλεσμα.

Το συμβάν θεωρείται ως μη διορθωτικό γεγονός και ως εκ τούτου δεν απεικονίζεται στην αναγνώριση και επιμέτρηση αποκτηθέντων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019.

Η Διεύθυνση έχει εξετάσει τις ιδιαίτερες συνθήκες και λαμβάνει όλα τα απαραίτητα και ενδεικνυόμενα μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία του Ιδρύματος.

Στις 27 Οκτωβρίου 2020 το ΡΙΚ και οι Συνδικαλιστικές Οργανώσεις συμφώνησαν τα ακόλουθα, σχετικά με τον τελικό διακανονισμό που αφορά το Ταμείο Περιθωριακών Ωφελημάτων:

- Την κατάργηση της σύμβασης για καταβολή περιθωριακών ωφελημάτων όπως είχε συμφωνηθεί στη Συλλογική Σύμβαση του 1990 και την αντικατάστασή της με την πιο πάνω αναφερόμενη συμφωνία ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2020.

- Με την ενεργοποίηση της εν λόγω συμφωνίας, την άμεση μεταφορά του ποσού των περίπου €3,600,000, το οποίο το ΡΙΚ είχε ήδη καταβάλει για Περιθωριακά Ωφελήματα, στο λογαριασμό του Ταμείου Ευημερίας των Υπαλλήλων του ΡΙΚ ως συλλογικό ωφέλημα για να χρησιμοποιηθεί για τους δικαιούχους του Ταμείου.

- Την απαλλαγή του ΡΙΚ από τις συσσωρευμένες οφειλές για Περιθωριακά Ωφελήματα και ειδικά από την υποχρέωση του να καταβάλει σε μετρητά οφειλόμενο ποσό ύψους €9,000,000 περίπου. Επειδή τα συνταξιοδοτικά ωφελήματα που παραχωρούνται στους συνταξιούχους του ΡΙΚ, διασφαλίζονται μέσω της ετήσιας κρατικής χορηγίας που παραχωρείται στο Ίδρυμα, το ποσό των €9,000,000 περίπου θα διατεθεί για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων, μέσω της ανέγερσης νέων/ σύγχρονων κτηριακών εγκαταστάσεων και οποιοδήποτε αδιάθετο ποσό θα χρησιμοποιηθεί για την εφαρμογή του νέου οργανογράμματος.

- Την ένταξη από την 1η Ιανουαρίου 2021 των συνεργατών αορίστου χρόνου στο υφιστάμενο Ταμείο Ευημερίας των υπαλλήλων του ΡΙΚ, κατά τον ίδιο τρόπο όπως είναι ήδη δικαιούχοι οι μόνιμοι υπάλληλοι, το τακτικό ωρομίσθιο προσωπικό και οι συνταξιούχοι και στο οποίο καταβάλλεται ήδη συνεισφορά 2% επί του μισθολογίου των μόνιμων υπαλλήλων και του τακτικού ωρομίσθιου προσωπικού. Κατά τον πρώτο χρόνο από την ένταξη των συνεργατών αορίστου χρόνου, η συνεισφορά του ΡΙΚ για την εν λόγω κατηγορία εργαζομένων θα ανέλθει στο 2%, ενώ από το δεύτερο χρόνο και μετά η συνεισφορά του ΡΙΚ θα ανέλθει στο 2.15% επί του μισθολογίου του μόνιμου προσωπικού, του τακτικού ωρομίσθιου προσωπικού και των συνεργατών αορίστου χρόνου. Στην περίπτωση που μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2021 δεν υλοποιηθούν οι απαραίτητες καταστατικές τροποποιήσεις έτσι ώστε να καταστούν δικαιούχοι του εν λόγω Ταμείου οι συνεργάτες αορίστου χρόνου, τότε το ποσό που αντιστοιχεί στην συνεισφορά του ΡΙΚ για την εν λόγω κατηγορία προσωπικού δεν θα κατατεθεί στο Ταμείο Ευημερίας, μέχρι να γίνουν οι απαραίτητες τροποποιήσεις.

- Η πιο πάνω συμφωνία ενεργοποιείται κατόπιν έγκρισης της από τη Γενική Συνέλευση του Ταμείου Ευημερίας των υπαλλήλων του ΡΙΚ και με απόφαση της, ότι όλοι οι δικαιούχοι με τη λήψη του ποσού που τους αναλογεί από τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, θα υπογράψουν σχετική δήλωση σύμφωνα με την οποία παύουν να έχουν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση που σχετίζεται με το συγκεκριμένο ωφέλημα.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

28. Γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς (συνέχεια)

- Προκειμένου να υλοποιηθούν τα όσα συμφωνήθηκαν πιο πάνω αναφορικά με τον τελικό διακανονισμό της Συμφωνίας για τα Περιθωριακά Ωφελήματα, το ΡΙΚ και οι συντεχνίες ΕΥΡΙΚ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ (ΡΙΚ) και ΣΥΤΥΡΙΚ δεσμεύτηκαν ότι θα καταλήξουν σε νέο οργανόγραμμα για το ΡΙΚ πριν την κατάθεση του Προϋπολογισμού του 2021 στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση, το οποίο θα κυμαίνεται περί τις 260 μόνιμες υπαλληλικές θέσεις.

Στις 2 Δεκεμβρίου 2020 το Ίδρυμα προχώρησε σε συμπληρωματική συμφωνία με τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις και συμφώνησαν τα εξής:

1) Η Διεύθυνση του ΡΙΚ να κρίνει αν το αντικείμενο της εργασίας οποιουδήποτε Συνεργάτη Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) που προσελήφθηκε πριν την 27η Οκτωβρίου 2020, καλύπτει μόνιμη ανάγκη του ΡΙΚ.

2) Η Διεύθυνση του ΡΙΚ να κρίνει αν η συνέχιση και ανανέωση της σύμβασης ορισμένου χρόνου εργασίας οποιουδήποτε Συνεργάτη Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) που προσελήφθηκε πριν την 27η Οκτωβρίου 2020, είναι απαραίτητη για την εύρυθμη λειτουργία του ΡΙΚ.

3) Η Διεύθυνση του ΡΙΚ να κρίνει αν οι πιο πάνω ανάγκες δεν μπορούν να ικανοποιηθούν με επάρκεια από το υφιστάμενο προσωπικό οποιουδήποτε εργασιακού καθεστώτος.

4) Η Διεύθυνση του ΡΙΚ, πέραν των πιο πάνω κριτηρίων, να κρίνει την επάρκεια και την ικανοποιητική εκτέλεση των καθηκόντων του κάθε Συνεργάτη Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ) (σύμφωνα με την αξιολόγηση των Συνεργατών Ορισμένου Χρόνου (ΣΟΧ), ακολουθώντας τους Εσωτερικούς Κανονισμούς Πρόσληψης Ορισμένου Χρόνου Συνεργατών του ΡΙΚ όπου εφαρμόζεται) και αν δικαιολογείται και επιθυμεί την ανανέωση των συμβάσεων τους.

5) Αν συντρέχουν τα πιο πάνω πραγματικά κριτήρια, η Διεύθυνση του ΡΙΚ θα προτείνει την ανανέωση της σύμβασης εργασίας τους και σε περίπτωση που καταστούν Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου (ΣΑΧ) θα έχουν την ίδια μεταχείριση στο νέο Οργανόγραμμα με τους υφιστάμενους Συνεργάτες Αορίστου Χρόνου (ΣΑΧ) όπως προβλέπεται στη συμφωνία της 27ης Οκτωβρίου.

Οι όροι της Συμπληρωματικής Συμφωνίας συνομολογούνται στο πλαίσιο της συμφωνίας της 27ης Οκτωβρίου 2020 και στην προσπάθεια των Συμβαλλόμενων Μερών και με τη συνδρομή και στήριξη και του Υπουργείου Εσωτερικών, για δημιουργία νέου Οργανογράμματος στο ΡΙΚ.

Οι όροι της Συμπληρωματικής Συμφωνίας δεν αναιρούν με οποιοδήποτε τρόπο τους όρους της συμφωνίας της 27ης Οκτωβρίου 2020.

Δεν υπήρξαν άλλα σημαντικά γεγονότα μετά την περίοδο αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

29. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Πιο κάτω παρουσιάζονται τα υπόλοιπα στις 31 Δεκεμβρίου 2019 καθώς και η κίνηση τους.

	2019	2018
	€	€
<u>Υποχρέωση για ωφελήματα προσωπικού</u>		
Ταμείο Συντάξεων – Σχέδιο όμοιο με το Κυβερνητικό	125,590,421	119,552,820
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	250,200	906,300
Περιθωριακά ωφελήματα υπαλλήλων ΡΙΚ	<u>8,991,610</u>	<u>8,667,996</u>
	<u>134,832,231</u>	<u>129,127,116</u>
<u>Μακροπρόθεσμη Υποχρέωση</u>		
Ταμείο Συντάξεων – Σχέδιο όμοιο με το Κυβερνητικό	118,590,421	112,552,820
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης μετά τη Συνταξιοδότηση	-	256,050
Περιθωριακά ωφελήματα υπαλλήλων ΡΙΚ	<u>8,991,610</u>	<u>8,667,996</u>
	<u>127,582,031</u>	<u>121,476,866</u>
<u>Βραχυπρόθεσμη Υποχρέωση</u>		
Ταμείο Συντάξεων – Σχέδιο όμοιο με το Κυβερνητικό	7,000,000	7,000,000
Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	<u>250,200</u>	<u>650,250</u>
	<u>7,250,200</u>	<u>7,650,250</u>

Ποσό ύψους €3,547,700 βρίσκεται κατατεθειμένο σε ξεχωριστούς τραπεζικούς λογαριασμούς επ' ονόματι του ΡΙΚ προς όφελος των δικαιούχων περιθωριακών ωφελημάτων.

(α) Καθαρή αναλογιστική υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων

1.1) Υπόλοιπα καθαρής αναλογιστικής υποχρέωσης

	2019	2018
	€	€
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση	<u>125,590,421</u>	<u>119,552,820</u>

Το ποσό που εμφανίζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης αναφορικά με την αναγνωρισμένη υποχρέωση του Ταμείου Συντάξεων έχει ως ακολούθως:

	2019	2018
	€	€
Αναλογιστική υποχρέωση του Ταμείου	130,592,119	124,014,508
Πραγματική αξία περιουσιακών στοιχεία του Ταμείου	<u>(5,001,700)</u>	<u>(4,461,688)</u>
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση	<u>125,590,419</u>	<u>119,552,820</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

29. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

(α) Καθαρή αναλογιστική υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων (συνέχεια)

1.1) Υπόλοιπα καθαρής αναλογιστικής υποχρέωσης (συνέχεια)

Με βάση τον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό, ποσό €7,000,000 από την πιο πάνω υποχρέωση θα πληρωθεί κατά τη διάρκεια του 2020 (2019: €7,000,000) Το ποσό αυτό παρουσιάζεται στην κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης ως τρέχουσα υποχρέωση.

1.2) Μεταβολή αναλογιστικής υποχρέωσης κατά τη διάρκεια του έτους

	2019 €	2018 €
Αναλογιστική υποχρέωση στην αρχή του έτους	<u>124,014,508</u>	<u>125,919,473</u>
Συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα και έξοδα του έτους		
Δαπάνη τόκου (Σημ. 12)	1,594,241	1,610,540
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας (Σημ. 12)	363,219	465,788
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
	<u>1,957,460</u>	<u>2,076,328</u>
Συμπεριλαμβάνονται στην κατάσταση αναγνωρισμένων εσόδων		
Αναλογιστική ζημιά/ (κέρδος)		
- Δημογραφικές παραδοχές	-	-
- Χρηματοοικονομικές παραδοχές	11,323,749	1,080,988
- Εμπειρίας	<u>136,970</u>	<u>1,358,494</u>
	<u>11,460,719</u>	<u>2,439,482</u>
Άλλα		
Εισφορές μελών	145,655	158,518
Πληρωμές ωφελημάτων	<u>(6,986,223)</u>	<u>(6,579,293)</u>
	<u>(6,840,568)</u>	<u>(6,420,775)</u>
Αναλογιστική υποχρέωση στο τέλος του έτους	<u>130,592,119</u>	<u>124,014,508</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

29. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

(α) Καθαρή αναλογιστική υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων (συνέχεια)

1.3) Αλλαγή περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια του έτους

	2019 €	2018 €
Αξία περιουσιακών στοιχείων στην αρχή του έτους	<u>4,461,688</u>	<u>3,328,045</u>
Συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα και τα έξοδα του έτους		
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων (Σημ. 12)	<u>59,947</u>	<u>47,391</u>
Συμπεριλαμβάνονται στα λοιπά έσοδα του έτους		
Αναλογιστικό κέρδος/ (ζημιά)	<u>320,633</u>	<u>507,027</u>
Άλλα		
Εισφορές εργοδότη	7,000,000	7,000,000
Εισφορές μελών	145,655	158,518
Πληρωμές ωφελημάτων	<u>(6,986,223)</u>	<u>(6,579,293)</u>
	<u>159,432</u>	<u>579,225</u>
Αξία περιουσιακών στοιχείων στο τέλος του έτους	<u>5,001,700</u>	<u>4,461,688</u>

1.4) Κίνηση στην καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση

	2019 €	2018 €
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	119,552,820	122,591,429
Δαπάνη όπως καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων	1,897,513	2,028,937
Αναλογιστική ζημιά/ (κέρδος) όπως καταχωρήθηκε στην κατάσταση συνολικών εσόδων	11,140,086	1,932,455
Πληρωμές στο Ταμείο Συντάξεων – Εισφορές εργοδότη	<u>(7,000,000)</u>	<u>(7,000,000)</u>
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	<u>125,590,419</u>	<u>119,552,821</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

29. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

(α) Καθαρή αναλογιστική υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων (συνέχεια)

1.5) Περιουσιακά στοιχεία

Τα περιουσιακά στοιχεία αποτελούνται από:

	2019	2018
	€	€
Αξιόγραφα και χρεόγραφα	1,590,000	1,440,000
Μετοχές	296,475	355,197
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	2,771,552	2,274,370
Δάνεια μελών	177,928	226,375
Φορολογία επιστρεπτέα	165,746	165,746
	<u>5,001,700</u>	<u>4,461,688</u>

1.6) Αναλογιστικές παραδοχές

Η αναλογιστική μελέτη έγινε με βάση τη μέθοδο Προβολής Μονάδας (Projected Unit Credit) από ανεξάρτητους επαγγελματίες αναλογιστές και βασίστηκε στις ακόλουθες παραδοχές:

	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0.58%	1.32%
Αναμενόμενη απόδοση επενδύσεων του ταμείου	0.58%	1.32%
Γενική αύξηση μισθών	0.50%	0.50%
Ολική αύξηση μισθών	(0.75% + 0.50%)	(0.75% + 0.50%)
	κλίμακα για προαγωγές και προσαυξήσεις	κλίμακα για προαγωγές και προσαυξήσεις
Αύξηση βασικών ασφαλιστέων αποδοχών	2.00%	2.00%
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	1.00%	1.00%
Πληθωρισμός	1.50%	1.50%
Πίνακας θνησιμότητας	60% του PA90	60% του PA90

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

29. ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΓΙΑ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (συνέχεια)

(α) Καθαρή αναλογιστική υποχρέωση Ταμείου Συντάξεων (συνέχεια)

1.7) Ανάλυση ευαισθησίας

Πιθανές μεταβολές κατά την ημερομηνία αναφοράς σε μια από τις σχετικές αναλογιστικές παραδοχές, έχοντας τις άλλες υποθέσεις σταθερές, θα επηρέαζαν την υποχρέωση με τα ποσά που παρουσιάζονται πιο κάτω:

31 Δεκεμβρίου 2019

	Αναλογιστική υποχρέωση	
	Αύξηση €	Μείωση €
Προεξοφλητικό επιτόκιο (0.5% μεταβολή)	122,824,085	139,209,643
Πληθωρισμός (0.5% μεταβολή)	132,896,999	128,262,565
Ποσοστό θνησιμότητας (5% μεταβολή)	Δεν εφαρμόζεται	135,934,170

1.8) Πρόβλεψη αποτελεσμάτων για το 2020

Το κανονικό ποσοστό εισφοράς (Κ.Π.Ε.) κατά το 2020 για τη μελλοντική υπηρεσία των παρόντων μελών θα ανέλθει στο 13.5% των μισθών.

	2020 €	2019 €
Συνολική δαπάνη προς καταχώρηση	<u>1,148,141</u>	<u>1,965,271</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

β) Καθαρή αναλογιστική υποχρέωση Σχεδίου Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση

1.1) Υπόλοιπα καθαρής αναλογιστικής υποχρέωσης

	2019	2018
	€	€
Καθαρή αναγνωρισμένη υποχρέωση	<u>250,200</u>	<u>906,300</u>
Συμπεριλαμβάνονται στα λοιπά έσοδα του έτους		
Αναλογιστικό κέρδος	<u>20,850</u>	
Κέρδος από τερματισμό του Σχεδίου		<u>10,975,721</u>

Ο υπολογισμός της υποχρέωσης σε σχέση με το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους υπαλλήλους του ΡΙΚ μετά τη συνταξιοδότηση έγινε με ημερομηνία αναφοράς τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

1.2) Αναλογιστικές Παραδοχές

Η αναλογιστική μελέτη έγινε με βάση τη Μέθοδο προβολής Μονάδας (Projected Unit Credit) από ανεξάρτητους επαγγελματίες αναλογιστές και βασίστηκε στις ακόλουθες παραδοχές:

	2019	2018
Προεξοφλητικό επιτόκιο	0.00%	0.00%
Πληθωρισμός ιατρικών εξόδων	0.00%	0.00%
Πίνακας θνησιμότητας	-	-

Έκθεση Ανεξάρτητων Ελεγκτών στις σελίδες 2 μέχρι 5

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

30. ΧΩΡΙΣΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

Συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εσόδων
Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	2019	2018
	€	€
Έσοδα		
Διαφημίσεις	957,582	2,392,855
Χορηγία έναντι εσόδων από διαφημίσεις	2,500,000	-
Τόκοι από χρεώστες διαφημίσεων	7,158	12,684
Προσφερόμενες υπηρεσίες	389,161	272,505
Καθαρά έσοδα από το λαχείο	19,386	60,587
Αναστροφή πρόβλεψης επισφαλών χρεωστών	300	34,903
Διάφορα έσοδα	<u>150</u>	<u>9,171</u>
	<u>3,873,737</u>	<u>2,782,705</u>
Έξοδα		
Δαπάνες που αποδίδονται αποκλειστικά σε εμπορικές και άλλες δραστηριότητες:		
Κόστος προσωπικού	(400,028)	(381,760)
Πρόβλεψη επισφαλών χρεωστών έτους	<u>-</u>	<u>(355,108)</u>
	<u>(400,028)</u>	<u>(736,868)</u>
Πλεόνασμα για το έτος	<u>3,473,709</u>	<u>2,045,837</u>
Λοιπά συνολικά έσοδα	<u>(762,894)</u>	<u>368,718</u>
Συνολικό πλεόνασμα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες για το έτος	<u>2,710,815</u>	<u>2,414,555</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

30. ΧΩΡΙΣΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ (συνέχεια)

Συνοπτική κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης
Στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	2019	2018
	€	€
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Εμπορικές απαιτήσεις	849,427	877,662
Χρεώστες Barter	384,530	374,661
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών	<u>240,363</u>	<u>74,000</u>
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων	<u>1,474,320</u>	<u>1,326,323</u>
<u>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</u>		
Αποθεματικά		
Συσσωρευμένη ζημιά	<u>(5,394,149)</u>	<u>(4,891,675)</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	<u>(5,394,149)</u>	<u>(4,891,675)</u>
Μείον : ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ		
Υποχρέωση προς το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού	5,913,376	5,499,608
Υποχρέωση σε σχέση με το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	6,600	24,150
Περιθωριακά ωφελήματα προσωπικού	253,746	241,003
Πιστωτές "Barter"	683,571	419,223
Λοιπές υποχρεώσεις	<u>11,176</u>	<u>34,014</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	<u>6,868,469</u>	<u>6,217,998</u>
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και υποχρεώσεων	<u>1,474,320</u>	<u>1,326,323</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

30. ΧΩΡΙΣΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ (συνέχεια)

Συνοπτική κατάσταση μεταβολών καθαρής θέσης
στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	Συσσωρευμένη ζημία €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2018	(4,909,940)
Πλεόνασμα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες για το έτος	2,045,837
Λοιπά συνολικά έσοδα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες για το έτος	368,718
Πλεόνασμα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες που χρησιμοποιήθηκε σε δραστηριότητες που συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας	<u>(2,396,290)</u>
Τελικό υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2018 / Αρχικό υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2019	<u>(4,891,675)</u>
Πλεόνασμα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες για το έτος	3,473,709
Λοιπά συνολικά έσοδα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες για το έτος	(762,894)
Πλεόνασμα από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες που χρησιμοποιήθηκε σε δραστηριότητες που συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας	<u>(3,213,289)</u>
Τελικό υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2019	<u>(5,394,149)</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

30. ΧΩΡΙΣΤΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ (συνέχεια)

Συνοπτική κατάσταση ταμειακών ροών

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	2019	2018
	€	€
Συμφιλίωση πλεονάσματος με καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες		
Πλεόνασμα για το έτος	3,473,709	2,045,837
Αναπροσαρμογή για:		
Επιβάρυνση για ωφελήματα αφυπηρέτησης	94,180	95,475
Μεταβολή στα υπόλοιπα ειδικών συμφωνιών "Barter"	<u>254,479</u>	<u>(47,731)</u>
Πλεόνασμα από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης	3,822,368	2,093,581
Μεταβολή στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	28,235	385,623
Μεταβολή στις λοιπές υποχρεώσεις	22,838	6,060
Μεταβολή υποχρέωσης προς το Ταμείο Συντάξεων	413,768	245,058
Μεταβολή υποχρέωσης σε σχέση με το Σχέδιο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης μετά τη συνταξιοδότηση	(17,550)	-
Μεταβολή στα περιθωριακά ωφελήματα προσωπικού	12,743	12,221
Πληρωμή υποχρεώσεων προς το Ταμείο Συντάξεων Προσωπικού	<u>(347,435)</u>	<u>(319,028)</u>
Καθαρή ταμειακή ροή από εργασίες	3,934,967	2,423,515
Επίδραση μεταφοράς πλεονάσματος από εμπορικές και άλλες δραστηριότητες σε δραστηριότητες που συνιστούν παροχή δημόσιας ραδιοτηλεοπτικής υπηρεσίας	<u>(3,768,604)</u>	<u>(2,461,588)</u>
Καθαρή αύξηση/(μείωση) μετρητών και αντίστοιχων μετρητών	166,363	(38,073)
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στην αρχή του έτους	<u>74,000</u>	<u>112,073</u>
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών στο τέλος του έτους	<u>240,363</u>	<u>74,000</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	<u>Κατάσταση</u>
Μισθοί και ωφελήματα προσωπικού	1
Έξοδα προγραμμάτων	2
Γενικά Έξοδα	3

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατάσταση 1

ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΩΦΕΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	2019	2018
	€	€
<u>Μισθοί μόνιμου και ωρομίσθιου προσωπικού</u>	<u>5,487,177</u>	<u>5,432,700</u>
<u>Συντάξεις και άλλα ωφελήματα προσωπικού</u>		
Δαπάνη τόκου	1,534,294	1,563,149
Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	363,219	465,788
Επιβάρυνση για περιθωριακά ωφελήματα και ταμείο ευημερίας προσωπικού	<u>408,619</u>	<u>415,603</u>
	<u>2,306,132</u>	<u>2,444,540</u>
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μόνιμου προσωπικού, ωρομίσθιου προσωπικού και συνταξιούχων	<u>294,011</u>	<u>437,314</u>
Σύνολο	<u>7,946,098</u>	<u>8,314,554</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατάσταση 2

ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	2019	2018
	€	€
Κόστος συνεργατών	10,342,147	9,668,401
Έξοδα παραγωγής	372,397	441,934
Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας	5,883	145,495
Συνδρομές σε ειδησεογραφικά πρακτορεία	191,176	123,163
Κόστος ξένου προγράμματος και σχετικά έξοδα	685,304	654,000
Δικαιώματα για αθλητικά γεγονότα	348,720	1,895,234
Παραγωγή ντοκιμαντέρ/ συμπαραγωγές	1,344,440	1,272,220
Κάλυψη επισκευών κυβερνητικών επίσημων στο εξωτερικό και ειδικές ταινίες	18,578	14,321
Διάφορα έξοδα προγραμμάτων και εκλογές	128,832	116,433
Ακροαματική έρευνα	110,538	104,205
Έξοδα διαγωνισμών EBU	218,307	186,795
Έξοδα για δορυφορικά προγράμματα	155,155	152,103
Αρχείο και ψηφιοποίηση αρχείου	19,623	22,305
Πανευρωπαϊκή διανομή σήματος PIK SAT	269,313	316,526
Άλλα έξοδα	600	500
	<u>14,211,013</u>	<u>15,113,635</u>

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Κατάσταση 3

ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ

Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019

	2019	2018
	€	€
<u>Γενικές Υπηρεσίες και διάφορα έξοδα</u>		
Οδοιπορικά και έξοδα ενοικίασης οχημάτων	62,389	57,035
Έξοδα φιλοξενίας και άλλα συναφή	21,594	25,647
Έξοδα λειτουργίας γραφείου	716,860	763,835
Αμοιβή νομικού συμβούλου, έξοδα αγωγών και αποζημιώσεων	147,791	120,647
Συνδρομές	159,394	156,775
Έξοδα συμμετοχής σε συνέδρια	52,969	21,856
Έξοδα μετεκπαίδευσης	12,595	28,158
Αμοιβές Διοικητικών Συμβούλων	18,130	29,050
Αμοιβή ελεγκτών και άλλων Συμβούλων	53,590	40,550
Άλλα έξοδα	100,011	97,569
Έξοδα μηχανογράφησης	55,897	54,876
Διαγραφή/ πρόβλεψη επισφαλών χρεωστών	<u>0</u>	<u>355,108</u>
	<u>1,401,220</u>	<u>1,751,106</u>
 <u>Συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων</u>		
Επιδιορθώσεις, συντήρηση και λειτουργία μηχανημάτων και άλλων εγκαταστάσεων	628,358	617,801
Τέλος χρήσης συχνότητων προς Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων	100,082	91,312
Ηλεκτρική ενέργεια	<u>1,123,287</u>	<u>1,085,665</u>
	<u>1,851,727</u>	<u>1,794,778</u>
 Ολικά	 <u>3,252,947</u>	 <u>3,545,884</u>